

EPSILON NET

**ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**

*Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2016
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.)*

**Οικονομικές Καταστάσεις
Χρήσεως 2016
(1^η Ιανουαρίου – 31^η Δεκεμβρίου 2016)**

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας “**EPSILON NET ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**” την 26^η Απριλίου 2017 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.epsilonnet.gr.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.
& ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΜΙΧΟΣ
Α.Δ.Τ.: ΑΕ 164724 / 27.12.2006

ΤΟ ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΚΟΥΤΚΟΥΔΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ.: ΑΕ 368674 / 15.03.2007

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ**

ΘΩΜΑΣ Α. ΚΑΖΙΝΕΡΗΣ
Α.Δ.Τ.: Π 782615 / 03.12.1990
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ ΟΕΕ 50345 / Α' ΤΑΞΗ

ΈΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.....	6
A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 31^{ΗΣ} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016.....	18
<i>Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.....</i>	<i>18</i>
<i>Κατάσταση Συνολικών Εσόδων Χρήσεως.....</i>	<i>19</i>
<i>Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων.....</i>	<i>20</i>
<i>Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....</i>	<i>21</i>
B. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	22
<i>1. Γενικές Πληροφορίες για τον Όμιλο.....</i>	<i>22</i>
<i>2. Βάση Προετοιμασίας Οικονομικών Καταστάσεων.....</i>	<i>24</i>
<i>2.1. Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.....</i>	<i>24</i>
<i>2.2. Λογιστικές Εκτιμήσεις και Κρίσεις της Διοικήσεως.....</i>	<i>24</i>
<i>2.3. Πλαίσιο Κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων.....</i>	<i>24</i>
<i>2.4. Νέα Πρότυπα, Τροποποιήσεις & Διερμηνείες σε Υφιστάμενα Πρότυπα με Μεταγενέστερη Ημερομηνία Εφαρμογής.....</i>	<i>25</i>
<i>3. Κύριες Λογιστικές Αρχές.....</i>	<i>33</i>
<i>3.1. Συναλλαγματικές Μετατροπές.....</i>	<i>33</i>
<i>3.1.1. Λειτουργικό Νόμισμα και Νόμισμα Παρουσίασης.....</i>	<i>33</i>
<i>3.1.2. Συναλλαγές και Υπόλοιπα.....</i>	<i>33</i>
<i>3.2. Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία.....</i>	<i>33</i>
<i>3.2.1. Βάση Αποτίμησης Ενσώματων Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων.....</i>	<i>33</i>
<i>3.2.2. Αποσβέσεις Ενσώματων Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων.....</i>	<i>34</i>
<i>3.2.3. Μισθώσεις.....</i>	<i>34</i>
<i>3.3. Άυλα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία.....</i>	<i>35</i>
<i>3.3.1. Εσωτερικά Δημιουργούμενα Άυλα Στοιχεία του Ενεργητικού (Ιδιοπαράγωγη).....</i>	<i>35</i>
<i>3.3.1.1 Κριτήρια Αναγνώρισης.....</i>	<i>36</i>
<i>3.3.1.2 Στάδιο Έρευνας.....</i>	<i>37</i>
<i>3.3.1.3 Στάδιο Ανάπτυξης.....</i>	<i>37</i>
<i>3.3.1.4 Μέθοδος Αποτίμησης μετά την Αρχική Αναγνώριση.....</i>	<i>37</i>
<i>3.3.1.5 Αποσβέσεις.....</i>	<i>38</i>
<i>3.3.2. Άδειες Χρήσης Λογισμικού Τρίτων.....</i>	<i>38</i>
<i>3.3.3. Εμπορικά Σήματα.....</i>	<i>39</i>
<i>3.4. Απομείωση Αξίας Στοιχείων Ενεργητικού.....</i>	<i>39</i>
<i>3.5. Ενοποίηση.....</i>	<i>39</i>
<i>3.6. Επενδύσεις και Άλλα Χρηματοοικονομικά Μέσα.....</i>	<i>40</i>
<i>3.6.1. Ταξινόμηση.....</i>	<i>41</i>
<i>3.5.1.1 Χρηματοοικονομικά Στοιχεία του Ενεργητικού στην Εύλογη Αξία, μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.....</i>	<i>41</i>
<i>3.5.1.2 Διακρατούμενες μέχρι τη Λήξη Επενδύσεις.....</i>	<i>42</i>
<i>3.5.1.3 Δάνεια και Απαιτήσεις.....</i>	<i>42</i>
<i>3.5.1.4 Διαθέσιμα προς Πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία.....</i>	<i>43</i>
<i>3.6.2. Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων.....</i>	<i>43</i>
<i>3.6.3. Καθορισμός της Εύλογης Αξίας.....</i>	<i>44</i>
<i>3.7. Αποθέματα.....</i>	<i>45</i>
<i>3.8. Απαιτήσεις από Εμπορική Δραστηριότητα.....</i>	<i>45</i>
<i>3.9. Έσοδα.....</i>	<i>46</i>
<i>3.10. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα.....</i>	<i>47</i>
<i>3.11. Κεφάλαιο.....</i>	<i>47</i>
<i>3.12. Αποθεματικά.....</i>	<i>47</i>

3.12.1. Τακτικό Αποθεματικό	48
3.12.2. Έκτακτα Αποθεματικά	48
3.12.3. Αφορολόγητα Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων Νόμων	48
3.12.4. Αποθεματικά από Απαλλασσόμενα της Φορολογίας και Ειδικώς Φορολογηθέντα Έσοδα	48
3.13. Κρατικές Επιχορηγήσεις	48
3.13.1. Επιχορηγήσεις σχετιζόμενες με Πάγια Στοιχεία Ενεργητικού	48
3.13.2. Επιχορηγήσεις σχετιζόμενες με τα Αποτελέσματα	49
3.14. Τραπεζικός Δανεισμός	49
3.14.1. Δάνεια	49
3.14.2. Κόστος Δανεισμού	50
3.15. Φόρος Εισοδήματος (Τρέχων και Αναβαλλόμενος)	50
3.16. Παροχές σε Εργαζομένους	51
3.17. Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις	52
3.18. Κέρδη ανά Μετοχή	52
3.19. Οικονομικές Πληροφορίες κατά Τομέα	53
4. Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	54
5. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	56
6. Επενδύσεις σε Θυγατρικές Επιχειρήσεις	58
7. Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις	58
8. Διαθέσιμα προς Πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	59
9. Αναβαλλόμενη Φορολογία και Φόρος Εισοδήματος	59
10. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	63
11. Αποθέματα	65
12. Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις	65
13. Χρηματοοικονομικά Στοιχεία σε Εύλογη Αξία μέσω Αποτελεσμάτων	65
14. Λοιπές Απαιτήσεις	66
15. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	66
16. Μετοχικό Κεφάλαιο	67
17. Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	67
18. Διαφορές Αναπροσαρμογής – Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	68
19. Αποθεματικά	69
20. Αποτελέσματα εις Νέον	72
21. Δικαιώματα Μειοψηφίας	72
22. Δάνεια	72
23. Υποχρεώσεις σε Εταιρείες Χρηματοδοτικής Μίσθωσης	73
24. Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία	73
25. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	73

26. Προμηθευτές και Λοιπές Εμπορικές Υποχρεώσεις	74
27. Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	74
28. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις.....	75
29. Έξοδα ανά Κατηγορία.....	76
30. Χρηματοοικονομικά Έσοδα / Έξοδα.....	76
31. Λοιπά Έσοδα / Έξοδα Εκμεταλλεύσεως.....	77
32. Βασικά Κέρδη ανά Μετοχή / Πλήρως Κατανεμημένα Κέρδη ανά Μετοχή	77
33. Μερίσματα Πληρωθέντα.....	77
34. Πληροφόρηση κατά Τομέα.....	78
35. Κεφαλαιουχικές Δεσμεύσεις	80
36. Ενδεχόμενες Απαιτήσεις - Υποχρεώσεις.....	80
37. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	80
38. Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις	81
39. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη	81
40. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού.....	81
41. Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων.....	82
42. Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιρειών.....	83
43. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού.....	83
ΈΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	84

Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Της “EPSILON NET A.E.” για τη Χρήση 2016

Προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Κύριοι Μέτοχοι,

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου της EPSILON NET A.E. κρίνει σκόπιμο να σας παρουσιάσει την δομή, τις δραστηριότητες και τις προοπτικές της εταιρείας, ώστε οι μέτοχοί της να είναι καλά πληροφορημένοι για την εταιρεία στην οποία έχουν τοποθετηθεί.

Κατά την χρήση 2016 οι Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου της EPSILON NET A.E. παρουσιάζονται με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), σύμφωνα με τα όσα ισχύουν για τις εισηγμένες εταιρείες του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Χ.Α) και τους κανόνες ενοποίησης των οικονομικών στοιχείων της μητρικής και των θυγατρικών της εταιρειών.

Σημαντικά γεγονότα που αφορούν τη χρήση 2016 αλλά και τους πρώτους μήνες του 2017

1. Τον Ιανουάριο του 2016 ανακοινώθηκε το κλείσιμο του πρώτου κύκλου ημερίδων που διοργάνωσε η Epsilon Net με θέμα «Νομοθεσία και Μισθοδοσία από την Θεωρία στην Πράξη». Πάνω από δέκα πόλεις φιλοξένησαν τις δωρεάν ημερίδες της εταιρείας σημειώνοντας νέο ρεκόρ προσέλευσης. Περίπου 5.000 συμμετέχοντες, με την μεγαλύτερη προσέλευση σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη που ξεπέρασε τις 2.000, παρακολούθησαν και συμμετείχαν ενεργά με ερωτήσεις - τοποθετήσεις στα επίκαιρα εργατικά και φορολογικά ζητήματα.
Κεντρικός ομιλητής των ημερίδων ο Σύμβουλος Εργασιακών Θεμάτων και Εμπορικός Διευθυντής της Epsilon Net κος Βασίλειος Πρασάς, απάντησε με σαφήνεια σε όλες τις ερωτήσεις που του τέθηκαν. Συνοδοιπόρος σε αυτήν την περιοδεία ο Διευθυντής Δικτύου Συνεργατών κ. Νίκος Μίχος, ο οποίος με τη σειρά του παρέθεσε την πορεία και το όραμα της Epsilon Net.
2. Τον ίδιο μήνα, ανακοινώθηκε μια ακόμη ιδιαίτερα σημαντική συνεργασία της εταιρείας με το ξενοδοχείο Makedonia Palace, κατά την οποία το Makedonia Palace επέλεξε το PYLON Hospitality για τη μηχανογράφηση όλων των λειτουργιών του. Το Makedonia Palace, σήμα-κατατεθέν της πόλης της Θεσσαλονίκης από τη δεκαετία του 1970 και ξενοδοχείο-συνώνυμο της πολυτέλειας και της ξεχωριστής εμπειρίας στη φιλοξενία, αναζητούσε μια καινοτομική λύση που ιδανικά θα ενοποιούσε μηχανογραφικά τα τμήματα του ξενοδοχείου με μια μόνο εφαρμογή. Έντεκα (11) διαφορετικά τμήματα από τη reception μέχρι το λογιστήριο, 60 θέσεις εργασίας και πάνω από 100 χρήστες, βρήκαν «σιεπή» κάτω από την εμπορική εφαρμογή PYLON Hospitality που αναπτύχθηκε από την Epsilon Net για να καλύψει τον ιδιαίτερα απαιτητικό κλάδο της φιλοξενίας με ανάγκες διαχείρισης τουριστικών καταλυμάτων.

3. Το Φεβρουάριο του 2016, η Epsilon Net ανακοίνωσε την ίδρυση θυγατρικής εταιρείας παροχής υπηρεσιών πληροφορικής. Η EPSILON NET A.E. γνωστοποίησε στο επενδυτικό κοινό ότι με βάση την από 21-01-2016 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ολοκληρώθηκε η σύσταση της θυγατρικής της Ανώνυμης Εταιρείας με μετοχικό κεφάλαιο 24.000,00 € στο οποίο συμμετέχει με ποσοστό 35%. Η νεοσύστατη εταιρεία έχει την επωνυμία “EPSILON HR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ” & διακριτικό τίτλο "EPSILON HR A.E." Η EPSILON NET A.E. εκτιμά ότι με την ίδρυση της νέας εταιρείας τίθενται οι βάσεις για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της για παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών πληροφορικής.
4. Το Μάρτιο του 2016, η εταιρεία προχώρησε δυναμικά και στην προώθηση των προϊόντων λογισμικού και επαγγελματικής κατάρτισης που διαθέτει μέσω μιας σημαντικής πωλησιακής καμπάνιας σχετικά με τα προγράμματα ΕΣΠΑ που ανακοινώθηκαν τον ίδιο μήνα. Ανακοινώθηκαν τέσσερα (4) προγράμματα χρηματοδότησης της ΕΕ, μέσα από τα οποία ενδιαφερόμενα νομικά και φυσικά πρόσωπα μπορούν να προχωρήσουν στην αναβάθμιση λογισμικού των εταιριών τους, καθώς και να καταρτιστούν επαγγελματικά. Τόσο το λογισμικό όσο και τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης συμπεριλαμβάνονται στην προϊοντική σειρά της Epsilon Net και, μέσω των προγραμμάτων αυτών, η εταιρεία προσβλέπει σε σημαντική ώθηση των πωλήσεων της.
5. Στο τέλος του Μαρτίου του 2016, η Epsilon Net και η ACT προσχώρησαν σε στρατηγική συνεργασία για την ανάπτυξη του νέου λογισμικού PYLON Autocube & Motocube στην κάθετη Αγορά Οχημάτων. Η Epsilon Net, συνεχίζοντας τη στρατηγική της κατεύθυνση να εκσυγχρονίσει πλήρως τη μηχανογράφηση «κάθετων αγορών» μέσω της πλατφόρμας εμπορικής διαχείρισης PYLON, προχώρησε σε συνεργασία με την εταιρεία πληροφορικής ACT στην ανάπτυξη των εφαρμογών PYLON Autocube.
Η 30χρονη πορεία της ACT με λύσεις λογισμικού στον κλάδο της μηχανοκίνησης για κάθετα εξουσιοδοτημένα συγκροτήματα, ανεξάρτητες επισκευαστικές μονάδες, εισαγωγείς και μεταπωλητές ανταλλακτικών, σε συνδυασμό με την ευελιξία και προσαρμοστικότητα της PYLON δημιούργησαν τις πρωτοποριακές λογισμικές εφαρμογές Autocube για τον κλάδο του αυτοκινήτου (και Motocube για τις μοτοσυκλέτες, αντίστοιχα). Αξεπέραστη δυνατότητά τους αποτελεί η οργάνωση, παρακολούθηση, διαχείριση και έλεγχος όλων των λειτουργιών των εταιριών Επισιεύς Οχημάτων και Εμπορίας Ανταλλακτικών με σκοπό τον εκσυγχρονισμό, την βελτιστοποίηση των εργασιών και την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών.
Κεφαλαιώδες, βέβαια, στην ανάπτυξη των παραπάνω είναι και η μοναδική ικανότητα της πλατφόρμας PYLON να ενσωματώνει λειτουργίες εμπορικής διαχείρισης, CRM και λογιστικής παρακολούθησης σε μια μόνο εφαρμογή.
6. Τον Απρίλιο του 2016, η Epsilon Net βραβεύεται για δεύτερη συνεχή χρονιά στα “Sales Excellence Awards 2016”. Στην μεγαλύτερη διοργάνωση απονομής βραβείων πωλήσεων που διοργανώνει το Ινστιτούτο Πωλήσεων

Ελλάδας (ΠΠΕ) σε συνεργασία με την εταιρεία Boussias Communications, η Epsilon Net Βραβεύτηκε με Gold βραβείο στην κατηγορία «Επιτυχημένη εισαγωγή προϊόντος» με το PYLON ERP.

7. Οι βραβεύσεις συνεχίστηκαν για την Epsilon Net στον μήνα Απρίλιο. Η εταιρεία παρέλαβε το βραβείο της 3^{ης} θέσης για το καλύτερο εργασιακό περιβάλλον στις μεγάλες επιχειρήσεις, δείχνοντας την προτεραιότητα της στον άνθρωπο-εργαζόμενο.

Η μεγαλύτερη έρευνα εργασιακού περιβάλλοντος Great Place to Work® που διεξάγεται σε περισσότερες από 50 χώρες διεξήχθη και φέτος στην Ελλάδα για 14η συνεχή χρονιά. Συγκεκριμένα, πρόκειται για μια έρευνα αξιολόγησης των συνθηκών του περιβάλλοντος που ο εργαζόμενος ασκεί τα καθήκοντα του και για περισσότερα από 30 χρόνια αξιολογεί επιχειρήσεις με στόχο το «χτίσιμο μίας καλύτερης κοινωνίας, βοηθώντας τις εταιρείες να βελτιώσουν το εργασιακό τους περιβάλλον.

8. Στο τέλος του μήνα Απριλίου η Epsilon Net αποικτά έναν ακόμα έπαινο στην απονομή τελετής των 1^{ων} Education Business Awards 2016 που διεξήχθησαν στο ξενοδοχείο Μεγάλη Βρετανία την Τετάρτη 20 Απριλίου. Στην τελετή παρευρέθησαν περισσότεροι από 200 επαγγελματίες της εκπαίδευσης και παρουσία της κρητικής επιτροπής, με προεδρεύουσα την κ. Μαριέττα Γιαννάκου, η Epsilon Net βραβεύτηκε στην κατηγορία Online & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση.

9. Στις αρχές του Ιουνίου του 2016 η Epsilon HR, μέλος του ομίλου της Epsilon Net προχωρά σε μία σημαντική στρατηγική συμφωνία. Ο πηγαίος κώδικας και το σύνολο των δικαιωμάτων των προϊόντων μισθοδοσίας SCAN HRMS και SCAN Timer της SCAN ABEE ανήκει στην Epsilon HR.

Σε συνέχεια της αναπτυξιακής πορείας του ομίλου EPSILON NET μετά και την ίδρυση της εξειδικευμένης θυγατρικής εταιρίας EPSILON HR, μια ακόμη σημαντική πρωτοβουλία έρχεται να αλλάξει το status quo στην αγορά της Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού, Μισθοδοσίας και Ωρομέτρησης στην Ελλάδα: Η ολοκλήρωση της συμφωνίας της Epsilon HR με την SCAN ABEE. Συγκεκριμένα, η συμφωνία αυτή περιλαμβάνει τόσο τη μεταβίβαση του πηγαίου κώδικα όσο και του συνόλου των δικαιωμάτων των λογισμικών SCAN HRMS και SCAN TIMER στην EPSILON HR.

Με τα δεδομένα της νέας συμφωνίας, η EPSILON HR, μετά και την απόκτηση του πηγαίου κώδικα και των δικαιωμάτων των εφαρμογών της SCAN ABEE, διαθέτει πλέον μια υπερπλήρη γκάμα προϊόντων στην αγορά λογισμικού για τη Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού και τη Μισθοδοσία και αναδεικνύεται στον κορυφαίο πάροχο λύσεων Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού, Μισθοδοσίας και Ωρομέτρησης στην Ελλάδα.

Στόχος της Epsilon HR είναι να καλύψει πλήρως τις ανάγκες όλων των επιχειρήσεων στην Ελληνική αγορά σε θέματα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού, Μισθοδοσίας και Ωρομέτρησης, τόσο σε θέματα τεχνολογίας, όσο και σε επιστημονική υποστήριξη. Με μοναδικά πλέον ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, θα εξυπηρετεί τόσο

τους χρήστες των εφαρμογών Epsilon Business HRM, Epsilon PYLON HRM, όσο και τους χρήστες των εφαρμογών SCAN HRMS και SCAN TIMER.

10. Μέσα στον Ιούνιο του 2016 έγινε επίσης μία σημαντική καινοτόμα συνεργασία με την εταιρεία KAVEX. Η Epsilon Net εγκατέστησε την πρωτοποριακή πλατφόρμα PYLON στην βιομηχανία καπνού KAVEX. Η συνεργασία με την KAVEX, μία εταιρία-πρωτοπόρο στον κλάδο της καπνοβιομηχανίας στην Ελλάδα, με έντονη δραστηριότητα κυρίως εκτός συνόρων, ανέδειξε για άλλη μια φορά την अपαραράμιλλη δυνατότητα του λογισμικού PYLON στην ευαρμοστία του στις ανάγκες κάθετων και εξειδικευμένων αγορών.
11. Στα μέσα Ιουνίου η Epsilon HR πραγματοποιεί το άνοιγμά της στην φαρμακευτική αγορά μέσω μιας μεγάλης συνεργασίας με την PHARMANEL. Η Epsilon HR ανέλαβε την υλοποίηση του έργου χρησιμοποιώντας το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης μισθοδοσίας και ανθρώπινων πόρων, BUSINESS ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ. Η Epsilon Net πραγματοποιεί με αυτή τη συνεργασία το άνοιγμά της και στον κλάδο των φαρμακευτικών εταιρειών.
12. Μέσα στον Ιούνιο η Epsilon Net κατακτά 3 Βραβεία στα Bite Awards 2016. Η Epsilon Net συνεχίζει τις διακρίσεις της με την τέταρτη και επιτυχημένη παρουσία της στα Business IT Excellence Awards 2016. Επαναλαμβάνοντας την περσινή συνταγή κατέκτησε τρία βραβεία στις κατηγορίες «Προμηθευτής Cloud Υπηρεσιών», «Προμηθευτής Λογισμικού», «Αποτελεσματική Εξυπηρέτηση Πελατών».
13. Τον μήνα Ιούλιο η Epsilon Net συνεργάζεται με το εστιατόριο ARK, το οποίο επενδύει στην εφαρμογή PYLON Restaurant. Η πρωτοποριακή εφαρμογή PYLON Restaurant ανέδειξε τις δυνατότητές της στον κλάδο της επισίτισης και του τουρισμού. Ο λόγος γίνεται για την συνεργασία της Epsilon Net με το ARK που αποτελεί το πιο πρόσφατο εγχείρημα του Ομίλου Παπαθεοχάρη.
14. Άλλη μία σημαντική συνεργασία ανακοινώθηκε τον μήνα Ιούλιο για την Epsilon Net με την εταιρεία Swissport, κατά τη οποία η Swissport επέλεξε το PYLON HR για να καλύψει τις ανάγκες μισθοδοσίας της. Η Swissport είναι ο μεγαλύτερος πάροχος στον κόσμο στη διακίνηση φορτίων και υπηρεσιών εδάφους στον τομέα των αερομεταφορών.
15. Στις 5 Ιουλίου του 2016 η Epsilon Net συμμετείχε αλλά ήταν και Μέγας Χορηγός στην διοργάνωση του μεγαλύτερου HR showcase στην Ελλάδα. Το HR in Action πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 5 Ιουλίου στο Συνεδριακό Κέντρο Δαΐς και συγκέντρωσε τους κορυφαίους Έλληνες practitioners του HR, οι οποίοι παρουσίασαν όλες εκείνες τις ενέργειες, δράσεις και πρωτοβουλίες που αξίζει να αναδειχθούν, να προβληθούν και να συζητηθούν με άλλους επαγγελματίες του χώρου.

Συνολικά, 38 ομιλητές, 300 σύνεδροι και πάνω από 30 διαφορετικά case studies ήταν για άλλη μια χρονιά οι κυριότεροι παράγοντες της επιτυχίας του 5ου κατά σειρά HR in Action. Με κύρια εργαλεία την παρουσίαση καινοτόμων ιδεών, βέλτιστων πρακτικών και ένα διαδραστικό panel discussion, το συνέδριο αποτέλεσε μια αξιόπιστη πλατφόρμα ανταλλαγής εμπειριών, πληροφοριών και τεχνογνωσίας.

16. Τον Ιούλιο του 2016 η Epsilon Net έκανε μία μεγάλη εγκατάσταση της PYLON στην FORUM ΑΕ. Η πλατφόρμα PYLON της Epsilon Net απέδειξε για ακόμη μία φορά την προσαρμοστικότητα της εισέχοντας στο χώρο των εμπορικών εκθέσεων και εκδόσεων που αφορά τον ξενοδοχειακό και ευρύτερο επισιτιστικό κλάδο. Η συνεργασία με την FORUM, εταιρία-πρωτοπόρος στην οργάνωση εκθέσεων και εκδόσεων επαγγελματιών περιοδικών, πραγματοποιήθηκε με την εγκατάσταση της εφαρμογής PYLON Commercial & PYLON Business Accounting, καθώς και πρόγραμμα μισθοδοσίας.
17. Άλλη μία συνεργασία υψηλής τεχνολογίας τον μήνα Ιούλιο, για την Epsilon HR και την INTRAKAT, η οποία είναι μία από τις μεγαλύτερες κατασκευαστικές στην Ελλάδα και μέλος του ομίλου INTRACOM HOLDINGS.
18. Άλλη μία συνεργασία τον μήνα Ιούλιο, της Epsilon Net με την VILLAGE ROAD SHOW Ελλάς Α.Ε. Οι ανάγκες της Village αναλύθηκαν για τις 3 εταιρείες και τα 9 υποκαταστήματα. Αναζητήθηκε λογισμικό για τις ανάγκες μισθοδοσίας και ωρομέτρησης όλου του ομίλου με αυτοματοποιημένες διαδικασίες, και ως εκ τούτου, εγκαταστάθηκε η εφαρμογή PYLON HRM για τους 350 εργαζόμενους με ολοκληρωμένες λύσεις που αφορούν Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού. Τα αυτοματοποιημένα εργαλεία, όπως η Advanced Ωρομέτρηση, η πλατφόρμα ESS για τη διαχείριση του προφίλ των εργαζομένων, όπως επίσης και το εξειδικευμένο Reporting για όλη την επιχείρηση ανέδειξαν την προσαρμοστικότητα και ευελιξία της πλατφόρμας PYLON σε όλα τα μεγέθη των εταιρειών.
19. Τον Σεπτέμβριο του 2016 πραγματοποιείτε μία ιδιαίτερης σημασία συνεργασία για την Epsilon Net με την εταιρεία BTS. Η BTS, δραστήρια στον κλάδο παροχής ολοκληρωμένων τηλεπικοινωνιακών και τεχνολογικών λύσεων παρέχει μια ευρεία γκάμα επιλογών που προσφέρουν υψηλή προστιθέμενη αξία στους πελάτες της, μέσω της στρατηγικής της συνεργασίας με τη Vodafone.
20. Τον Οκτώβριο του 2016 η Epsilon Net διακρίνεται στα Cyta Mobile Excellence Awards. Με ασπμένιο βραβείο βραβεύτηκε η Epsilon Net, αυτή τη φορά, με την εφαρμογή της PYLON Mobile CRM στα Cyta Mobile Excellence Awards 2016 που διοργάνωσε η Boussias Communications σε συνεργασία με το Εργαστήριο Ηλεκτρονικού Εμπορίου και Επιχειρείν του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, ELTRUN.

21. Τον μήνα Οκτώβριο γίνεται μία περαιτέρω ενίσχυση της υφιστάμενης στενής συνεργασίας μεταξύ της Epsilon Net και της Microsoft. Επετεύχθη η ενσωμάτωση της Epsilon Net στο δίκτυο συνεργατών Cloud Solution Provider (CSP) της Microsoft. Η διεύρυνση της συνεργασίας ενισχύει ακόμη περισσότερο το χαρακτηρισμό της Epsilon Net ως one-stop-shopping προορισμό των επιχειρήσεων όσον αφορά λύσεις πληροφορικής που διαθέτει.

Το CSP της Microsoft είναι ένα καινοτόμο μοντέλο διανομής cloud υπηρεσιών, μέσω του οποίου η Epsilon Net θα έχει τη δυνατότητα να διαθέτει στους πελάτες της υπηρεσίες, όπως το Office 365 και το Microsoft Azure, σε ιδιαίτερα ανταγωνιστικές τιμές. Βέβαια αξίζει να σημειωθεί, ότι η Epsilon Net χρησιμοποιεί ήδη το Azure στις λύσεις cloud που διαθέτει στην αγορά, ενώ πολλές από τις λειτουργικότητες του MS Office είναι ήδη ενσωματωμένες στις εφαρμογές της. Κάτω από αυτό το πρίσμα λοιπόν, η συνεργασία της Epsilon Net με τη Microsoft δε περιορίζεται στα πλαίσια μιας απλής σχέσης «προμηθευτή-μεταπωλητή», αλλά επεκτείνεται στην παροχή λύσεων που προσφέρουν τη μέγιστη χρηστικότητα στους πελάτες τους.

22. Στο τέλος του μήνα Οκτωβρίου επιτυγχάνεται άλλη μία συνεργασία για την Epsilon Net, αυτή την φορά με την Digital X, μία καινοτόμα και πρωτοποριακή εταιρεία πληροφορικής και επικοινωνιών με μακρά τεχνογνωσία και εμπειρία στην ανάπτυξη και υποστήριξη σύνθετων έργων πληροφορικής και μεγάλη δραστηριότητα στην περιφέρεια. Έχει ολοκληρώσει με επιτυχία σύνθετα έργα αξιοποιώντας την ιδιαίτερη τεχνογνωσία που τη διακατέχει στην παροχή ολοκληρωμένων πληροφοριακών λύσεων.

23. Αρχές του μήνα Δεκεμβρίου ανακοινώνεται η ολοκλήρωση του 3ο Εργατικού Forum της Epsilon HR, μέλους του ομίλου εταιρειών Epsilon Net, το οποίο διεξήχθη στις 28 Νοεμβρίου. Με εισηγητές τον κο Βασίλη Πρασά, Εμπορικό Διευθυντή της Epsilon Net και Σύμβουλο εργασιακών θεμάτων, τον κο Πέτρο Ραπανάκη, Επιστημονικό συνεργάτη της Epsilon HR και σύμβουλο εργασιακών θεμάτων, τον κο Κωνσταντίνο Αγραπιδά, Διευθυντή Αμοιβών Υπουργείου Εργασίας, τον κο Γιάννη Καρούζο, Εργατολόγο και τον κο Παναγιώτη Παντελή, Φοροτεχνικό.

Χαιρετισμό απηύθυναν ο κος Ιωάννης Μίχος, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος της Epsilon Net, ο κος Δημήτρης Τσαμόπουλος, Πρόεδρος Ε.Φ.Ε.Ε.Α. και ο κος Δημήτρης Μπούρλος, Εργατολόγος, ενώ εξαιρετικό ενδιαφέρον είχε και η εισήγηση του κου Βαγέλλη Μόρφη, Οικονομικού Διευθυντή της Microsoft Hellas. Το συντονισμό της εκδήλωσης ανέλαβε ο κος Γιάννης Παχουλάκης, δημοσιογράφος Ant1.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν περισσότερες από 400 μεγάλες επιχειρήσεις με παρουσία διακεκριμένων στελεχών τους, όπως οικονομικοί διευθυντές, διευθυντές HR, προϊστάμενοι μισθοδοσίας, δικηγόροι, εργασιακοί σύμβουλοι, καθώς και 700 φοροτεχνικοί και οικονομολόγοι.

24. Στα μέσα του Ιανουαρίου η Epsilon Net ανακοινώνει την συμμετοχή της στην HORECA. Η HORECA μια έκθεση παγκοσμίου επιπέδου με εξειδίκευση στους κλάδους της εστίασης και της φιλοξενίας. Στην φετινή

συμμετοχή η Epsilon Net θα παρουσιάσει σε έναν ενιαίο χώρο τις νέες λειτουργίες των εφαρμογών PYLON Hospitality & PYLON Restaurant.

25. Στο τέλος του Ιανουαρίου η Epsilon Net ανακοινώνει τα νέα σημαντικά έργα της Epsilon HR. Συγκεκριμένα, το 2ο εξάμηνο του 2016, η εταιρεία πραγματοποίησε συνολικά 240 εγκαταστάσεις ολοκληρωμένων λογισμικών PYLON HRM & Business Μισθοδοσία σε εταιρίες διαφόρων κλάδων και μεγεθών, ξεπερνώντας σε σύνολο τον αριθμό των 6.500 εγκαταστάσεων, γεγονός που αποδεικνύει την μοναδική προσαρμοστικότητα των προγραμμάτων αυτών. Ενδεικτικά, αναφέρονται 20 από τις μεγαλύτερες συμβάσεις έργων που υλοποιήθηκαν σε αυτό το διάστημα:

VILLAGE ROADSHOW, ΜΕΒΓΑΛ, ΙΝΤΡΑΚΑΤ, GRANT THORNTON, COSTA MARE SHIPPING, PIZZA FUN, KOSMOCAR, VERNILAC, ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ, ΛΟΥΜΙΔΗΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ, WEST, ARCIRODON, MANIFEST, RAINBOW WATERS, ΜΕΤΡΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ANFARM HELLAS, RETAIL SERVICES.

Η EPSILON HR, κατέχοντας πάνω από το 65% της Ελληνικής αγοράς σε εγκαταστάσεις Payroll/HR, δεσμεύεται να συνεχίσει να ανταποκρίνεται άμεσα στις εξελίξεις της αγοράς, παρέχοντας υπηρεσίες που συνδυάζουν την υψηλή ποιότητα με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, μεγιστοποιώντας την αξία και την ικανοποίηση των πιο απαιτητικών επιχειρήσεων.

26. Τον Φεβρουάριο του 2017 η Epsilon Net βραβεύεται με το Βραβείο Υψηλών Ρυθμών Ανάπτυξης στα Επιχειρηματικά Βραβεία Χρήμα 2016, που διοργάνωσε το περιοδικό ΧΡΗΜΑ και η Ethnos Events προκειμένου να αναδείξουν τις εταιρείες που συμβάλουν στην ανάπτυξη του χρηματιστηριακού θεσμού και την στήριξη της ελληνικής οικονομίας.

Σε αυτόν τον διαγωνισμό, η Epsilon Net διακρίθηκε για τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης που κατάφερε να επιδείξει τουλάχιστον την τελευταία πενταετία, ενώ η διοίκηση της εταιρίας εκτιμά ότι οι προοπτικές ανάπτυξης θα είναι εξίσου εντατικές και στο μέλλον. Αξίζει να αναφερθεί το γεγονός ότι, κατά την τελευταία πενταετία η Epsilon Net έχει επιδείξει μια αύξηση τζίρου πάνω από 50%, η οποία συνοδεύτηκε και με παράλληλη αύξηση του εργατικού δυναμικού της εταιρίας της τάξης του 75%, ενισχύοντας σημαντικά τα τμήματα Υποστήριξης, Παραγωγής και Έρευνας & Ανάπτυξης.

Το Βραβείο Υψηλών Ρυθμών Ανάπτυξης της Epsilon Net έρχεται να επιβεβαιώσει την πορεία που εδώ και αρκετά χρόνια έχει χαράξει η εταιρεία με ιδιαίτερη επιτυχία. Η πορεία αυτή βασίζεται σε μια φιλοσοφία ανάπτυξης μέσω επενδύσεων στην καινοτομία και τις νέες τεχνολογίες, διατηρώντας παράλληλα απεριόριστο σεβασμό στους εργαζομένους της.

27. Τον Μάρτιο του 2017 η Epsilon Net κατακτά ακόμα μία διάκριση, στην κατηγορία “Ειδικό Βραβείο Αύξησης Απασχόλησης” στο πλαίσιο της 5ης τελετής απονομής του θεσμού Βραβεία «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΞΙΑ» Βορείου Ελλάδος 2017. Τον Έπαινο παρέλαβε ο Εμπορικός Διευθυντής της Epsilon Net, κ. Βασίλης Πρασσάς.

Ο θεσμός αυτός είναι μια πρωτοβουλία του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ) ο οποίος συνεργάστηκε και εφέτος με την εφημερίδα «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», με στόχο την ανάδειξη, την προβολή και τελικά τη βράβευση μεταποιητικών επιχειρήσεων που ξεχώρισαν για τις επιδόσεις τους τη χρονιά που πέρασε σε 13 τομείς αριστείας.

28. Τον Μάρτιο η Epsilon Net γίνεται χορηγός των Greek Hospitality Awards 2017. Πάνω από 200 άτομα έδωσαν τον παρόν στην τελετή απονομής των Greek Hospitality Awards 2017, τα οποία πραγματοποιήθηκαν για 3η συνεχή χρονιά από την εταιρεία Ethos Awards και το περιοδικό ΧΡΗΜΑ. Στην απονομή παραβρέθηκε και η Υπουργός Τουρισμού, κα. Έλενα Κουντουρά.

Στα φετινά Greek Hospitality Awards 2017 διαγωνίσθηκε ένας μεγάλος αριθμός σημαντικών ξενοδοχείων σε όλες τις κατηγορίες βραβείων. Οι νικητές αναδείχθηκαν από την Κριτική Επιτροπή αλλά και το ευρύ κοινό, με σύνολο συμμετοχών που ξεπέρασαν τις 14.500 ψήφους!

Η Epsilon Net, στηρίζοντας τις πρωτοβουλίες που αναδεικνύουν και επιβραβεύουν την αριστεία στον κλάδο της φιλοξενίας, ήταν χορηγός των Greek Hospitality Awards 2017. Έχοντας πραγματοποιήσει μία από τις μεγαλύτερες επενδύσεις τεχνολογίας των τελευταίων ετών στον κλάδο της πληροφορικής, η Epsilon Net έχει εισέλθει δυναμικά και στον ξενοδοχειακό κλάδο μέσα από την προηγμένη πλατφόρμα PYLON, προσφέροντας τις κάθετες, all-in-one λύσεις PYLON Hospitality και PYLON Restaurant. Το επιτυχές άνοιγμα και η ένταξη της Epsilon Net και στον χώρο της φιλοξενίας αντανακλώνται από τον ολοένα αυξανόμενο αριθμό εγκαταστάσεων του PYLON Hospitality, τόσο σε μικρά καταλύματα όσο και σε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες.

29. Στο τέλος του Μαρτίου του 2017 η Epsilon Net απέσπασε ακόμα ένα βραβείο. Με την συμμετοχή της στο διαγωνισμό Sales Excellence Awards 2017, κερδίζοντας το GOLD βραβείο στην κατηγορία «Αύξηση Πωλήσεων». Η συγκεκριμένη διάκριση της Epsilon Net, θέτει την εταιρεία δίπλα στα ισχυρότερα ονόματα της Ελληνικής αγοράς και αποτελεί τη μεγαλύτερη επιβράβευση για όλους τους εργαζόμενους της Epsilon Net που προσπαθούν καθημερινά για την προώθηση των προϊόντων και υπηρεσιών της εταιρείας, αλλά και για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών.

30. Αρχές του μήνα Απριλίου η Epsilon Net κατακτά τη 2η θέση ως ‘Best Work Place 2017’ στην κατηγορία εταιρειών άνω των 251 εργαζομένων. Για τρίτη συνεχόμενη χρονιά, η Epsilon Net βραβεύτηκε από τον διεθνώς αναγνωρισμένο οργανισμό Great Place to Work, ως “Best Work Place 2017”, ανεβαίνοντας στη 2η

θέση της λίστας με τις κορυφαίες εταιρείες στην κατηγορία άνω των 251 εργαζομένων, δείχνοντας την προτεραιότητα της στον άνθρωπο-εργαζόμενο. Η Epsilon Net αναπτύσσεται με αλματώδη ρυθμό τα τελευταία χρόνια και σήμερα είναι η μεγαλύτερη εταιρεία πληροφορικής σε έργα ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα. Με την 2η θέση στην κατάταξη του βραβείου καλύτερο περιβάλλον εργασίας στην κατηγορία των μεγάλων εταιρειών, αποδεικνύει ότι συνεχίζει να διατηρεί σε υψηλό επίπεδο τις σχέσεις της εταιρείας με τους εργαζομένους της, όπως αναφέρει σε συνέντευξη της η Γενική Διευθύντρια και Αναπληρώτρια Διευθύνουσα Σύμβουλος στην Epsilon Net, κα. Βασιλική Αναγνώστου, «Η επιτυχία αυτή οφείλεται στο πάθος, τη δημιουργικότητα και τα χαμόγελα των ανθρώπων μας, καθώς καταφέραμε να συνδέσουμε τα όνειρα και τις φιλοδοξίες του κάθε εργαζόμενου με το εταιρικό όραμα».

31. Τον Απρίλιο του 2017, η οργάνωση Γιατροί Χωρίς Σύνορα στην Ελλάδα επιλέγουν το PYLON HRM για τις ανάγκες της μισθοδοσίας της. Με το PYLON HRM η διαχείριση των εργαζομένων, εργαζομένων με ειδικές συνθήκες (Απομακρυσμένες δομές φιλοξενίας) και η παρακολούθηση των εργασιακών σχέσεων και της νομοθεσίας σε πραγματικό χρόνο λειτουργήσε άμεσα καθώς θεωρήθηκε ως πρωταρχικό στόχος της οργάνωσης. Επίσης επιτεύχθηκε η πλήρης κάλυψη κάθε είδους Απασχόλησης - Έμμισθοι, ημερομίσθιοι, μερική ή εκ περιτροπής απασχόληση, μαθητεία ΟΑΕΔ, σπουδαστές ΤΕΙ και η πλήρης κάλυψη διαφορετικών Συμβάσεων Απασχόλησης και Ειδικότητας εργαζομένων καθώς και πληθώρα εκτυπώσεων για τις διαδικασίες που αφορούν το τμήμα HR καθώς και μισθοδοσίας.

Η εταιρεία καταρτίζει και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις. Οι θυγατρικές εταιρείες που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση και τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής έχουν ως εξής:

α) EPSILON EUROPE PLC	99,966 %
β) EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	65,983 %
γ) EPSILON HR A.E.	35,000 %

Ενοποιημένα Αποτελέσματα

Ο κύκλος εργασιών του ομίλου κατά τη χρήση 2016 διαμορφώθηκε στα 12,46 εκ. € έναντι 10,99 εκ. € κατά την προηγούμενη χρήση 2015, σημειώνοντας αύξηση 13,4%.

Τα κέρδη προ φόρων – χρηματοδοτικών – επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) της χρήσεως 2016 διαμορφώθηκαν σε 1,3 εκ. €, έναντι 1,7 εκ. € το 2015.

Τα κέρδη προ φόρων της χρήσεως 2016 ανήλθαν σε 114,6 χιλ. €, έναντι 415,1 χιλ. € το 2015.

Τα κέρδη μετά από φόρους της χρήσεως 2016 διαμορφώθηκαν στα 115,6 χιλ. €, έναντι € 361,9 χιλ. € το 2015.

Σχετικά με την ανάλυση των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των ιδίων κεφαλαίων και των αποτελεσμάτων για τη χρήση του 2016 όπως και των λογιστικών αρχών που εφαρμόζει ο όμιλος, γίνεται εκτενής ανάλυση στις

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων αυτού.

Εταιρικά Αποτελέσματα

Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας κατά τη χρήση 2016 διαμορφώθηκε στα 10,97 εκ. € έναντι 10,75 εκ. € κατά την προηγούμενη χρήση 2015, σημειώνοντας αύξηση 2,0%.

Τα κέρδη προ φόρων – χρηματοδοτικών – επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) της χρήσεως 2016 διαμορφώθηκαν σε 1,3 εκ. €, έναντι 1,7 εκ. € το 2015.

Τα κέρδη προ φόρων της χρήσεως 2016 ανήλθαν σε 50,8 χιλ. €, έναντι 258,2 χιλ. € το 2015.

Τα κέρδη μετά από φόρους της χρήσεως 2016 διαμορφώθηκαν στα 54,8 χιλ. €, έναντι 217,4 χιλ. € το 2015.

Προοπτικές και Στόχοι

Το επιχειρηματικό μοντέλο που έχει υιοθετήσει η EPSILON NET A.E. αποσκοπεί στο να επιτύχει μέγιστη απόδοση μέσα από τη σύμπραξη των επιχειρηματικών της μονάδων (Business Units) αλλά και των θυγατρικών της εταιρειών, διατηρώντας την ευελιξία, την ανταγωνιστικότητα και τις στρατηγικές κινήσεις, που θα της εξασφαλίσουν μια δυναμική αντιμετώπιση των προκλήσεων της συνεχώς εξελισσόμενης αγοράς κυρίως στον χώρο της πληροφορικής και των προϊόντων υψηλής τεχνολογίας.

Οι επιχειρηματικές μονάδες και δραστηριότητες της EPSILON NET A.E. και των θυγατρικών της είναι:

α) Η επιχειρηματική μονάδα Epsilon Software (σειρές πακετοποιημένων λογισμικών σειράς Pylon για επιχειρήσεις & σειράς Extra Software για λογιστικά γραφεία καθώς και της σειράς Pylon HRM που αποτελεί την πλατφόρμα ανάπτυξης μεγάλων έργων Payroll/ HRM μέσω της θυγατρικής εταιρείας EPSILON HR A.E.).

β) Η επιχειρηματική μονάδα Epsilon Network (ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και λοιπά προϊόντα για λογιστές & λογιστικά γραφεία).

γ) Παράλληλα η EPSILON NET A.E. δραστηριοποιείται, σε συνεργασία το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Κ.Ε.Κ. του Ε.Κ.Π.Α.), στη διενέργεια εκπαιδευτικών προγραμμάτων επαγγελματικής εξειδίκευσης και απόκτησης εμπειρίας, με τίτλο Financial Accounting (F.A.) και Financial Accounting by distance learning.

δ) Η θυγατρική εταιρεία Epsilon Εκπαιδευτική Ανώνυμος Εταιρεία με διακριτικό τίτλο “EPSILON BUSINESS TRAINING A.E.”, η οποία πλέον δραστηριοποιείται τόσο στα βραχυχρόνια εκπαιδευτικά προγράμματα, όσο και με προγράμματα χορήγησης διεθνών πιστοποιημένων επαγγελματικών τίτλων, όπως IFRS, MAC, AUDITING κλπ.

Αξίζει να σημειωθεί πως η εν λόγω θυγατρική εταιρεία δεν πραγματοποίησε κύκλο εργασιών κατά τη χρήση 2016, καθώς αναμένει τις εξελίξεις στο χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και ανάλογα με αυτές να αποφασίσει για τις μελλοντικές της δράσεις.

Να σημειωθεί ότι οι δύο πρώτες επιχειρηματικές μονάδες αφορούν το χώρο της πληροφορικής ενώ η θυγατρική εταιρεία το χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

ε) Τέλος η θυγατρική εταιρεία “EPSILON EUROPE PLC” η οποία θα δραστηριοποιείται στην ανάπτυξη όλων των δραστηριοτήτων της εταιρείας (ανάπτυξη των προϊόντων πληροφορικής και ανάπτυξη των υπηρεσιών εκπαίδευσης) στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Οι υφιστάμενες σχέσεις της EPSILON NET A.E. με τους πελάτες της, είναι πάνω από όλα σχέσεις διαρκούς συνεργασίας, κάτι που οφείλεται σε μια σειρά χαρακτηριστικών, όπως είναι η συνδρομητική σχέση με τους πελάτες, η συνεργασία μαζί τους μέσω μίας σειράς προϊόντων & υπηρεσιών επιστημονικής ενημέρωσης και η διαδικασία της επίλυσης από την εταιρεία προβλημάτων της καθημερινότητας των πελατών της μέσω εξειδικευμένων προϊόντων & υπηρεσιών υποστήριξης.

Η εταιρεία υποστηρίζει μέσω των εφαρμογών της και του δικτύου των Πιστοποιημένων αντιπροσώπων περισσότερους από **25.000 πελάτες** (επιχειρήσεις και φοροτεχνικά γραφεία) και περίπου **80.000 τελικούς** χρήστες.

Η στρατηγική της EPSILON NET A.E. στον τομέα της ανάπτυξης θα συνεχίσει και τα επόμενα χρόνια να καλύπτεται από το τετράπτυχο:

- Ανθρωποκεντρική Οργάνωση
- Διαρκής Ανάπτυξη προϊόντων & υπηρεσιών
- Σχέση Συνεργασίας με τον Πελάτη
- Επένδυση στην Τεχνολογία & την Καινοτομία

Η EPSILON NET A.E. θα συνεχίσει να ενεργεί προς την κατεύθυνση των επενδύσεων:

- Σε νέα τεχνολογικά εξελιγμένα προϊόντα υψηλής τεχνολογίας
- Στη βελτίωση της τεχνολογικής εξέλιξης των υφιστάμενων προϊόντων της
- Στην οργανωτική της διάρθρωση, αλλά και στη γενικότερη βελτίωση και στον εκσυγχρονισμό των εσωτερικών λειτουργιών της, που εξασφαλίζουν τον έλεγχο του λειτουργικού κόστους, την καλύτερη και αμεσότερη πληροφόρηση όλων των επιπέδων οργάνωσης και την αποδοτικότερη διαχείριση του επιχειρηματικού κινδύνου.

Επιπρόσθετα, η EPSILON NET A.E. θα συνεχίσει το επενδυτικό της πρόγραμμα όσον αφορά την :

α) Ανάπτυξη προϊόντων ενημέρωσης αλλά και εφαρμογών λογισμικού για κάθετες αγορές

β) Ανάπτυξη νέων εφαρμογών που απευθύνονται στο υφιστάμενο target group των πελατών δίνοντάς τους νέες λύσεις για την ταχύτερη και πιο αποδοτική διεκπεραίωση των καθημερινών τους εργασιών, πάντα σε συνάρτηση με το ευμετάβλητο φορολογικό νομοθετικό πλαίσιο της Ελλάδας, αλλά και τις αλλαγές που συντελούνται καθημερινά στον ευρύτερο οικονομικό και λογιστικό χώρο.

*Ακριβές αντίγραφο από
το βιβλίο πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου*

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.
ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΜΙΧΟΣ

Α. Οικονομικές Καταστάσεις της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ποσά εκφρασμένα σε €	Σημείωση	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	4	1.099.994,81	1.122.581,35	1.044.230,15	1.121.692,33
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	5	5.241.708,63	4.825.549,79	4.975.582,97	4.825.549,79
Επενδύσεις σε θυγατρικές Επιχειρήσεις	6	-	-	2.928.300,00	3.671.528,87
Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις	7	297.080,00	347.080,00	297.080,00	347.080,00
Διαθέσιμα προς Πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	8	3.521,30	3.521,30	3.521,30	3.521,30
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	10	51.917,52	45.353,86	47.993,80	45.342,86
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντων Στοιχείων του Ενεργητικού		6.694.222,26	6.344.086,30	9.296.708,22	10.014.715,15
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	11	26.394,69	30.398,70	26.284,53	30.398,70
Πελάτες & Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις	12	5.495.417,50	4.293.753,49	4.847.708,49	4.235.639,74
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία σε Εύλογη Αξία Μέσω Αποτελεσμάτων	13	542.057,00	1.953.483,00	-	-
Λοιπά Αποθεματικά	14	365.145,73	395.237,00	1.058.457,82	332.552,51
Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα	15	3.370.234,08	2.299.642,19	310.530,35	644.803,97
Σύνολο Κυκλοφορούντων Στοιχείων του Ενεργητικού		9.799.249,00	8.972.514,38	6.242.981,19	5.243.394,92
Σύνολο Ενεργητικού		16.493.471,26	15.316.600,68	15.539.689,41	15.258.110,07
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο	16	1.676.316,00	1.676.316,00	1.676.316,00	1.676.316,00
Διαφορά από Έκδοση Μετοχών υπέρ το Άρτο	17	446.210,40	949.105,20	446.210,40	949.105,20
Διαφορές Αναπροσαρμογής - Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	18	4.188,93	5.461,72	4.188,93	5.461,72
Λοιπά Αποθεματικά	19	2.860.963,88	2.548.317,87	2.783.397,21	2.776.780,06
Αποτελέσματα εις Νέον	20	5.910.824,23	5.950.044,29	5.859.722,01	5.811.507,50
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Αποδιδόμενων σε Ιδιοκτήτες Μητρικής		10.898.503,44	11.129.245,08	10.769.834,55	11.219.170,48
Δικαιώματα Μειοψηφίας	21	9.712,06	6.921,08	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		10.908.215,50	11.136.166,16	10.769.834,55	11.219.170,48
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δάνεια	22	843.007,91	415.257,53	699.100,89	415.257,53
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις	9	400.871,58	407.822,65	402.156,17	407.822,64
Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία	24	377.450,32	328.942,12	377.450,32	328.942,12
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	25	157.897,30	157.897,30	152.897,30	152.897,30
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		1.779.227,11	1.309.919,60	1.631.604,68	1.304.919,59
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές & Λοιπές Εμπορικές Υποχρεώσεις	26	1.286.302,93	1.112.552,01	879.732,23	994.826,77
Τράπεζες - Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	22	540.104,45	58.732,35	36.255,84	58.732,35
Τράπεζες - Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις Πληρωτέες στην Επόμενη Χρήση	22	326.781,47	312.293,14	318.432,82	312.293,14
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	27	867.981,94	763.090,36	785.119,96	752.795,33
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	28	784.857,86	623.847,06	1.118.709,33	615.372,41
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		3.806.028,65	2.870.514,92	3.138.250,18	2.734.020,00
Σύνολο Υποχρεώσεων		5.585.255,76	4.180.434,52	4.769.854,86	4.038.939,59
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων & Υποχρεώσεων		16.493.471,26	15.316.600,68	15.539.689,41	15.258.110,07

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων Χρήσεως

Ποσά εκφρασμένα σε €	Σημείωση	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1.1 - 31.12.2016	1.1 - 31.12.2015	1.1 - 31.12.2016	1.1 - 31.12.2015
Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)	34	12.460.197,26	10.992.399,77	10.974.504,95	10.754.822,07
Κόστος Πωλήσεων	29	(6.625.804,55)	(5.669.044,05)	(6.273.738,86)	(5.538.443,83)
Μικτά Αποτελέσματα (Κέρδη) Εκμεταλλεύσεως		5.834.392,71	5.323.355,72	4.700.766,09	5.216.378,24
Λοιπά Έσοδα Εκμεταλλεύσεως	31	24.032,05	329.029,01	48.190,18	326.099,31
Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	29	(264.477,00)	(240.813,17)	(189.191,36)	(206.338,82)
Έξοδα Λειτουργίας Ερευνών - Αναπτύξεως	29	(2.983.422,95)	(2.396.865,57)	(2.368.640,43)	(2.396.865,57)
Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως	29	(2.437.514,77)	(2.287.419,30)	(1.971.471,94)	(2.200.115,85)
Λοιπά Έξοδα Εκμεταλλεύσεως	31	(8.399,15)	(300.139,93)	(3.485,28)	(299.872,33)
Λειτουργικά Κέρδη		164.610,89	427.146,76	216.167,26	439.284,98
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	30	125.270,52	197.150,91	3.876,96	5.912,52
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	30	(175.311,08)	(209.241,25)	(169.279,03)	(186.961,87)
Καθαρά Κέρδη προ Φόρων		114.570,33	415.056,42	50.765,19	258.235,63
Φόρος Εισοδήματος	9	1.024,20	(53.121,58)	4.066,47	(40.877,31)
Καθαρά Κέρδη μετά Φόρων (Α)		115.594,53	361.934,84	54.831,66	217.358,32
Κατανέμονται σε:					
- Ιδιοκτήτες Μητρικής		128.403,55	361.604,81	54.831,66	217.358,32
- Δικαιώματα Μειοψηφίας		(12.809,02)	330,03	-	-
		115.594,53	361.934,84	54.831,66	217.358,32
Λοιπά Συνολικά Έσοδα μετά από Φόρους (Β)			(87.664,38)		(89.069,95)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα μετά από Φόρους (Α) + (Β)		115.594,53	274.270,46	54.831,66	128.288,37
Κατανέμονται σε:					
- Ιδιοκτήτες Μητρικής			274.020,37		128.288,37
- Δικαιώματα Μειοψηφίας			250,09		-
		-	274.270,46	-	128.288,37
Μέσος Σταθμικός Αριθμός Μετοχών					
Κοινές Ονομαστικές Μετοχές		5.587.720	5.587.720	5.587.720	5.587.720
Βασικά Κέρδη ανά Μετοχή σε €	32	0,0207	0,0648	0,0098	0,0389

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

ΟΜΙΛΟΣ	Αποδιδόμενα σε Ιδιοκτήτες της Μητρικής							Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	Τακτικό Αποθεματικό	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικό Αναλογιστικών Ζημιών	Υπόλοιπο Κερδών εις Νέο	Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άλοπο		
Ποσά εκφρασμένα σε €									
Υπόλοιπο 01 Ιανουαρίου 2016	1.676.316,00	5.461,72	461.047,55	2.196.397,14	(109.126,82)	5.950.044,29	949.105,20	6.921,08	11.136.166,16
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου 01.01 - 31.12.2016 Μετά Φόρων						115.594,53			115.594,53
Αύξηση / Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου / Επιστροφή σε Μετόχους							(502.894,80)		(502.894,80)
Τακτικό Αποθεματικό			6.617,15			(6.617,15)			-
Μεταβολή σε Δικαιώματα Μειοψηφίας κατά την Εξαγορά Θυγατρικών								15.600,00	15.600,00
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων		(1.272,79)							(1.272,79)
Αποθεματικό Διαφοράς Συναλλαγματικής Ισοτιμίας				306.028,86		(161.006,46)			145.022,40
Δικαιώματα Μειοψηφίας που αναλογούν σε Αποτελέσματα Περιόδου 01.01 - 31.12.2016						12.809,02		(12.809,02)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	1.676.316,00	4.188,93	467.664,70	2.502.426,00	(109.126,82)	5.910.824,23	446.210,40	9.712,06	10.908.215,50
Υπόλοιπο 01 Ιανουαρίου 2015	1.676.316,00	399.197,77	439.250,84	2.300.909,21	(21.462,44)	5.653.524,13	949.105,20	6.591,05	11.403.431,76
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου 01.01 - 31.12.2015 Μετά Φόρων						361.934,84			361.934,84
Διαγραφή Υπολοίπου Κερδών Προηγ. Χρήσης Θυγατρικής						(43.287,94)			(43.287,94)
Τακτικό Αποθεματικό			21.796,71			(21.796,71)			-
Μεταφορά σε Λοιπά Αποθεματικά					(123.551,22)				(123.551,22)
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων		(393.736,05)							(393.736,05)
Φόρος Αποθεματικού Αναλογιστικών Ζημιών					35.886,84				35.886,84
Διανομή Αποθεματικού Ν.4172/2014				(7.279,26)					(7.279,26)
Αποθεματικό Διαφοράς Συναλλαγματικής Ισοτιμίας				(97.232,81)					(97.232,81)
Δικαιώματα Μειοψηφίας που αναλογούν σε Αποτελέσματα Περιόδου 01.01 - 31.12.2015						(330,03)		330,03	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	1.676.316,00	5.461,72	461.047,55	2.196.397,14	(109.126,82)	5.950.044,29	949.105,20	6.921,08	11.136.166,16
ΕΤΑΙΡΕΙΑ									
Υπόλοιπο 01 Ιανουαρίου 2016	1.676.316,00	5.461,72	461.047,55	2.424.859,33	(109.126,82)	5.811.507,50	949.105,20	-	11.219.170,48
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου 01.01 - 31.12.2016 Μετά Φόρων						54.831,66			54.831,66
Αύξηση / Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου / Επιστροφή σε Μετόχους							(502.894,80)		(502.894,80)
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων		(1.272,79)							(1.272,79)
Τακτικό Αποθεματικό			6.617,15			(6.617,15)			-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	1.676.316,00	4.188,93	467.664,70	2.424.859,33	(109.126,82)	5.859.722,01	446.210,40	-	10.769.834,55
Υπόλοιπο 01 Ιανουαρίου 2015	1.676.316,00	399.197,77	439.250,84	2.432.138,59	(20.056,87)	5.615.945,89	949.105,20	-	11.491.897,42
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου 01.01 - 31.12.2015 Μετά Φόρων						217.358,32			217.358,32
Μεταφορά σε Λοιπά Αποθεματικά					(125.450,64)				(125.450,64)
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων		(393.736,05)							(393.736,05)
Φόρος Αποθεματικού Αναλογιστικών Ζημιών					36.380,69				36.380,69
Διανομή Αποθεματικού Ν.4172/2014				(7.279,26)					(7.279,26)
Τακτικό Αποθεματικό			21.796,71			(21.796,71)			-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	1.676.316,00	5.461,72	461.047,55	2.424.859,33	(109.126,82)	5.811.507,50	949.105,20	-	11.219.170,48

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Έμμεση Μέθοδος	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2016	1.1-31.12.2015	1.1-31.12.2016	1.1-31.12.2015
Ποσά εκφρασμένα σε €				
Λειτουργικές Δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	114.570,33	415.056,42	50.765,19	258.235,63
<i>Πλέον / μείον προσαρμογές για:</i>				
Αποσβέσεις	1.188.945,74	1.294.727,87	1.152.421,05	1.293.843,24
Προβλέψεις	48.508,20	317.000,25	48.508,20	322.858,63
Συναλλαγματικές διαφορές	145.022,40	(140.520,75)		-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	(18.606,44)	(265.080,89)	41.425,37	(199.402,43)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	130.866,64	111.301,40	107.650,16	105.521,79
<i>Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις</i>				
<i>Λειτουργικές δραστηριότητες:</i>				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	4.004,01	(19.379,91)	4.114,17	(19.379,91)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(873.136,40)	(420.055,57)	(600.625,00)	(431.769,63)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	(365.346,70)	459.920,78	(79.432,99)	515.369,76
<i>(Μείον):</i>				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβλημένα	(120.098,88)	(104.154,92)	(96.882,40)	(98.375,31)
Καταβλημένοι φόροι	(5.926,87)	(28.918,25)	(1.600,00)	(16.181,77)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	248.802,03	1.619.896,43	626.343,75	1.730.720,00
Επενδυτικές Δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	-	420.499,41	(8.400,00)	(126.480,59)
Αγορά ενσώματων και άλλων παγίων στοιχείων	(1.633.296,46)	(959.625,68)	(1.259.711,97)	(959.625,68)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άλλων παγίων στοιχείων	1.462.472,46	16,12	51.046,46	16,12
Τόκοι εισπραχθέντες	68.338,40	71.465,70	3.876,96	5.787,24
Εισπράξεις επιχορηγήσεων	(1.272,79)	(393.736,05)	(1.272,79)	(393.736,05)
Μερίσματα εισπραχθέντα				
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(103.758,39)	(861.380,50)	(1.214.461,34)	(1.474.038,96)
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες				
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	15.600,00	-	-	-
Πληρωμές για Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου	(502.894,80)	-	(502.894,80)	-
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	1.729.948,61	808.553,99	1.226.100,00	808.553,99
Εξοφλήσεις δανείων	(317.105,56)	(1.163.302,72)	(469.361,23)	(1.163.302,72)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		(871,98)		(871,98)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	925.548,25	(355.620,71)	253.843,97	(355.620,71)
Καθαρή Αύξηση / (Μείωση) στα Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα (α)+(β)+(γ)	1.070.591,89	402.895,22	(334.273,62)	(98.939,67)
Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα Έναρξης Περιόδου	2.299.642,19	1.896.746,97	644.803,97	743.743,64
Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα Λήξης Περιόδου	3.370.234,08	2.299.642,19	310.530,35	644.803,97

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Β. Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές Πληροφορίες για τον Όμιλο

- Η μητρική εταιρεία “EPSILON NET – Ανώνυμη Εταιρεία Πληροφορικής, Εκπαίδευσης και Προϊόντων Υψηλής Τεχνολογίας” με τον διακριτικό τίτλο “EPSILON NET A.E.”, ιδρύθηκε με τη σημερινή της μορφή το έτος 1999 (Φ.Ε.Κ. 6383 / 04.08.1999). Η αρχική επωνυμία είχε οριστεί ως: “ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ – Ανώνυμη Βιοτεχνική και Εμπορική Εταιρεία Εκδόσεων, Πληροφορικής και Προϊόντων Υψηλής Τεχνολογίας” με τον διακριτικό τίτλο “ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.” και τροποποιήθηκε στην ως άνω ισχύουσα, κατόπιν της από 14.02.2004 απόφασης της 12^{ης} Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων (Φ.Ε.Κ. 2497 / 24.03.2004), καθώς επίσης και της από 22.05.2008 απόφασης της 9^{ης} Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων (Φ.Ε.Κ. 6356 / 04.07.2008).

Η έδρα της εταιρείας βρίσκεται στην Ελλάδα, στο Δήμο Πυλαίας του Ν. Θεσσαλονίκης – Πάροδος 17^{ης} Νοέμβρη 87 – Ζώνη ΕΜΟ. Ως αρχική έδρα είχε οριστεί ο Δήμος Θεσσαλονίκης, ενώ με την από 20.09.2002 απόφαση της 9^{ης} Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων (Φ.Ε.Κ. 02.10.2002) έγινε η μεταφορά αυτής στο Δήμο Πυλαίας. Η ηλεκτρονική διεύθυνση της εταιρείας είναι www.epsilonnet.gr.

Η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με Αριθμό Μητρώου 43452/62/Β/99/194 και η διάρκεια ζωής της ορίστηκε σε πενήντα (50) έτη, μέχρι την 22^η Ιουλίου 2049.

Η “EPSILON NET A.E.” δραστηριοποιείται στον κλάδο πληροφορικής και συγκεκριμένα στην ανάπτυξη λογισμικών προγραμμάτων για οικονομολόγους, λογιστές – φοροτεχνικούς, λογιστικά γραφεία και τμήματα λογιστηρίων και οικονομικής διεύθυνσης εταιρειών. Επιπρόσθετα, διοργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια οικονομικού, επιστημονικού περιεχομένου. Τέλος, εκδίδει και πωλεί το εβδομαδιαίο οικονομικό περιοδικό “EPSILON 7” και εμπορεύεται επιστημονικά – φορολογικά βιβλία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας το οποίο εκλέχθηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της εταιρείας, συγκροτήθηκε σε Σώμα βάσει της από 30.06.2016 απόφασης του Δ.Σ. και η θητεία του οποίου λήγει στις 30.06.2021, συγκροτείται από:

1. ΜΙΧΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του ΝΙΚΟΛΑΟΥ και της ΓΕΩΡΓΙΑΣ, Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος Δ.Σ.
  2. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ και της ΚΑΤΙΝΑΣ, Αναπληρώτρια Δ/νουςα Σύμβουλος Δ.Σ.
  3. ΚΟΥΤΚΟΥΔΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του ΑΝΤΩΝΙΟΥ και της ΕΛΕΝΗΣ, Μέλος Δ.Σ.
  4. ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ ΑΜΑΝΑΤΙΟΣ του ΑΝΤΩΝΙΟΥ και της ΜΑΡΙΑΣ, Μέλος Δ.Σ.
  5. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ και της ΒΑΡΒΑΡΑΣ, Μέλος Δ.Σ.
  6. ΠΡΑΣΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ του ΓΑΒΡΙΗΛ και της ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ, Μέλος Δ.Σ.
  7. ΓΡΙΜΠΕΛΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ και της ΕΥΘΑΛΕΙΑΣ, Μέλος Δ.Σ.
- Οι θυγατρικές εταιρείες που ανήκουν στον όμιλο παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Επωνυμία	Διεύθυνση Έδρας	Σκοπός	Μετοχικό / Σταθμικό Κεφάλαιο	Ημερομηνία Ίδρυσης / Ενοποίησης	Ποσοστό Συμμετοχής (%)	Μέθοδος Ενοποίησης
EPSILON EUROPE PLC	Αγίας Φυλάξεως & Ζήνωνος Ρωσσιδη 2 - ΤΘ 596 55 - 4011 - Λεμεσός - Κύπρος	Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Ομίλου στην Ευρώπη	300.000 μετοχές του 1,00 € η κάθε μία	23.01.2009 (ίδρυση)	99,966%	Ολική Ενοποίηση
EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Πάροδος 17ης Νοέμβρη 87 - 555 34 - Πυλαία - Θεσσαλονίκη	Παροχή Εκπαιδευτικών Υπηρεσιών	60.000 μετοχές του 1,00 € η κάθε μία	05.01.2009 (ίδρυση)	65,983%	Ολική Ενοποίηση
EVOLUTIONSNT PLC	80 Stafford Gate Potters Bar - Herts - United Kingdom - EN6 1PG	Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Ομίλου στην Ευρώπη	2.035.345 μετοχές της 1,00 € η κάθε μία	26.09.2012 (ίδρυση)	99,956% (έμμεση συμμετοχή)	Ολική Ενοποίηση
EVOLUTIONSNT (UK) LTD	80 Stafford Gate Potters Bar - Hertfordshire - England - EN6 1PG - United Kingdom	Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Ομίλου στην Ευρώπη	1.000 μετοχές της 1,00 € η κάθε μία	02.10.2014 (ίδρυση)	100,000% (έμμεση συμμετοχή)	Ολική Ενοποίηση
EPSILON HR ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Πάροδος 17ης Νοέμβρη 87 - 555 34 - Πυλαία - Θεσσαλονίκη	Παραγωγή και Εμπορία Λογισμικού	24.000 μετοχές του 1,00 € η κάθε μία	22.02.2016 (ίδρυση)	35,000%	Ολική Ενοποίηση

Η θυγατρική εταιρεία “EPSILON EUROPE PLC” συμμετέχει αφενός στην αγγλική εταιρεία “EVOLUTIONSNT PLC” με ποσοστό 99,99% και αφετέρου στην αγγλική εταιρεία “EVOLUTIONSNT (UK) LTD” με ποσοστό 100,00%. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω αγγλικές εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης, λόγω έμμεσης συμμετοχής της μητρικής EPSILON NET A.E. Σημειώνεται ότι η EVOLUTIONSNT (UK) LTD ιδρύθηκε εντός του Β’ βμήνου 2014 και ενοποιήθηκε για πρώτη φορά στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2014.

Η μητρική εταιρεία από τη χρήση 2011 και επόμενες δεν ενοποιεί με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης την εταιρεία “ΚΟΛΛΕΓΙΟ CITY U ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Ε.Π.Ε.”, η οποία κατατάσσεται στις συγγενείς επιχειρήσεις, αφού σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 28 δεν υφίσταται πλέον η δυνατότητα καθορισμού της χρηματοοικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής της. Η ενοποίηση γίνεται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Επιπρόσθετα, η μητρική εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 35,156% στην εταιρεία SUPERVISOR A.E., η οποία δραστηριοποιείται στην εμπορία ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού, βάσει της από 27/08/2014 απόφασης της Έκτακτης Γ.Σ. των Μετόχων της τελευταίας για αύξηση του Μετοχικού της Κεφαλαίου, την οποία καλύπτει ολοσχερώς η EPSILON NET A.E.

Η ενοποίηση έγινε για πρώτη φορά στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2014 με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, δεδομένου ότι δεν υφίσταται η δυνατότητα καθορισμού της χρηματοοικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής της SUPERVISOR A.E., η οποία κατατάσσεται στις συγγενείς επιχειρήσεις.

Τέλος, η μητρική εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 35% στην εταιρεία EPSILON HR A.E., η οποία δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία λογισμικού, βάσει της από 21/01/2016 απόφασης Δ.Σ. της για συμμετοχή στην αύλωση του αρχικού Μετοχικού της Κεφαλαίου.

Η ενοποίηση γίνεται για πρώτη φορά στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της 30/06/2016 με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης, δεδομένου ότι η EPSILON NET A.E. καθορίζει τη χρηματοοικονομική και επιχειρηματική πολιτική της EPSILON HR A.E., η οποία κατατάσσεται στις θυγατρικές επιχειρήσεις.

2. Βάση Προετοιμασίας Οικονομικών Καταστάσεων

2.1. Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Για τη σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων χρησιμοποιήθηκαν όλα τα αναθεωρημένα ή νεοεκδοθέντα Πρότυπα, που έχουν εφαρμογή στην εταιρεία και ισχύουν για τη χρήση που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2016.

2.2. Λογιστικές Εκτιμήσεις και Κρίσεις της Διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Η διοίκηση προβάνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των υφιστάμενων μεγεθών. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

A) Απαιτείται κρίση από τη διοίκηση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τον αρχικώς αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

B) Οι εταιρείες του Ομίλου αναγνωρίζουν πρόβλεψη για επίδικες υποθέσεις βάσει στοιχείων από τη Νομική Υπηρεσία του Ομίλου.

Γ) Οι εταιρείες του Ομίλου αναγνωρίζουν προβλέψεις για συμβατικές υποχρεώσεις προς πελάτες τους, οι οποίες υπολογίζονται βάσει ιστορικών δεδομένων και στατιστικών από την επίλυση αντίστοιχων περιπτώσεων του παρελθόντος.

Δ) Οι εταιρείες του Ομίλου αναγνωρίζουν προβλέψεις για την απομείωση των συμμετοχών λαμβάνοντας υπόψη τα μελλοντικά οφέλη που θα εισρεύσουν από αυτές.

Ε) Απαιτείται κρίση, σε ετήσια βάση, από τις εταιρείες του Ομίλου για τον προσδιορισμό της ωφέλιμης ζωής κυρίως των άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις.

2.3. Πλαίσιο Κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της εταιρείας αφορούν τη χρήση από την 1^η Ιανουαρίου 2016 έως την 31^η Δεκεμβρίου 2016. Οι εν λόγω Οικονομικές Καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Όλα τα ΔΠΧΑ, που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και ισχύουν κατά τη σύνταξη αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων, έχουν υιοθετηθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μέσω της διαδικασίας επικύρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους.

2.4. Νέα Πρότυπα, Τροποποιήσεις & Διερμηνείες σε Υφιστάμενα Πρότυπα με Μεταγενέστερη Ημερομηνία Εφαρμογής

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερα. Η επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2016

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2012-2014

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2012-2014, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 25 Σεπτεμβρίου 2014, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 15 Δεκεμβρίου 2015 με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2343/2015. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις που αφορούν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 5 και 7 και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα 19 και 34 δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΠΧΑ 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία Κατεχόμενα προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αλλαγή από μία μέθοδο διάθεσης σε μια άλλη (πχ πώληση ή διανομή στους ιδιοκτήτες) δεν πρέπει να θεωρείται σαν ένα νέο σχέδιο πώλησης αλλά μία συνέχιση του αρχικού σχεδίου. Συνεπώς, δεν υπάρχει διακοπή της εφαρμογής των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 5. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι η αλλαγή της μεθόδου διάθεσης δεν αλλάζει την ημερομηνία ταξινόμησής.

ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις»

Εξυπηρέτηση συμβάσεων μετά την μεταβίβαση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Εάν μία επιχείρηση μεταβιβάζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο υπό όρους που επιτρέπουν στον μεταβιβάζοντα να αποαναγνωρίσει το περιουσιακό στοιχείο, το Δ.Π.Χ.Α. 7 απαιτεί να γνωστοποιούνται όλες οι μορφές συνεχιζόμενης ανάμειξης που μπορεί να έχει η μεταβιβάζουσα επί των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων. Το Δ.Π.Χ.Α. 7 παρέχει οδηγίες σχετικά με το τι εννοεί με τον όρο «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση πρόσθεσε συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσει τις διοικήσεις να προσδιορίσουν εάν οι όροι μιας σύμβασης για εξυπηρέτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν μεταβιβαστεί συνιστά «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση παρέχει το δικαίωμα (αλλά όχι την υποχρέωση) αναδρομικής εφαρμογής.

Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις

Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι η επιπρόσθετη γνωστοποίηση που απαιτείται από το Δ.Π.Χ.Α. 7 «Γνωστοποίηση - Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν απαιτείται συγκεκριμένα για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός αν απαιτείται από το Δ.Λ.Π. 34. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ.

ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους-Εισφορές από εργαζόμενους»

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αξιολόγηση της ύπαρξης ενεργού αγοράς υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων αξιολογείται με βάση το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται η υποχρέωση και όχι με βάση τη χώρα που υπάρχει η υποχρέωση. Όταν δεν υπάρχει ενεργός αγορά υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων σε αυτό το νόμισμα, χρησιμοποιούνται τα επιτόκια των κρατικών ομολόγων.

ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων, πρέπει να βρίσκονται είτε στις οικονομικές καταστάσεις είτε να ενσωματώνονται με παραπομπές μεταξύ των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και του σημείου όπου συμπεριλαμβάνονται στη ενδιάμεση οικονομική έκθεση (π.χ. στη έκθεση Διαχείρισης). Διευκρινίζεται επίσης ότι οι άλλες πληροφορίες, εντός της ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης πρέπει να είναι στη διάθεση των χρηστών με τους ίδιους όρους και την ίδια στιγμή όπως και οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις. Εάν οι χρήστες δεν έχουν πρόσβαση στις λοιπές πληροφορίες με αυτόν τον τρόπο, τότε η ενδιάμεση οικονομική έκθεση είναι ελλιπής.

ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) –Εταιρείες Επενδύσεων: Εφαρμογή των εξαιρέσεων ενοποίησης

Στις 18 Δεκεμβρίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 για θέματα που έχουν προκύψει στο πλαίσιο της εφαρμογής των εξαιρέσεων ενοποίησης για τις Εταιρείες Επενδύσεων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, με την νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται, και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» -Πρωτοβουλία Γνωστοποίησης

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 18 Δεκεμβρίου 2014, αποφασίζουν ότι η σημαντικότητα εφαρμόζεται για το σύνολο των οικονομικών καταστάσεων και ότι η συμπερίληψη σε αυτές ασήμαντων πληροφοριών μπορεί να εμποδίσει την χρησιμότητα των γνωστοποιήσεων. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να χρησιμοποιούν την επαγγελματική τους κρίση, καθορίζοντας το που και με ποια σειρά παρουσιάζονται οι πληροφορίες στις γνωστοποιήσεις επί των οικονομικών καταστάσεων. Επίσης διευκρινίζονται θέματα σχετικά με τα υποσύνολα και την παρουσίαση των στοιχείων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων που προκύπτουν από τις επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 18 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 (Τροποποιήσεις)- Διευκρινήσεις για τις επιτρεπτές μεθόδους απόσβεσης

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η χρήση μεθόδων απόσβεσης βασισμένων στα έσοδα δεν είναι κατάλληλες για τον υπολογισμό των αποσβέσεων ενός περιουσιακού στοιχείου καθώς τα έσοδα δεν θεωρούνται κατάλληλη βάση επιμέτρησης της ανάλωσης των οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται σε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο. Η ανωτέρω θέση δεν ισχύει όταν το άυλο περιουσιακό στοιχείο εκφράζεται ως μέτρο υπολογισμού των εσόδων ή όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι τα έσοδα και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών που απορρέουν από το άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι στενά συνδεδεμένα.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 2 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 41 (Τροποποιήσεις)- Γεωργία: Καρποφόρα Φυτά

Οι τροποποιήσεις φέρνουν τα καρποφόρα φυτά (bearerplants), τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για να αυξηθεί παραγωγή, στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16 έτσι ώστε να αντιμετωπίζονται λογιστικά με τον ίδιο τρόπο όπως τα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, με την νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται, και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 23 Νοεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση) «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις»-Μέθοδος της Καθαρής Θέσης στις Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις

Η τροποποίηση του ΔΛΠ 27 την οποία εξέδωσε το Συμβούλιο στις 12 Αυγούστου 2014, επιτρέπει σε μία οντότητα να χρησιμοποιεί τη μέθοδο της καθαρής θέσης για τη λογιστικοποίηση των επενδύσεων της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς, στις ατομικές της οικονομικές καταστάσεις. Αυτό συνιστά επιλογή λογιστικής πολιτικής για κάθε κατηγορία επενδύσεων. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 18 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΠΧΑ 11 (Τροποποίηση) «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο» -Λογιστικός χειρισμός της απόκτησης μεριδίου σε μια από κοινού δραστηριότητα

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι ένας επενδυτής εφαρμόζει την μέθοδο της «απόκτησης» όταν αποκτά συμμετοχή σε μία κοινή επιχείρηση. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 24 Νοεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζομένους-Εισφορές από εργαζόμενους»

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για εισφορές από εργαζομένους ή τρίτους σε προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο στόχος της τροποποίησης είναι η απλοποίηση του λογιστικού χειρισμού των εισφορών που είναι

ανεξάρτητες από τον αριθμό των ετών υπηρεσίας των εργαζομένων, για παράδειγμα, για τις εισφορές των εργαζομένων που υπολογίζονται σύμφωνα με ένα σταθερό ποσοστό του μισθού.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία και τον Όμιλο

Τα παρακάτω νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά είναι υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους. Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει νωρίτερα τα κατωτέρω πρότυπα και μελετά την επίδραση τους στις οικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμισης. Το πρότυπο θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο της επιχείρησης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Εκτός από τον πιστωτικό κίνδυνο της οντότητας, η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τις υπάρχουσες απαιτήσεις. Η Εταιρεία και ο Όμιλος βρίσκονται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου.

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31.

Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των

περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Το ΔΠΧΑ 15 υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Σεπτεμβρίου 2016.

ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων»

Στις 30 Ιανουαρίου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το πρότυπο σκοπός του οποίου είναι να προσδιορίσει τις απαιτήσεις χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για τα υπόλοιπα των «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε πελάτες, σε τιμή ή ποσοστό που υπόκειται σε ειδική ρύθμιση από το κράτος.

Το ΔΠΧΑ 14 επιτρέπει σε μια οικονομική οντότητα η οποία υιοθετεί για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ να συνεχίσει να λογιστικοποιεί, με μικρές αλλαγές, τα υπόλοιπα των «μεταβατικών λογαριασμών ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων» σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα, τόσο κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ όσο και στις μεταγενέστερες οικονομικές καταστάσεις. Τα υπόλοιπα και οι κινήσεις αυτών των λογαριασμών παρουσιάζονται χωριστά στις καταστάσεις οικονομικής θέσης, αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων ενώ συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις απαιτούνται. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 10 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» - Πώληση ή Εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του

Η κύρια συνέπεια της τροποποίησης που εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Σεπτεμβρίου 2014, είναι ότι ολόκληρο το κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική ή όχι). Ένα μερικό κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία στεγάζονται σε μια

θυγατρική. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) “Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές”

Η τροποποίηση διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 7 Καταστάσεις ταμιακών ροών (Τροποποίηση) “Γνωστοποιήσεις”

Η τροποποίηση εισάγει υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις θα απαιτούν από τις οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών που προέρχονται από ταμειακές ροές και μεταβολές μη ταμειακής φύσης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακρινίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακρινίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακρινίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακρινιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4».

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 4 ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικών μέσων (ΔΠΧΑ 9), πριν από την εφαρμογή του νέου τροποποιημένου από το συμβούλιο ΔΠΧΑ 4. Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις: επικάλυψη και αναβολή. Το τροποποιημένο πρότυπο θα:

- δίνει την δυνατότητα στις εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την αστάθεια που μπορεί να προκύψει όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν από τις νέες ασφαλιστικές συμβάσεις.
- παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η εταιρεία και ο Όμιλος θα εξετάσουν την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές τους Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

Η τροποποίηση διαγράφει τις «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχεται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του προτύπου, εκτός από εκείνες των παραγράφων Β10-Β16, ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 5 που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

Η Διερμηνεία 22 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Κύριες Λογιστικές Αρχές

Οι κύριες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν κατά την προετοιμασία των Οικονομικών Καταστάσεων είναι οι ακόλουθες:

3.1. Συναλλαγματικές Μετατροπές

3.1.1. Λειτουργικό Νόμισμα και Νόμισμα Παρουσίασης

Τα στοιχεία των Οικονομικών Καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί. Δεδομένου, λοιπόν, ότι στην Ελλάδα, όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος, το λειτουργικό νόμισμα είναι το Ευρώ (€), αυτό ορίζεται ως το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης των Οικονομικών Καταστάσεων αυτού.

3.1.2. Συναλλαγές και Υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε άλλα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα, χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, που ισχύουν κατά την ημερομηνία της κάθε συναλλαγής. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές, οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης, καθώς και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων, που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα, με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, που ισχύουν κατά την ημερομηνία ισολογισμού, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Εξαιρούνται οι συναλλαγές που πληρούν τις προϋποθέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών, οι οποίες απεικονίζονται στην καθαρή θέση, καθώς και οι συναλλαγματικές διαφορές που αναλογικά αφορούν την τροποποιημένη βασική μέθοδο του ΔΛΠ 23, που εφαρμόσε για τη χρήση 2012 ο Όμιλος και εμφανίζονται στο κόστος των επιλέξιμων στοιχείων του ενεργητικού (βλ. § 3.13.2).

Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία, που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

3.2. Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία

3.2.1. Βάση Αποτίμησης Ενσώματων Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις με βάση το ιστορικό κόστος, δηλαδή στο ποσό των ταμειακών διαθεσίμων ή των ταμειακών ισοδύναμων που καταβλήθηκαν ή στην εύλογη αξία του ανταλλάγματος που δόθηκε για να αποκτηθούν. Το ανωτέρω κόστος παρουσιάζεται μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και την τυχόν απομείωση της αξίας των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος εφαρμόζει τον λογιστικό χειρισμό της μείωσης του κόστους κτήσης συγκεκριμένων ενσώματων παγίων, για τα οποία πρόκειται να επιχορηγηθεί από το κράτος, βάσει των διατάξεων του ΔΛΠ 20 “Λογιστική των Κρατικών Επιχορηγήσεων και Γνωστοποίηση της Κρατικής Υποστήριξης”.

Οι δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται. Σημαντικές βελτιώσεις ενσωματώνονται στο κόστος των αντίστοιχων παγίων, εφόσον προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή, αυξάνουν την ικανότητα παραγωγής ή βελτιώνουν την αποδοτικότητα των αντίστοιχων παγίων.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) αναγνωρίζεται άμεσα ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης κατά την οποία διαπιστώνεται η απομείωση.

Τα στοιχεία των ενσώματων παγίων και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις τους, διαγράφονται κατά την πώληση ή την απόσυρσή τους ή όταν δεν αναμένονται περαιτέρω οικονομικά οφέλη από τη συνεχιζόμενη χρήση τους. Τα κέρδη ή οι ζημιές, που προκύπτουν από τη διαγραφή ενός παγίου, περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης κατά την οποία διαγράφεται το εν λόγω πάγιο.

3.2.2. Αποσβέσεις Ενσώματων Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων

Η μέθοδος απόσβεσης των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιείται, είναι η σταθερή μέθοδος, κατά την οποία επιβαρύνονται τα αποτελέσματα με σταθερό ποσό καθ' όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των παγίων, η οποία έχει ως εξής:

- Εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων ανάλογα με τη διάρκεια μίσθωσης
- Μεταφορικά μέσα 6 – 10 έτη
- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός 5 – 10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση και αναπροσαρμόζονται, αν αυτό κριθεί αναγκαίο, σε ετήσια βάση κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων.

3.2.3. Μισθώσεις

Μίσθωση είναι μία συμφωνία όπου ο εκμισθωτής (ιδιοκτήτης) μεταβιβάζει στο μισθωτή (χρήστη) το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού για μία συμφωνημένη χρονική περίοδο.

Οι μισθώσεις κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομική μίσθωση, κατά την οποία μεταβιβάζονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη, που έχουν σχέση με την κυριότητα του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού, ανεξάρτητα από την τελική μεταβίβαση ή μη του τίτλου κυριότητας. Όροι που μπορεί να υπάρχουν σε μία μισθωτική σύμβαση και οι οποίοι είτε ο καθένας ξεχωριστά ή σε συνδυασμό παρέχουν ενδείξεις, που οδηγούν στο χαρακτηρισμό της ως χρηματοοικονομικής είναι:
  - Η κυριότητα του μισθωμένου στοιχείου, μετά το τέλος της μίσθωσης, μεταβιβάζεται στον μισθωτή.
  - Κατά την έναρξη της μίσθωσης, η παρούσα αξία των ελαχίστων μελλοντικών πληρωμών είναι ίση με την εύλογη αξία του μισθίου.

- Ο μισθωτής έχει το δικαίωμα αγοράς του μισθίου στο μέλλον, σε τιμή που αναμένεται να είναι ουσιωδώς μικρότερη από την εύλογη αξία του, γεγονός που καθιστά την εξάσκηση του δικαιώματος να θεωρείται βέβαιη κατά την έναρξη της μίσθωσης.
  - Η διάρκεια της μίσθωσης καλύπτει ένα σημαντικό τμήμα του μισθίου ή τουλάχιστον ένα σημαντικό τμήμα της οικονομικής ζωής του.
  - Τα μισθωμένα στοιχεία είναι ειδικής φύσης, έτσι ώστε μόνο ο μισθωτής να μπορεί να τα χρησιμοποιήσει, χωρίς να χρειαστεί να προβεί σε σημαντικές διαφοροποιήσεις.
  - Κέρδη ή ζημιές από τη μεταβολή στην υπολειμματική αξία του μισθίου καταβάλλονται στον μισθωτή.
  - Ο μισθωτής έχει τη δυνατότητα να συνεχίσει τη μίσθωση για μία δεύτερη περίοδο, με μίσθωμα ουσιωδώς μικρότερο από το αρχικό.
- Λειτουργική μίσθωση είναι μία μίσθωση που δεν είναι χρηματοοικονομική, δεδομένου ότι δεν περιλαμβάνονται όροι, που να παρέχουν ενδείξεις, για να χαρακτηριστεί ως χρηματοοικονομική.

Οι εταιρείες του Ομίλου μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2016 έχουν συνάψει συμβάσεις μίσθωσης μόνο ως μισθώτριες, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές, εκτός από δύο χρηματοοικονομικές μισθώσεις που αφορούν πάγιο εξοπλισμό. Αναφορικά με τις λειτουργικές μισθώσεις, οι εταιρείες του Ομίλου ως μισθώτριες, δεν αναγνωρίζουν κάποιο πάγιο στοιχείο στο ενεργητικό τους, παρά μόνο αν έχουν προκαταβάλλει μισθώματα (εγγυήσεις ενοικίων), τα οποία αναγνωρίζονται ως μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού και εμφανίζονται στο κονδύλι των λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων στον Ισολογισμό.

Σχετικά με τη χρηματοοικονομική μίσθωση, οι εταιρείες του Ομίλου ως μισθώτριες, αναγνωρίζουν στις Οικονομικές Καταστάσεις πάγια στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις ίσης αξίας, με ποσό που είναι το μικρότερο μεταξύ της παρούσας αξίας των ελάχιστων πληρωμών και της εύλογης αξίας των ανωτέρω στοιχείων. Τα άμεσα κόστη για τη σύναψη της σύμβασης κεφαλαιοποιούνται.

Οι υποχρεώσεις για τα μισθωμένα πάγια στοιχεία του ενεργητικού δεν παρουσιάζονται αφαιρετικά από τα μισθωμένα στοιχεία, αλλά απεικονίζονται ξεχωριστά ως στοιχεία του παθητικού.

Κατά τη διάρκεια της χρηματοοικονομικής μίσθωσης υπολογίζονται αποσβέσεις βάσει των διατάξεων του ΔΛΠ 16 “Ενσώματα Πάγια”, ενώ σε περίπτωση που με τη λήξη της σύμβασης δεν μεταφερθεί η κυριότητα του παγίου, τότε οι αποσβέσεις θα κατανεμηθούν στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της διάρκειας μίσθωσης και της ωφέλιμης ζωής του εν λόγω παγίου.

Τα καταβαλλόμενα μισθώματα διαχωρίζονται στο ποσό που αφορά σε μείωση της υποχρέωσης και στο ποσό που αφορά σε χρηματοοικονομικό έξοδο, το οποίο κατανέμεται με σταθερό επιτόκιο στις περιόδους μίσθωσης και μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

3.3. Άυλα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία

3.3.1. Εσωτερικά Δημιουργούμενα Άυλα Στοιχεία του Ενεργητικού (Ιδιοπαράγωγη)

Πρόκειται για εσωτερικά – εντός της εταιρείας – δημιουργούμενα λογισμικά προγράμματα, τα οποία είναι το αποτέλεσμα της εφαρμογής των ευρημάτων του τμήματος έρευνας του Ομίλου επί αυτών των προγραμμάτων, τα οποία

δεν προορίζονται για πώληση, αλλά για την παραγωγή νέων ή ουσιωδώς βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών, συστημάτων, μεθόδων ή υπηρεσιών. Οι εν λόγω δαπάνες αφορούν κόστος αγοράς ή ιδιοπαραγωγής λογισμικού, όπως πρώτες και βοηθητικές ύλες, αμοιβές και έξοδα προσωπικού, αμοιβές και έξοδα τρίτων, παροχές τρίτων και λοιπά διάφορα έξοδα – αναλώσιμα υλικά κλπ. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνεται κάθε δαπάνη, που έχει πραγματοποιηθεί κατά την ανάπτυξη νέων λογισμικών, προκειμένου αυτά να τεθούν σε καθεστώς λειτουργίας.

3.3.1.1 Κριτήρια Αναγνώρισης

Τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού που προέρχονται από ιδιοπαραγωγή, αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις μόνο αν ενσωματώνουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Αναγνωρισιμότητα κάθε άυλου στοιχείου του ενεργητικού, με την έννοια ότι μπορεί να διαχωριστεί από την εταιρεία και να πωληθεί, μεταβιβαστεί μισθωθεί ή ανταλλαχθεί, είτε μόνο του ή σε συνδυασμό με άλλα στοιχεία του ενεργητικού.
- Ο Όμιλος να έχει τον έλεγχο κάθε άυλου στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή να έχει τη δυνατότητα να λάβει τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που θα προκύψουν από αυτό και κατ' επέκταση να μπορεί να αποτρέψει άλλους να επωφεληθούν από αυτά τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη.
- Να αναμένεται ότι θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη από κάθε άυλο στοιχείο του ενεργητικού, τα οποία είναι πιθανό ότι θα εισρεύσουν στην εταιρεία.
- Το κόστος κάθε εσωτερικά δημιουργούμενου άυλου στοιχείου ενεργητικού πρέπει να μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα. Περιλαμβάνονται έξοδα που μπορούν άμεσα να αποδοθούν ή να κατανεμηθούν πάνω σε μια λογική και συνεπή βάση, π.χ.:
  - Τα κόστη των υλικών και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται ή αναλώνονται για την ανάπτυξη του άυλου παγίου.
  - Οι μισθοί και άλλα σχετικά έξοδα του προσωπικού, που ασχολείται άμεσα στην παραγωγική διαδικασία του άυλου παγίου.
  - Κάθε έξοδο, το οποίο είναι άμεσα αποδοτέο στη δημιουργία του άυλου παγίου (π.χ. αμοιβές για την κατοχύρωση ενός νομικού δικαιώματος).
  - Τα γενικά έξοδα, που είναι αναγκαία για τη δημιουργία του άυλου παγίου και μπορούν να κατανεμηθούν σε αυτό, σε μια λογική και σταθερή βάση (π.χ. επιμερισμός απόσβεσης παγίων, ασφαλίσεων, ενοικίων, φωτισμού, λοιπών υλικών άμεσης ανάλωσης κλπ).
  - Το κόστος δανεισμού των δανείων που χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη των άυλων παγίων, βάσει των διατάξεων του ΔΛΠ 23 “Κόστος Δανεισμού”, που περιλαμβάνει τόκους βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων τραπεζικών δανείων καθώς και τόκους υπεραναλήψεων, συμπληρωματικά έξοδα (π.χ. προμήθειες) που πραγματοποιήθηκαν για τη λήψη των δανείων, χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις που παρακολουθούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 17 “Μισθώσεις” και συναλλαγματικές διαφορές δανείων σε ξένο νόμισμα.

3.3.1.2 Στάδιο Έρευνας

Όλες οι δαπάνες που διενεργούνται κατά το στάδιο της έρευνας, για την ανάπτυξη ενός εσωτερικά δημιουργούμενου άυλου παγίου στοιχείου, αναγνωρίζονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης κατά την οποία προκύπτουν. Μόνο οι δαπάνες που αφορούν το στάδιο ανάπτυξης μπορούν να αναγνωριστούν ως στοιχεία του ενεργητικού. Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατο να γίνει σαφής διαχωρισμός ανάμεσα στα δύο στάδια, τότε όλα τα έξοδα που μπορεί να προκύψουν κατά την ανάπτυξη του άυλου παγίου στοιχείου, θα αναγνωριστούν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Δαπάνες που, πριν την αναγνώριση ενός συγκεκριμένου άυλου παγίου στοιχείου, είχαν μεταφερθεί ως έξοδα στα αποτελέσματα, δεν κεφαλαιοποιούνται μετά την αναγνώρισή του.

3.3.1.3 Στάδιο Ανάπτυξης

Το στάδιο ανάπτυξης, ως μεταγενέστερο του σταδίου έρευνας, παρέχει τη δυνατότητα στην εταιρεία, να αποδείξει βάσιμα, ότι θα δημιουργηθεί ένα άυλο πάγιο στοιχείο του ενεργητικού.

Προκειμένου να αναγνωριστεί το κόστος, που πραγματοποιείται κατά το στάδιο της ανάπτυξης, στα εσωτερικά δημιουργούμενα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού, η διοίκηση του Ομίλου εκτιμά και αποδεικνύει σωρευτικά, σε ετήσια βάση, τα εξής:

- Την τεχνική δυνατότητα να ολοκληρώσει το άυλο πάγιο, προκειμένου αυτό, στην τελική του μορφή, να είναι σε θέση να χρησιμοποιηθεί ή να πουληθεί.
- Την πρόθεση να ολοκληρώσει το άυλο πάγιο, ώστε αυτό να διατεθεί για πώληση ή χρήση.
- Τη δυνατότητα πώλησης ή χρήσης του άυλου παγίου.
- Τον τρόπο με τον οποίο θα εισρεύσουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Μεταξύ άλλων, η διοίκηση της εταιρείας αποδεικνύει α) την ύπαρξη ενεργού αγοράς για τα προϊόντα που παράγει το άυλο πάγιο και β) σε περίπτωση που κάποιο άυλο πάγιο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί εντός της εταιρείας, τη χρησιμότητα του εν λόγω άυλου παγίου.
- Τη διαθεσιμότητα επαρκών τεχνικών, οικονομικών ή άλλων πόρων, οι οποίοι θα βοηθήσουν να ολοκληρωθεί και να διατεθεί ή να χρησιμοποιηθεί εντός της εταιρείας, το άυλο πάγιο.
- Τη δυνατότητα αξιόπιστης μέτρησης των εξόδων που θα αποδοθούν στο άυλο πάγιο, κατά τη διάρκεια του σταδίου ανάπτυξής του (σύστημα κοστολόγησης).

3.3.1.4 Μέθοδος Αποτίμησης μετά την Αρχική Αναγνώριση

Μετά την αρχική αναγνώριση, το ΔΛΠ 38 δίνει τη δυνατότητα επιλογής μίας εκ των παρακάτω δύο μεθόδων αποτίμησης των άυλων παγίων στοιχείων του ενεργητικού:

- Ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού εμφανίζεται στην αξία κτήσης μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημιές, λόγω μείωσης της αξίας του.

- Το εν λόγω άυλο στοιχείο εμφανίζεται στην αναπροσαρμοσμένη αξία του, που είναι η εύλογη αξία του, κατά την ημερομηνία της αναπροσαρμογής μείον τις μεταγενέστερες συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες, λόγω μείωσης της αξίας του.

Η εταιρεία, κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ, εφάρμοσε την πρώτη μέθοδο του ιστορικού κόστους, την οποία και συνεχίζει.

3.3.1.5 Αποσβέσεις

Η μέθοδος απόσβεσης των εσωτερικά (ιδιοπαραγωγή) δημιουργούμενων άυλων στοιχείων του ενεργητικού που χρησιμοποιείται, είναι η συστηματική κατανομή της αποσβέσιμης αξίας κάθε άυλου παγίου του Ομίλου στα έτη της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 2 και 10 ετών. Η κατανομή γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αντικατοπτρίζει τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται τα οικονομικά οφέλη από την εταιρεία.

Αποσβέσιμη αξία κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΠ είναι η αξία του ιστορικού κόστους μείον την υπολειμματική αξία. Η υπολειμματική αξία θεωρείται ότι είναι μηδενική για όλα τα άυλα στοιχεία του Ομίλου.

Δεδομένου ότι για τον προσδιορισμό της αποσβέσιμης και της υπολειμματικής αξίας κάθε άυλου παγίου, είναι απαραίτητο να έχει εκτιμηθεί η ωφέλιμη ζωή του, η διοίκηση του Ομίλου έχει λάβει υπ' όψη της όλους τους παρακάτω παράγοντες, προκειμένου να προσδιοριστεί η ωφέλιμη ζωή ξεχωριστά για κάθε άυλο πάγιο:

- Η αναμενόμενη χρήση του άυλου παγίου.
- Οι κύκλοι ζωής συναφών προϊόντων ή δημοσιευμένες πληροφορίες σχετικά με την ωφέλιμη ζωή παρόμοιων στοιχείων.
- Οι τεχνικές, τεχνολογικές ή εμπορικές μορφές απαξίωσης.
- Η σταθερότητα του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η εταιρεία και κατ' επέκταση τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού της, καθώς και η ζήτηση για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που προκύπτουν από τα εν λόγω άυλα πάγια.
- Οι αναμενόμενες ενέργειες των ανταγωνιστών.
- Το επίπεδο συντήρησης που θα απαιτηθεί για κάθε άυλο πάγιο, κατά τη διάρκεια των επόμενων χρήσεων, όπως επίσης και το αν η εταιρεία είναι διατεθειμένη να προβεί στην πραγματοποίηση των δαπανών συντήρησης που θα απαιτηθούν.
- Η έκταση κατά την οποία η ωφέλιμη ζωή του άυλου παγίου, είναι συνάρτηση της ωφέλιμης ζωής άλλων άυλων παγίων στοιχείων του ενεργητικού της εταιρείας.

3.3.2. Άδειες Χρήσης Λογισμικού Τρίτων

Πρόκειται για μεμονωμένη κτήση αδειών χρήσης λογισμικών, από τρίτους εκτός εταιρείας προμηθευτές. Τα εν λόγω λογισμικά αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και κάθε πιθανή απομείωση αξίας.

Η μέθοδος απόσβεσης που χρησιμοποιείται, είναι η σταθερή μέθοδος, βάσει της οποίας γίνεται επιβάρυνση των αποτελεσμάτων με σταθερό ποσό καθ' όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών.

3.3.3. Εμπορικά Σήματα

Τα εμπορικά σήματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι Αποσβέσεις διενεργούνται βάσει της σταθερής μεθόδου απόσβεσης, κατά την οποία επιβαρύνονται τα αποτελέσματα με σταθερό ποσό κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των εμπορικών σημάτων, η οποία εκτιμάται σε δέκα (10) έτη.

3.4. Απομείωση Αξίας Στοιχείων Ενεργητικού

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, δεν αποσβένονται, αλλά υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης σε ετήσια βάση, ο οποίος διενεργείται και σε περίπτωση γεγονότων που καταδεικνύουν, ότι η λογιστική αξία αυτών των περιουσιακών στοιχείων μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη.

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται, υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν, ότι η λογιστική τους αξία είναι πιθανό να μην ανακτηθεί.

Ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται η υψηλότερη μεταξύ της καθαρής αξίας πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού. Καθαρή αξία πώλησης είναι το ποσό με το οποίο ένα στοιχείο ενεργητικού μπορεί να ανταλλαχθεί ή μια υποχρέωση να διακανονιστεί, στα πλαίσια μιας αμοτεροβαρούς συναλλαγής σε εμπορική βάση, μεταξύ δύο μερών που έχουν πλήρη γνώση του αντικειμένου και ενεργούν με την θέληση τους, μετά την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου. Αξία χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, που αναμένεται να εισρεύσουν στην εταιρεία, λόγω της συνεχούς χρήσης του στοιχείου και από την εισροή που αναμένεται να προκύψει από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα, όταν προκύπτουν.

3.5. Ενοποίηση

Θυγατρικές Εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την μητρική. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι δυνατόν να ασκηθούν από τη μητρική εταιρεία κατά τον χρόνο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τη μητρική εταιρεία λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με την συναλλαγή. Τα εξαγορευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος εξαγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται

ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τη μητρική εταιρεία.

Συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς είναι οι επιχειρήσεις, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσεως και αρχικά καταχωρούνται στο κόστος κτήσεως (μειωμένη με τυχόν ζημιές απομείωσης). Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις εμπεριέχουν την υπεραξία που καθορίστηκε κατά την εξαγορά. Σύμφωνα με την παραπάνω μέθοδο, η συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν μετά την εξαγορά των συγγενών εταιρειών καταχωρείται στην κατάσταση συνολικών εσόδων – ανάλυση εξόδων, ενώ η συμμετοχή του επί των αποθεματικών που σχηματίζονται μετά την εξαγορά καταχωρείται στα αποθεματικά του Ομίλου. Οι σωρευτικές, μετά από την εξαγορά, μεταβολές στους λογαριασμούς καθαρής θέσης αναμορφώνουν το εκάστοτε ποσό της επένδυσης. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις εταιρείες αυτές. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές απαλείφονται εκτός και εάν αποδεικνύεται η απαξίωση των στοιχείων ενεργητικού που μεταβιβάστηκαν. Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις εμπεριέχουν υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά τους όταν η αναλογία του Ομίλου στις ζημιές μιας συγγενούς επιχείρησης ισούται ή υπερβαίνει το ποσό συμμετοχής του, τότε ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές εκτός αν έχει ανειλημμένες υποχρεώσεις ή πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό των εταιρειών αυτών. Η ημερομηνία κατάρτισης και οι λογιστικές αρχές των Οικονομικών Καταστάσεων των συγγενών συμπίπτουν με αυτές της μητρικής εταιρείας.

3.6. Επενδύσεις και Άλλα Χρηματοοικονομικά Μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων μερών, εκ των οποίων το ένα είναι μία εκ των εταιρειών του Ομίλου, που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού για τον έναν αντισυμβαλλόμενο και ταυτόχρονα μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο για τον άλλον αντισυμβαλλόμενο.

Χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού είναι κάθε στοιχείο που αφορά σε:

- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.
- Συμβατικό δικαίωμα λήψης μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου από άλλη εταιρεία.
- Συμβατικό δικαίωμα ανταλλαγής χρηματοοικονομικών μέσων με μία άλλη εταιρεία, με όρους πιθανώς ευνοϊκούς.
- Κάθε τίτλος συμμετοχής σε άλλη εταιρεία.

- Μία σύμβαση, η οποία θα διακανονιστεί ή ενδεχομένως να διακανονιστεί με συμμετοχικούς τίτλους της εταιρείας και είναι:
  - Ένα μη παράγωγο, για το οποίο η εταιρεία είναι υποχρεωμένη ή ενδέχεται να υποχρεωθεί να λάβει μεταβλητό αριθμό ιδίων συμμετοχικών τίτλων.
  - Ένα παράγωγο, το οποίο θα διακανονιστεί ή ενδέχεται να διακανονιστεί με κάθε άλλο τρόπο, εκτός από την ανταλλαγή ενός καθορισμένου χρηματικού ποσού ή άλλης χρηματοοικονομικής απαίτησης, με ένα καθορισμένο αριθμό ιδίων συμμετοχικών τίτλων.

Χρηματοοικονομική υποχρέωση είναι συμβατική υποχρέωση για:

- Παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου σε άλλη εταιρεία.
- Ανταλλαγή χρηματοοικονομικών μέσων με άλλη εταιρεία, με όρους πιθανώς δυσμενείς.
- Μία σύμβαση, η οποία θα διακανονιστεί ή ενδεχομένως να διακανονιστεί με συμμετοχικούς τίτλους των εταιρειών του Ομίλου και είναι:
  - Ένα μη παράγωγο, για το οποίο ο Όμιλος είναι υποχρεωμένος ή ενδέχεται να υποχρεωθεί να παραδώσει μεταβλητό αριθμό ιδίων συμμετοχικών τίτλων.
  - Ένα παράγωγο, το οποίο θα διακανονιστεί ή ενδέχεται να διακανονιστεί με κάθε άλλο τρόπο, εκτός από την ανταλλαγή ενός καθορισμένου χρηματικού ποσού ή άλλης χρηματοοικονομικής απαίτησης, με ένα καθορισμένο αριθμό ιδίων συμμετοχικών τίτλων.

Συμμετοχικός τίτλος είναι κάθε σύμβαση, που αποδεικνύει το καθαρό δικαίωμα του Ομίλου, στα ίδια κεφάλαια μιας άλλης επιχείρησης.

3.6.1. Ταξινόμηση

3.5.1.1 Χρηματοοικονομικά Στοιχεία του Ενεργητικού στην Εύλογη Αξία, μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων

Ως χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία, μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων του Ομίλου, κατατάσσονται τα στοιχεία εκείνα που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Χαρακτηρίζονται από τον Όμιλο ως κατεχόμενα για εμπορικούς σκοπούς. Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται κάθε χρηματοοικονομικό μέσο εάν:
  - αποκτάται ή δημιουργείται με πρωταρχικό σκοπό την πώληση ή την επαναγορά στο εγγύς μέλλον,
  - αποτελεί μέρος ενός χαρτοφυλακίου από αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία διαχειρίζονται ως σύνολο και για τα οποία υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις βραχυπρόθεσμης εισροής κερδών,
  - είναι παράγωγο (εκτός εκείνων που αποτελούν εγγύηση χρηματοδότησης ή μέσο αντιστάθμισης κινδύνων), δηλαδή χρηματοοικονομικό μέσο ή άλλο συμβόλαιο με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:
    - ✓ Η αξία του μεταβάλλεται σε συνάρτηση με τη μεταβολή ενός καθορισμένου επιτοκίου, της τιμής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, μιας συναλλαγματικής ισοτιμίας ή τη μεταβολή κάποιας άλλης μεταβλητής.

- ✓ Δεν απαιτεί αρχική καθαρή επένδυση ή η αρχική επένδυση που απαιτείται είναι ελάχιστη, σε σχέση με αυτή που θα απαιτούνταν για άλλου τύπου συμβόλαια, από τα οποία θα αναμενόταν ανάλογη επίδραση από τις συνθήκες της αγοράς.
- ✓ Διακινούνται σε μία μελλοντική ημερομηνία.
- Κατά την αρχική αναγνώριση ορίζεται από τον Όμιλο ως στοιχείο, που αποτιμάται στην εύλογη αξία, με αναγνώριση των μεταβολών στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Τα πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημιές, που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη χρήση που προκύπτουν.

Ο Όμιλος κατείχε στοιχεία αυτής της κατηγορίας, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων.

3.5.1.2 Διακρατούμενες μέχρι τη Λήξη Επενδύσεις

Πρόκειται για μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές και καθορισμένη λήξη, για τα οποία η εταιρεία έχει την πρόθεση αλλά και τη δυνατότητα να τα διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους. Εξαιρούνται εκείνα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, τα οποία:

- Κατά την αρχική αναγνώριση κατατάσσονται στην κατηγορία των αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.
- Κατά την αρχική αναγνώριση η εταιρεία τα χαρακτηρίζει ως διαθέσιμα προς πώληση.
- Έχουν τα χαρακτηριστικά της κατηγορίας των δανείων και απαιτήσεων.

Ο Όμιλος, προκειμένου να κατατάξει μια επένδυση ως διακρατούμενη μέχρι τη λήξη, θα πρέπει να αποδείξει, ότι έχει τόσο την πρόθεση, όσο και τη δυνατότητα να διατηρήσει την επένδυση μέχρι τη λήξη της.

Ο Όμιλος δεν κατείχε επενδύσεις αυτής της κατηγορίας, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων.

3.5.1.3 Δάνεια και Απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, με σταθερές και προσδιοριστέες καταβολές και τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε μία ενεργή αγορά, εκτός από:

- Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, που η εταιρεία σκοπεύει να πωλήσει στο άμεσο μέλλον, τα οποία χαρακτηρίζονται ως κατεχόμενα για εμπορικούς σκοπούς και αυτά που η εταιρεία από την αρχική τους αναγνώριση, τα χαρακτήρισε ως αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.
- Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, που αρχικώς έχουν αναγνωριστεί ως διαθέσιμα προς πώληση.
- Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, για τα οποία ο κάτοχός τους ενδέχεται να μην ανακτήσει ουσιαστικά όλη την αρχική επένδυση, για λόγους άλλους από την επιδείνωση της πιστοληπτικής ικανότητας, που κατατάσσονται ως διαθέσιμα προς πώληση.

Σε κάθε περίπτωση, δε συμπεριλαμβάνονται στην εν λόγω κατηγορία:

- Απαιτήσεις από προκαταβολές για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών.
- Απαιτήσεις που σχετίζονται με δοσοληψίες φόρων, οι οποίοι έχουν επιβληθεί με νόμο από το κράτος.
- Οτιδήποτε δεν καλύπτεται από σύμβαση (τυπικής ή άτυπης μορφής), που δημιουργεί δικαίωμα στον Όμιλο για τη λήψη μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.

Τα στοιχεία αυτής της κατηγορίας συμπεριλαμβάνονται στα κονδύλια των πελατών & λοιπών απαιτήσεων στον Ισολογισμό.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος, βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου, κατά την οποία υπολογίζεται το αποσβεστέο κόστος ενός χρηματοοικονομικού μέσου και η κατανομή των τόκων (εσόδων ή εξόδων) στα διάφορα έτη, μέχρι τη λήξη του. Το πραγματικό επιτόκιο είναι εκείνο το επιτόκιο, που εξισώνει τις προεξοφλημένες μελλοντικές εισπράξεις ή πληρωμές κατά τη διάρκεια ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, με την καθαρή λογιστική αξία του.

3.5.1.4 Διαθέσιμα προς Πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, τα οποία είτε ταξινομούνται ως διαθέσιμα προς πώληση είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εφόσον ο Όμιλος δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία κατάρτισης του Ισολογισμού.

Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων που είναι διαπραγματεύσιμες σε ενεργό αγορά, προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία, οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών.

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Ισολογισμού, ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων αυτής της κατηγορίας. Για μετοχές εταιρειών, που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη αποτελεί η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η συσσωρευμένη στα Ίδια Κεφάλαια ζημία, που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημίες απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων, που καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα, δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων.

3.6.2. Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Οι συναλλαγές σε χρηματοοικονομικά μέσα συνεπάγονται για τον Όμιλο την ανάληψη ή τη μεταβίβαση ορισμένων χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι κατηγορίες κινδύνων στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος είναι:

- Κίνδυνος της αγοράς, που περιλαμβάνει τον συναλλαγματικό κίνδυνο, λόγω των μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τον κίνδυνο διακύμανσης της αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου, λόγω των μεταβολών των επιτοκίων της αγοράς και τον κίνδυνο τιμών, δηλαδή τον κίνδυνο διακύμανσης της αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου, ως αποτέλεσμα των μεταβολών στις τιμές της αγοράς, είτε αυτές προξενούνται από

παράγοντες που αφορούν ειδικά το συγκεκριμένο μέσο ή τον εκδότη του, είτε από παράγοντες που επηρεάζουν γενικά τα διαπραγματεύσιμα μέσα της αγοράς.

Παρά το γεγονός ότι υπάρχει κίνδυνος για την εταιρεία, ο οποίος προκύπτει κυρίως από εμπορικές συναλλαγές σε ξένα νομίσματα, η διοίκηση δε χρησιμοποιεί χρηματοπιστωτικά εργαλεία για τη μείωση του κινδύνου αυτού, επειδή δε θεωρεί ότι οι συναλλαγές είναι σημαντικές, λόγω της αξίας και της συχνότητάς τους. Ωστόσο, σε ετήσια βάση επανεκτιμάται η θέση της εταιρείας, ως προς τον ανωτέρω κίνδυνο και αξιολογείται η ανάγκη χρησιμοποίησης συγκεκριμένων χρηματοπιστωτικών εργαλείων για τον περιορισμό του.

- Πιστωτικός κίνδυνος, κατά τον οποίο υπάρχει πιθανότητα, ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο, να αθετήσει την υποχρέωσή του, προξενώντας οικονομική ζημία στο άλλο μέρος. Η εταιρεία δεν εκτίθεται σημαντικά σε πιστωτικό κίνδυνο, διότι αφενός μεν οι χονδρικές πωλήσεις γίνονται σε πελάτες αξιόπιστους με θετικά αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων, αφετέρου δε ο τρόπος πληρωμής των λιανικών πωλήσεων είναι κυρίως τοις μετρητοίς.

- Κίνδυνος ρευστότητας, που οφείλεται στις δυσκολίες εξεύρεσης κεφαλαίων για κάλυψη υποχρεώσεων, που σχετίζονται με χρηματοοικονομικά μέσα.

Ο Όμιλος διαθέτει επαρκή ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και κατά συνέπεια διατηρεί τον κίνδυνο αυτό σε χαμηλά επίπεδα.

- Κίνδυνος επιτοκίου ταμειακής ροής, που είναι ο κίνδυνος της διακύμανσης των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου, λόγω των μεταβολών των επιτοκίων της αγοράς.

Για τον Όμιλο, ο εν λόγω κίνδυνος προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια, εκ των οποίων όσα έχουν συναφθεί με μεταβλητό επιτόκιο την εκθέτουν σε κίνδυνο ταμειακών ροών, ενώ όσα έχουν συναφθεί με σταθερό επιτόκιο την εκθέτουν σε κίνδυνο μεταβολής της εύλογης αξίας των δανείων αυτών. Πολιτική του Ομίλου είναι να συνάπτει δάνεια σε μεταβλητό επιτόκιο, αντισταθμίζοντας τον μελλοντικό κίνδυνο ταμειακών ροών με μεταβολές στις τιμές των πωλούμενων αγαθών της, όταν αναμένονται σημαντικές μεταβολές στις καταβολές τόκων δανείων.

3.6.3. Καθορισμός της Εύλογης Αξίας

Εύλογη αξία είναι το ποσό με το οποίο ένα στοιχείο του ενεργητικού μπορεί να ανταλλαχθεί ή μία υποχρέωση να διακανονιστεί στα πλαίσια μίας αμοτεροβαρούς συναλλαγής σε εμπορική βάση, μεταξύ δύο μερών, τα οποία έχουν πλήρη γνώση του αντικειμένου και ενεργούν με τη θέλησή τους.

Για τον Όμιλο, αξιόπιστη ένδειξη της εύλογης αξίας αποτελούν οι χρηματιστηριακές τιμές των χρηματοοικονομικών της στοιχείων, που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές ή χρηματιστήρια. Κατά συνέπεια, η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις δημοσιευόμενες τιμές, που ισχύουν κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων.

Σε περιπτώσεις διαπραγμάτευσης χρηματοοικονομικών μέσων σε μη ενεργές αγορές, η εύλογη αξία αυτών καθορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών, που στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς, κατά τη σύνταξη των

Οικονομικών Καταστάσεων, π.χ. πρόσφατες συναλλαγές σε καθαρά εμπορική βάση, τρέχουσα εύλογη αξία ενός ουσιώδους συναφούς χρηματοοικονομικού μέσου κλπ.

3.7. Αποθέματα

Τα αποθέματα είναι τα στοιχεία του ενεργητικού, που είτε κατέχονται προς πώληση κατά τη συνήθη πορεία των δραστηριοτήτων των εταιρειών του Ομίλου, είτε βρίσκονται στη διαδικασία της παραγωγής, μέχρι να πάρουν την τελική τους μορφή για πώληση ή είναι υλικά και πρώτες ύλες, τα οποία θα αναλωθούν στην παραγωγική διαδικασία ή στην παροχή υπηρεσιών.

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η κύρια δραστηριότητα του Ομίλου (ανάπτυξη λογισμικού) χαρακτηρίζεται ως παροχή υπηρεσίας, οπότε τα αποθέματα που εμφανίζονται στον Ισολογισμό της αποτιμώνται στο κόστος παραγωγής τους, το οποίο απαρτίζεται κυρίως από την εργασία και τις λοιπές αμοιβές προσωπικού, που απασχολήθηκε άμεσα στην παροχή υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών του επιβλέποντος προσωπικού και των γενικών εξόδων τα οποία επιμερίζονται. Η τιμή κόστους κτήσεως για το σύνολο των αποθεμάτων (αγοραζόμενα – παραγόμενα) προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους των ομοίων ειδών.

3.8. Απαιτήσεις από Εμπορική Δραστηριότητα

Οι απαιτήσεις από εμπορική δραστηριότητα του Ομίλου κατατάσσονται στα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού, δεδομένου ότι κατέχονται κυρίως για εμπορικούς σκοπούς ή για βραχύ χρονικό διάστημα και αναμένεται να ρευστοποιηθούν εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού (π.χ. χρεόγραφα προς πώληση, αξιόγραφα εισπρακτέα, απαιτήσεις από πελάτες κλπ).

Οι εν λόγω απαιτήσεις, οι οποίες πωλούνται, χρησιμοποιούνται ή εισπράττονται μέσα στο λειτουργικό κύκλο του Ομίλου, θεωρούνται ως στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού, ακόμη και στην περίπτωση που δεν αναμένεται να εισπραχθούν μέσα στους επόμενους δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού.

Ως λειτουργικός κύκλος του Ομίλου, νοείται ο χρόνος μεταξύ της κτήσης των στοιχείων που εισέρχονται σε μία διαδικασία εντός των εταιρειών του Ομίλου και της ρευστοποίησής τους σε ταμειακά διαθέσιμα ή σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο το οποίο είναι άμεσα μετατρέψιμο σε ταμειακά διαθέσιμα.

Τα στοιχεία των απαιτήσεων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης (απώλειες από επισφαλείς απαιτήσεις). Ο Όμιλος έχει θεσπίσει κριτήρια για την παροχή πίστωσης στους πελάτες, τα οποία σε γενικές γραμμές βασίζονται στο μέγεθος των δραστηριοτήτων του πελάτη, με παράλληλη εκτίμηση σχετικών οικονομικών πληροφοριών. Οι συναλλαγές γενικά πραγματοποιούνται με κανονικούς όρους και με αναμενόμενη μέση διάρκεια είσπραξης εκατόν πενήντα (150) ημέρες από την αποστολή των πωλούμενων αγαθών και υπηρεσιών.

Κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις ελέγχονται, προκειμένου να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Το υπόλοιπο

της συγκεκριμένης πρόβλεψης προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Ισολογισμού, ώστε να αντανακλά τον πιθανό κίνδυνο ζημίας απομείωσης.

Οι ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται μόνο όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι οι εταιρείες του Ομίλου δεν είναι σε θέση να εισπράξουν τα οφειλόμενα προς αυτές ποσά με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της ζημίας απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλούμενων με το πραγματικό επιτόκιο. Κάθε ποσό ζημίας απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα.

3.9. Έσοδα

Τα έσοδα του Ομίλου αποτιμώνται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ή του εισπρακτέου αντιτίμου, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, λαμβάνοντας υπ' όψη κάθε είδους παρεχόμενη έκπτωση, καθώς και τυχόν επιστροφές.

Στις πωλήσεις του Ομίλου, το αντίτιμο της συναλλαγής έχει τη μορφή μετρητών ή ταμειακών ισοδύναμων και το ποσό του εσόδου είναι αυτό των μετρητών ή των ταμειακών ισοδύναμων, που εισπράχθηκαν ή είναι εισπρακτέα. Δεδομένου ότι οι πιστώσεις που δίνονται από τον Όμιλο εκτείνονται εντός του λειτουργικού κύκλου αυτής, η ονομαστική (τιμολογούμενη) αξία είναι ίση με την εύλογη.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδα σε συνάρτηση με την κατηγορία, στην οποία αυτά εντάσσονται:

- Έσοδα από πώληση αγαθών, τα οποία αναγνωρίζονται εφόσον ικανοποιούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - Ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει στον αγοραστή τους ουσιαστικούς κινδύνους και τα οφέλη από την κυριότητα των αγαθών.
  - Δεν υπάρχει καμία ανάμιξη από τον Όμιλο, στην διαχείριση των πωληθέντων αγαθών, ούτε διατηρεί τον πραγματικό έλεγχο τους.
  - Το ποσό του εσόδου μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.
  - Πιθανολογείται, ότι τα οικονομικά οφέλη από τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στην εταιρεία.
  - Τα έξοδα, που σχετίζονται με τη συναλλαγή, μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα.
- Έσοδα από παροχή υπηρεσιών, τα οποία αναγνωρίζονται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης μίας συναλλαγής, που αφορά στην παροχή υπηρεσίας, κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, όταν το αποτέλεσμα αυτής της συναλλαγής μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Η αξιόπιστη εκτίμηση επιτυγχάνεται όταν πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:
  - Το ποσό του εσόδου μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.
  - Πιθανολογείται ότι τα οικονομικά οφέλη, που συνδέονται με τη συναλλαγή, θα εισρεύσουν στην εταιρεία.
  - Ο βαθμός ολοκλήρωσης μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων.
  - Τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν, καθώς και αυτά που θα απαιτηθούν μέχρι την ολοκλήρωση παροχής της υπηρεσίας, μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα.

Ο Όμιλος, προκειμένου να είναι σε θέση να διενεργεί αξιόπιστες εκτιμήσεις, συνάπτει συμφωνίες για κάθε συναλλαγή που αφορά παροχή υπηρεσιών, κατά τις οποίες ορίζονται μεταξύ άλλων το ακριβές αντίτιμο της παροχής υπηρεσιών, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν για κάθε συμβαλλόμενο, ο τρόπος και οι όροι εξόφλησης του αντιτίμου.

Επιπλέον, ο βαθμός ολοκλήρωσης μίας συναλλαγής παροχής υπηρεσιών υπολογίζεται βάσει των υπηρεσιών που έχουν παρασχεθεί μέχρι την ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων, σε σχέση με το σύνολο των υπηρεσιών που πρόκειται να παρασχεθούν ή την αναλογία των ήδη πραγματοποιημένων εξόδων σε σχέση με το εκτιμώμενο συνολικό κόστος της εν λόγω συναλλαγής.

- Έσοδα από τόκους, τα οποία προκύπτουν από την, εκ μέρους τρίτων, χρήση στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου και αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Το πραγματικό επιτόκιο ενός στοιχείου του ενεργητικού, είναι το απαιτούμενο επιτόκιο, με το οποίο προεξοφλούνται οι μελλοντικές ταμειακές ροές, που θα εισρεύσουν στην εταιρεία, από τη χρήση του στοιχείου αυτού, καθ' όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του, έτσι ώστε να εξισώνονται με την αρχική λογιστική του αξία. Όταν υπάρχει απομείωση του ανωτέρω στοιχείου, η λογιστική αξία αυτού μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό του, το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλούμενων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Εν συνεχεία λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης νέας λογιστικής αξίας.

3.10. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά και τα ισοδύναμα των ταμειακών διαθεσίμων, όπως οι καταθέσεις όψεως και προθεσμίας βραχείας διάρκειας, αλληλόχρεους τραπεζικούς λογαριασμούς και επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου (προθεσμιακές καταθέσεις), που δύνανται να μετατραπούν άμεσα σε διαθέσιμα.

3.11. Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια του Ισολογισμού και αφορά τις κοινές ονομαστικές μετοχές της μητρικής εταιρείας. Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται σε μείωση του προϊόντος έκδοσης.

Άμεσα έξοδα που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση άλλων επιχειρήσεων, περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται.

3.12. Αποθεματικά

Τα αποθεματικά είναι συσσωρευμένα καθαρά κέρδη, τα οποία δεν έχουν διανεμηθεί στους μετόχους, ούτε έχουν κεφαλαιοποιηθεί (δηλαδή δεν έχουν ενσωματωθεί στο μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου με αντίστοιχη αύξησή του), αλλά εμφανίζονται σε ιδιαίτερους λογαριασμούς της καθαρής θέσης της εταιρείας.

3.12.1. Τακτικό Αποθεματικό

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία (κωδ. Νόμος 2190 / 1920), η εταιρεία υποχρεούται, κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, να σχηματίζει τακτικό αποθεματικό, ίσο με το πέντε τοις εκατό (5%) τουλάχιστον, των πραγματικών (λογιστικών) καθαρών κερδών κάθε χρήσεως.

3.12.2. Έκτακτα Αποθεματικά

Περιλαμβάνονται αποθεματικά που έχουν προκύψει από φορολογημένα κέρδη της μητρικής εταιρείας, ως προϋπόθεση για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής και την ένταξή της σε προγράμματα που επιχορηγούνται από διάφορους φορείς, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.12.3. Αφορολόγητα Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων Νόμων

Ο Όμιλος έχει αποθεματικά, που σχημάτισε η μητρική εταιρεία από καθαρά κέρδη, τα οποία με βάση ειδικές διατάξεις νόμων που χαρακτηρίζονται ως αναπτυξιακοί, δε φορολογούνται, γιατί χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση νέου πάγιου παραγωγικού εξοπλισμού. Δηλαδή σχηματίζονται από καθαρά κέρδη, για τα οποία δεν υπολογίζεται και δεν καταβάλλεται φόρος.

3.12.4. Αποθεματικά από Απαλλασσόμενα της Φορολογίας και Ειδικώς Φορολογηθέντα Έσοδα

Τα αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα και τα αποθεματικά φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο αφορούν έσοδα αμοιβαίων κεφαλαίων και *repos*, που κατείχε στο παρελθόν η μητρική εταιρεία του Ομίλου, τα οποία απαλλάσσονται της φορολογίας ή φορολογούνται με παρακράτηση φόρου στην πηγή, με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Πέραν των εν λόγω καταβληθέντων φόρων, τα αποθεματικά αυτά υπόκεινται σε φορολόγηση σε περίπτωση διανομής τους. Με βάση το άρθρο 72 του νόμου 4172/2013 (ΦΕΚ Α167/23-7-2013) επιβάλλεται η αυτοτελής φορολόγηση των αφορολόγητων αποθεματικών που έχουν σχηματιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2238/1994, στη χρήση 2015 με συντελεστή 19%.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου (ΔΛΠ) 12 (παρ. 46) η εταιρεία στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2014 επιμέτρησε την αντίστοιχη φορολογική υποχρέωση. Εν συνεχεία εντός Φεβρουαρίου 2015 κατέβαλλε τον ως άνω αναλογούντα φόρο με παράλληλη επιστροφή του υπολοίπου ποσού στους μετόχους της.

3.13. Κρατικές Επιχορηγήσεις

Κρατική επιχορήγηση είναι η ενίσχυση, που παρέχεται από το κράτος με τη μορφή μεταβίβασης πόρων σε μια επιχείρηση, ως ανταπόδοση της τήρησης ή της επικείμενης τήρησης από την τελευταία, όρων που σχετίζονται με τη λειτουργία της. Υπάρχουν δύο βασικές μορφές επιχορηγήσεων, οι οποίες αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της εταιρείας:

3.13.1. Επιχορηγήσεις σχετιζόμενες με Πάγια Στοιχεία Ενεργητικού

Πρόκειται για χρηματικά ποσά, που έχουν δοθεί στις εταιρείες του Ομίλου από κρατικούς φορείς, προκειμένου αυτές να προβούν είτε στην αγορά ή στην κατασκευή συγκεκριμένου παγίου στοιχείου ενεργητικού μακρόχρονης εκμετάλλευσης.

Τα κριτήρια αναγνώρισης, που πρέπει να ικανοποιούνται αθροιστικά, είναι τα ακόλουθα:

- Εύλογη βεβαίωση ότι η εταιρεία έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και
- Εύλογη βεβαίωση ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Η είσπραξη της επιχορήγησης δεν αρκεί από μόνη της για την αναγνώριση, διότι δεν αποδεικνύει την ικανότητα για εκπλήρωση των όρων.

Εντός της χρήσης 2011 η Εταιρεία έλαβε κρατική επιχορήγηση ύψους περίπου 54 χιλ. ευρώ για την ένταξή της στο πρόγραμμα “Εξωστρέφεια – Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων”, βάσει της απόφασης με Αρ. Πρωτ. 14370/3404/13.10.2011 του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, το οποίο ολοκληρώθηκε εντός της χρήσης 2014.

Επιπλέον, εντός της χρήσης 2015 η Εταιρεία έλαβε κρατική επιχορήγηση ύψους περίπου 403 χιλ. ευρώ για την ένταξή της στο πρόγραμμα “ICT4GROWTH – Ενίσχυση επιχειρήσεων για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων ανάπτυξης – παροχής καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας”, με ηλεκτρονικό κωδικό πρότασης ICT-000066 / 05-04-2013, δυνάμει της απόφασης της 440/31-10-2013 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε. Το ανωτέρω επενδυτικό πρόγραμμα ολοκληρώθηκε εντός της χρήσης 2015.

3.13.2. Επιχορηγήσεις σχετιζόμενες με τα Αποτελέσματα

Πρόκειται για χρηματικά ποσά, που έχουν δοθεί στην εταιρεία από κρατικούς φορείς, τα οποία δε σχετίζονται με την απόκτηση παγίων στοιχείων, αλλά με στοιχεία άμεσα προσδιοριστικά των αποτελεσμάτων, ως κίνητρο για την πραγματοποίηση εξόδων.

Τα κριτήρια αναγνώρισης της εύλογης βεβαίωσης, τόσο της συμμόρφωσης με τους όρους της επιχορήγησης, όσο και της είσπραξης αυτής, πρέπει υποχρεωτικά να πληρούνται και σε αυτού του είδους τις επιχορηγήσεις.

Ο Όμιλος απεικονίζει τέτοιες επιχορηγήσεις, ως μειωτικές του κόστους στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης.

3.14. Τραπεζικός Δανεισμός

3.14.1. Δάνεια

Τα δάνεια από τράπεζες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα κόστη για την πραγματοποίηση των συναλλαγών αναφορικά με δανειακές συμβάσεις. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Δάνεια σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται βάσει της ισοτιμίας που ισχύει κατά την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού.

Οποιαδήποτε διαφορά, μεταξύ των ποσών που ενταμιεύονται στην εταιρεία από την τράπεζα (πλην των εξόδων για τη σύναψη των δανείων) και της αξίας εξόφλησης, αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, κατά τη διάρκεια της περιόδου δανεισμού.

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί, ότι τα επιτόκια που χρησιμοποιούνται σε σχέση με τα συναφθέντα δάνεια, ισοδυναμούν με τα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς και συνεπώς δε συντρέχουν οι προϋποθέσεις οποιασδήποτε προσαρμογής της αξίας, στην οποία απεικονίζονται οι δανειακές υποχρεώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, ειτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων.

3.14.2. Κόστος Δανεισμού

Κόστος δανεισμού είναι οι τόκοι που απορρέουν από τον δανεισμό, καθώς και τα λοιπά έξοδα που πραγματοποιούνται για τη σύναψη δανειακών συμβάσεων των εταιρειών του Ομίλου, με χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Στην ανωτέρω έννοια περιλαμβάνονται:

- τόκοι βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων τραπεζικών δανείων, καθώς και τόκοι υπεραναλήψεων,
- συμπληρωματικά έξοδα (π.χ. προμήθειες) που πραγματοποιούνται για τη σύναψη δανειακών συμβάσεων και κατ' επέκταση τη λήψη δανείων,
- χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις και
- συναλλαγματικές διαφορές δανείων σε ξένο νόμισμα, κατά την έκταση που αυτές θεωρούνται χρηματοοικονομικά έξοδα.

Σχετικά με την αναγνώριση του κόστους δανεισμού, η διοίκηση του Ομίλου έχει υιοθετήσει την εναλλακτική μέθοδο του ΔΛΠ 23 “Κόστος Δανεισμού”, έτσι ώστε να εναρμονιστεί πλήρως με την τροποποίηση του εν λόγω προτύπου, η οποία εφαρμόζεται υποχρεωτικά από την 1^η Ιανουαρίου 2009. Σύμφωνα με τη μέθοδο το εν λόγω κόστος πλέον κεφαλαιοποιείται, όταν τα δάνεια σχετίζονται με την αγορά, κατασκευή και δημιουργία επιλέξιμων παγίων στοιχείων του Ενεργητικού και μεταφέρεται σε αύξηση του κόστους των στοιχείων αυτών.

Ο παραπάνω χειρισμός προϋποθέτει τα ακόλουθα:

- Πιθανολογείται ότι η εταιρεία θα έχει μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τα στοιχεία αυτά
- Το κόστος δανεισμού που θα προσαυξήσει την αξία των επιλέξιμων στοιχείων, μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα

Ο Όμιλος εφαρμόζει την εναλλακτική μέθοδο, σύμφωνα με το πρότυπο για όλα τα στοιχεία του ενεργητικού που εντάσσονται στην κατηγορία των επιλέξιμων παγίων στοιχείων.

Επιπλέον, όλα τα κόστη δανεισμού που πληρούν τις προϋποθέσεις κεφαλαιοποίησης, κεφαλαιοποιούνται. Τέλος η μέθοδος εφαρμόζεται με συνέπεια από χρήση σε χρήση.

3.15. Φόρος Εισοδήματος (Τρέχων και Αναβαλλόμενος)

Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζονται βάσει των σχετικών κινδυλίων των οικονομικών καταστάσεων και σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Ο τρέχων φόρος εισοδήματος, αφορά φόρο επί των φορολογητέων κερδών των εταιρειών του Ομίλου, όπως αναμορφώθηκαν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του φορολογικού νόμου, και υπολογίστηκε με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρεώσεως (liability method) σε όλες τις προσωρινές φορολογικές διαφορές κατά την ημερομηνία του ισολογισμού μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Οι αναμενόμενες φορολογικές επιπτώσεις από τις προσωρινές φορολογικές διαφορές προσδιορίζονται και εμφανίζονται είτε ως μελλοντικές (αναβαλλόμενες) φορολογικές υποχρεώσεις, είτε ως αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Καταχωρούνται αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για όλες τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές και τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές κατά την έκταση που πιθανολογείται ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου η εκπεστέα προσωρινή διαφορά μπορεί να αξιοποιηθεί.

Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού και μειώνεται στο βαθμό που δεν πιθανολογείται ότι θα υπάρξουν αρκεία φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθεί μέρος ή το σύνολο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις για την τρέχουσα και τις προηγούμενες χρήσεις αποτιμώνται στο ποσό που αναμένεται να πληρωθεί στις φορολογικές αρχές (ή να ανακτηθεί από αυτές), με τη χρήση φορολογικών συντελεστών (και φορολογικών νόμων) που έχουν θεσπιστεί, ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμφηφίζονται όταν η εταιρεία έχει το νομικό δικαίωμα να συμφηφίσει τα αντίστοιχα ποσά και όταν αφορούν φόρους εισοδήματος, που έχουν επιβληθεί από την ίδια φορολογική αρχή.

3.16. Παροχές σε Εργαζομένους

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν2112/20 η εταιρεία καταβάλλει αποζημιώσεις στους αποχωρούντες ή απολυόμενους υπαλλήλους της, το δε ύψος των σχετικών αποζημιώσεων εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Στην περίπτωση αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης το ύψος της αποζημίωσης που θα πρέπει να καταβληθεί είναι ίσο με το 40% του σχετικού ποσού που θα καταβάλλονταν σε περίπτωση απόλυσης.

Τα προγράμματα για παροχές στους εργαζομένους όσον αφορά την αποζημίωση κατά την έξοδο από την υπηρεσία εμπίπτουν στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 – “Παροχές Εργαζομένων”. Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή τις μεταβολές που προκύπτουν από τα ακαταχώρητα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με την χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστούμενης μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση χρησιμοποιείται το επιτόκιο των μακροπρόθεσμων ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου.

Κατά τη χρήση 2013 και λόγω της υποχρεωτικής εφαρμογής του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19, ο Όμιλος προέβη σε αλλαγή της λογιστικής πολιτικής και αναγνωρίζει το σύνολο των αναλογιστικών κερδών και ζημιών κατά την περίοδο στην οποία προκύπτουν, στα λοιπά συνολικά έσοδα. Η επίπτωση της αλλαγής εμφανίζεται στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών λόγω αναγνώρισης των σωρευμένων αναλογιστικών κερδών/ζημιών που δεν είχαν

αναγνωριστεί στις προηγούμενες περιόδους και αντίστοιχα στα λοιπά συνολικά έσοδα.

3.17. Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις

Η πρόβλεψη ορίζεται ως μία υποχρέωση αορίστου χρόνου ή ποσού, η οποία αναγνωρίζεται στα στοιχεία του Ισολογισμού της εταιρείας, μόνο όταν ισχύουν ταυτόχρονα οι εξής προϋποθέσεις:

- Η εταιρεία έχει μία παρούσα υποχρέωση, ως αποτέλεσμα παρελθουσών ενεργειών, νομική – συμβόλαιο με ρητούς όρους, ισχύουσα νομοθεσία ή τεκμαιρόμενη – μέσα από ένα καθιερωμένο τύπο πρακτικής του παρελθόντος ότι αποδέχεται ορισμένες ευθύνες και ως αποτέλεσμα έχει δημιουργήσει τη βάσιμη προσδοκία ότι θα ανταποκριθεί σε αυτές τις ευθύνες.
- Είναι πιθανόν ότι μία εκροή πόρων, που ενσωματώνει οικονομικά οφέλη, θα απαιτηθεί για τον διακανονισμό της παραπάνω υποχρέωσης, δηλαδή η πρόβλεψη θα αναγνωρίζεται αν η πιθανότητα να συμβεί η εκροή πόρων είναι μεγαλύτερη από την πιθανότητα να μη συμβεί.
- Μπορεί να γίνει μία αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό της υποχρέωσης αυτής.

Η εκτίμηση του εξόδου γίνεται από τον Όμιλο, με βάση την προηγούμενη εμπειρία από παρόμοιες περιπτώσεις και συναλλαγές. Επιπρόσθετα, λαμβάνονται υπόψη πληροφορίες και οικονομικά γεγονότα, που συμβαίνουν μετά την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού.

Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, τότε το ποσό της πρόβλεψης που θα αναγνωριστεί, προσδιορίζεται ως η προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών εξόδων, που χρειάζεται να πραγματοποιηθούν για τη διευθέτηση της υποχρέωσης, με τη χρησιμοποίηση ενός προεξοφλητικού προ φόρων επιτοκίου, το οποίο αντανακλά τη διαχρονική αξία του χρήματος, τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς, καθώς και τους κινδύνους που είναι συναφείς με την υποχρέωση.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις προκύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και δεν αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις, διότι εξαρτώνται από αβέβαια μελλοντικά γεγονότα, από τα οποία δεν είναι πιθανό να προκύψει εκροή οικονομικών πόρων, για το διακανονισμό τους. Ωστόσο γνωστοποιούνται εκτός κι αν η ανωτέρω πιθανότητα είναι ελάχιστη.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις είναι πιθανές απαιτήσεις, που προκύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος, αλλά η ύπαρξή τους θα επιβεβαιωθεί αν πραγματοποιηθούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα. Γι' αυτό το λόγο δεν απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, όταν η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

3.18. Κέρδη ανά Μετοχή

Το ΔΛΠ 33 “Κέρδη ανά Μετοχή”, προβλέπει δύο δείκτες υπολογισμού των κερδών ανά μετοχή:

- Βασικά κέρδη ανά μετοχή, τα οποία υπολογίζονται διαιρώντας το κέρδος (ή τη ζημία) χρήσης, που αναλογεί στους κατόχους των κοινών μετοχών, με το σταθμισμένο μέσο όρο των σε κυκλοφορία κοινών μετοχών, κατά τη διάρκεια αυτής της χρήσης.
- Πλήρως κατανεμημένα κέρδη ανά μετοχή, η φιλοσοφία των οποίων έγκειται στο γεγονός, ότι ορισμένες κατηγορίες τίτλων, που κατά το χρόνο προσδιορισμού των κερδών ανά μετοχή δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής

στη διανομή των κερδών της εξεταζόμενης χρήσης, δικαιούνται να συμμετάσχουν στη διανομή των κερδών μελλοντικών χρήσεων.

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας αποτελείται εξ ολοκλήρου από κοινές μετοχές. Επιπλέον η εταιρεία δεν κατέχει καμία από τις κατηγορίες τίτλων που ενδέχεται να επιδράσουν μειωτικά των κερδών ανά μετοχή. Ως εκ τούτου, υπολογίζει βασικά κέρδη ανά μετοχή σύμφωνα με την ως άνω μέθοδο υπολογισμού, βασικών κερδών ανά μετοχή.

3.19. Οικονομικές Πληροφορίες κατά Τομέα

Ο Όμιλος είναι υποχρεωμένος να καθορίσει πρωτεύοντα και δευτερεύοντα τομέα για τις δραστηριότητες του, όπως επίσης και να παρουσιάσει διαφορετικές πληροφορίες για τον πρωτεύοντα, σε σχέση με τον δευτερεύοντα τομέα.

Οι δύο τομείς, οικονομικά στοιχεία των οποίων πρέπει να παρουσιάζει ο Όμιλος, είναι:

- Επιχειρηματικός τομέας, που αποτελεί κάθε διακριτό μέρος των εταιρειών του Ομίλου, που παρέχει ένα προϊόν ή υπηρεσία ή μία ομάδα σχετιζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών, τα οποία υπόκεινται σε κινδύνους και αποδόσεις που διαφέρουν από αυτούς των άλλων επιχειρηματικών τομέων. Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπ' όψη για την ταξινόμηση των προϊόντων και υπηρεσιών σε έναν επιχειρηματικό τομέα, είναι η φύση των προϊόντων ή των υπηρεσιών, η μορφή της παραγωγικής διαδικασίας, οι πελάτες στους οποίους απευθύνεται το προϊόν ή η υπηρεσία, ο τρόπος διάθεσης των προϊόντων ή των υπηρεσιών, το θεσμικό πλαίσιο του λειτουργικού περιβάλλοντος.
- Γεωγραφικός τομέας, ο οποίος είναι κάθε διακριτό μέρος των εταιρειών του Ομίλου, που παρέχει προϊόντα ή υπηρεσίες μέσα σε ένα συγκεκριμένο οικονομικό περιβάλλον και το οποίο υπόκειται σε κινδύνους και αποδόσεις, που διαφέρουν από εκείνες άλλων τομέων που λειτουργούν σε άλλα οικονομικά περιβάλλοντα. Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπ' όψη για την οριοθέτηση των γεωγραφικών τομέων, περιλαμβάνουν την ομοιότητα στις πολιτικοοικονομικές συνθήκες, τις σχέσεις μεταξύ των λειτουργιών σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές, την εγγύτητα των λειτουργιών και την ύπαρξη συγκεκριμένων κινδύνων που σχετίζονται με τις λειτουργίες σε συγκεκριμένη περιοχή.

Η διοίκηση, λαμβάνοντας υπ' όψη το γεγονός, ότι η πηγή και η φύση των κινδύνων και των αποδόσεων των δραστηριοτήτων των εταιρειών του Ομίλου, εξαρτώνται κυρίως από τα προϊόντα που παράγει και τις υπηρεσίες που παρέχει, καθώς επίσης και την εσωτερική οργανωτική και διοικητική δομή και το υπάρχον σύστημα εσωτερικής πληροφόρησης, καθορίζει ως πρωτεύοντα, τον επιχειρηματικό τομέα και ως δευτερεύοντα, τον γεωγραφικό τομέα.

Περαιτέρω ανάλυση παρατίθεται στην παράγραφο 34 του παρόντος.

4. Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία

ΟΜΙΛΟΣ

	Κτίρια - Τεχνικά Έργα σε Ακίνητα Τρίτων	Μεταφορικά Μέσα	Μεταφορικά Μέσα Χρηματοδοτικής Μίσθωσης	Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός Χρηματ. Μίσθωσης	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €						
<i>Κόστος Κτήσης</i>						
1η Ιανουαρίου 2016	1.617.565,61	342.460,50	30.112,00	2.017.696,14	22.042,51	4.029.876,76
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	34.850,00	54.660,00		150.313,67		239.823,67
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016		(84.694,72)		(3.313,79)		(88.008,51)
31η Δεκεμβρίου 2016	1.652.415,61	312.425,78	30.112,00	2.164.696,02	22.042,51	4.181.691,92
<i>Συσσωρευμένες Αποσβέσεις</i>						
1η Ιανουαρίου 2016	942.385,49	88.421,44	30.111,96	1.836.426,29	9.950,23	2.907.295,41
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	97.834,42	54.793,69		56.799,43	2.204,25	211.631,79
Τακτοποίηση εντός Περιόδου 01.01 - 31.12.2016						-
Μειώσεις Αποσβέσεων Περιόδου 01.01 - 31.12.2016		(34.594,72)		(2.635,37)		(37.230,09)
31η Δεκεμβρίου 2016	1.040.219,91	108.620,41	30.111,96	1.890.590,35	12.154,48	3.081.697,11
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	612.195,70	203.805,37	0,04	274.105,67	9.888,03	1.099.994,81
31η Δεκεμβρίου 2015						
<i>Κόστος Κτήσης</i>						
1η Ιανουαρίου 2015	1.503.271,57	312.979,02	30.112,00	1.928.947,50	22.042,51	3.797.352,60
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2015	114.294,04	30.868,04		99.297,53		244.459,61
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2015		(1.386,56)		(10.548,89)		(11.935,45)
31η Δεκεμβρίου 2015	1.617.565,61	342.460,50	30.112,00	2.017.696,14	22.042,51	4.029.876,76
<i>Συσσωρευμένες Αποσβέσεις</i>						
1η Ιανουαρίου 2015	853.838,06	36.512,46	30.111,96	1.806.567,38	7.745,98	2.734.775,84
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2015	88.547,43	53.272,42		38.698,43	2.204,25	182.722,53
Τακτοποίηση εντός Περιόδου 01.01 - 31.12.2015				1.709,03		1.709,03
Μειώσεις Αποσβέσεων Περιόδου 01.01 - 31.12.2015		(1.363,44)		(10.548,55)		(11.911,99)
31η Δεκεμβρίου 2015	942.385,49	88.421,44	30.111,96	1.836.426,29	9.950,23	2.907.295,41
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015	675.180,12	254.039,06	0,04	181.269,85	12.092,28	1.122.581,35

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Κτίρια - Τεχνικά Έργα σε Ακίνητα Τρίτων	Μεταφορικά Μέσα	Μεταφορικά Μέσα Χρηματοδοτικής Μίσθωσης	Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός Χρηματ. Μίσθωσης	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €						
Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2016	1.616.868,76	342.460,50	30.112,00	2.006.721,89	22.042,51	4.018.205,66
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	34.850,00			132.514,84		167.364,84
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016		(68.636,22)		(3.313,79)		(71.950,01)
31η Δεκεμβρίου 2016	1.651.718,76	273.824,28	30.112,00	2.135.922,94	22.042,51	4.113.620,49
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις						
1η Ιανουαρίου 2016	941.688,64	88.421,44	30.111,96	1.826.341,06	9.950,23	2.896.513,33
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	97.834,42	54.793,69		55.274,74	2.204,25	210.107,10
Τακτοποίηση εντός Περιόδου 01.01 - 31.12.2016						-
Μειώσεις Αποσβέσεων Περιόδου 01.01 - 31.12.2016		(34.594,72)		(2.635,37)		(37.230,09)
31η Δεκεμβρίου 2016	1.039.523,06	108.620,41	30.111,96	1.878.980,43	12.154,48	3.069.390,34
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	612.195,70	165.203,87	0,04	256.942,51	9.888,03	1.044.230,15

Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2015	1.502.574,72	312.979,02	30.112,00	1.917.973,25	22.042,51	3.785.681,50
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2015	114.294,04	30.868,04		99.297,53		244.459,61
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2015		(1.386,56)		(10.548,89)		(11.935,45)
31η Δεκεμβρίου 2015	1.616.868,76	342.460,50	30.112,00	2.006.721,89	22.042,51	4.018.205,66
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις						
1η Ιανουαρίου 2015	853.141,21	36.512,46	30.111,96	1.797.366,78	7.745,98	2.724.878,39
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2015	88.547,43	53.272,42		37.813,80	2.204,25	181.837,90
Τακτοποίηση εντός Περιόδου 01.01 - 31.12.2015				1.709,03		1.709,03
Μειώσεις Αποσβέσεων Περιόδου 01.01 - 31.12.2015		(1.363,44)		(10.548,55)		(11.911,99)
31η Δεκεμβρίου 2015	941.688,64	88.421,44	30.111,96	1.826.341,06	9.950,23	2.896.513,33
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015	675.180,12	254.039,06	0,04	180.380,83	12.092,28	1.121.692,33

5. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά εκφρασμένα σε €	Ανάπτυξη Λογισμικού - Ολοκληρωμένο	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικό - Αγορά από Τρίτους	Ανάπτυξη Λογισμικού - Μη Ολοκληρωμένο	Σύνολο
Κόστος Κτήσης					
1η Ιανουαρίου 2016	23.994.787,68	46.556,70	1.031.724,77	-	25.073.069,15
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	1.087.887,13	4.460,00	301.125,66	1.064.411,44	2.457.884,23
Μεταφορές				(1.064.411,44)	(1.064.411,44)
31η Δεκεμβρίου 2016	25.082.674,81	51.016,70	1.332.850,43	-	26.466.541,94
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις					
1η Ιανουαρίου 2016	19.219.507,52	41.564,02	986.447,82	-	20.247.519,36
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	928.529,91	647,88	48.136,16		977.313,95
Τακτοποίηση εντός Περιόδου 01.01 - 31.12.2016					-
31η Δεκεμβρίου 2016	20.148.037,43	42.211,90	1.034.583,98	-	21.224.833,31
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	4.934.637,38	8.804,80	298.266,45	-	5.241.708,63
Κόστος Κτήσης					
1η Ιανουαρίου 2015	23.283.241,67	43.916,70	1.021.856,72	-	24.349.015,09
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2015	711.546,01	2.640,00	9.868,05	711.546,01	1.435.600,07
Μεταφορές				(711.546,01)	(711.546,01)
31η Δεκεμβρίου 2015	23.994.787,68	46.556,70	1.031.724,77	-	25.073.069,15
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις					
1η Ιανουαρίου 2015	18.121.544,38	41.165,89	965.624,79	-	19.128.335,06
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2015	1.097.963,14	398,13	13.644,07		1.112.005,34
Τακτοποίηση εντός Περιόδου 01.01 - 31.12.2015			7.178,96		7.178,96
31η Δεκεμβρίου 2015	19.219.507,52	41.564,02	986.447,82	-	20.247.519,36
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015	4.775.280,16	4.992,68	45.276,95	-	4.825.549,79

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Ανάπτυξη Λογισμικού - Ολοκληρωμένο	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικό - Αγορά από Τρίτους	Ανάπτυξη Λογισμικού - Μη Ολοκληρωμένο	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €					
Κόστος Κτήσης					
1η Ιανουαρίου 2016	23.994.787,68	46.556,70	1.031.724,77	-	25.073.069,15
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	1.087.887,13	4.460,00		1.064.411,44	2.156.758,57
Μεταφορές				(1.064.411,44)	(1.064.411,44)
31η Δεκεμβρίου 2016	25.082.674,81	51.016,70	1.031.724,77	-	26.165.416,28
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις					
1η Ιανουαρίου 2016	19.219.507,52	41.564,02	986.447,82	-	20.247.519,36
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	928.529,91	647,88	13.136,16		942.313,95
Τακτοποίηση εντός Περιόδου 01.01 - 31.12.2016					-
31η Δεκεμβρίου 2016	20.148.037,43	42.211,90	999.583,98	-	21.189.833,31
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	4.934.637,38	8.804,80	32.140,79	-	4.975.582,97

Κόστος Κτήσης					
1η Ιανουαρίου 2015	23.283.241,67	43.916,70	1.021.856,72	-	24.349.015,09
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2015	711.546,01	2.640,00	9.868,05	711.546,01	1.435.600,07
Μεταφορές				(711.546,01)	(711.546,01)
31η Δεκεμβρίου 2015	23.994.787,68	46.556,70	1.031.724,77	-	25.073.069,15
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις					
1η Ιανουαρίου 2015	18.121.544,38	41.165,89	965.624,79	-	19.128.335,06
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2015	1.097.963,14	398,13	13.644,07		1.112.005,34
Τακτοποίηση εντός Περιόδου 01.01 - 31.12.2015			7.178,96		7.178,96
31η Δεκεμβρίου 2015	19.219.507,52	41.564,02	986.447,82	-	20.247.519,36
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015	4.775.280,16	4.992,68	45.276,95	-	4.825.549,79

6. Επενδύσεις σε θυγατρικές Επιχειρήσεις

Οι επενδύσεις της εταιρείας στις θυγατρικές επιχειρήσεις του ομίλου απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά εκφρασμένα σε €	31.12.2016	31.12.2015
EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	-	11.628,87
EPSILON HR A.E.	8.400,00	-
EPSILON EUROPE PLC	2.919.900,00	3.659.900,00
	2.928.300,00	3.671.528,87

Εντός της χρήσης 2016 ποσό ύψους 740 χιλ € που αρχικά καταβλήθηκε στην θυγατρική εταιρεία Epsilon Europe Plc και προοριζόταν για αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου, μεταφέρεται σε βραχυπρόθεσμη απαίτηση λόγω ακύρωσης της εν λόγω αύξησης. Η Epsilon Europe Plc με σχετική απόφαση της γενικής της συνέλευσης, αποφάσισε να μην προχωρήσει σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου καθώς οι συνθήκες για την υλοποίηση των αναπτυξιακών της σχεδίων κρίθηκαν ότι δεν είναι οι ιδανικές αυτή την περίοδο, παραπέμποντας σε μελλοντική ημερομηνία την ενεργοποίηση του επενδυτικού πλάνου. Επιπρόσθετα, εντός της χρήσης 2016 έχει ήδη επιστραφεί ποσό 250 χιλ. € στη μητρική εταιρεία. Η πλήρης επιστροφή αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές του 2017.

Τέλος, η θυγατρική εταιρεία Epsilon Εκπαιδευτική Ανώνυμος Εταιρεία δεν πραγματοποίησε κύκλο εργασιών κατά τη χρήση 2016, καθώς αναμένει τις εξελίξεις στο χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και ανάλογα με αυτές να αποφασίσει για τις μελλοντικές της δράσεις.

7. Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις

Η μητρική εταιρεία από τη χρήση 2011 και επόμενες δεν ενοποιεί με τη μέθοδο της “ολικής ενοποίησης” την εταιρεία “ΚΟΛΛΕΓΙΟ CITY U ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Ε.Π.Ε.”, η οποία κατατάσσεται στις συγγενείς επιχειρήσεις, αφού σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 28 δεν υφίσταται πλέον η δυνατότητα καθορισμού της χρηματοοικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής της. Η ενοποίηση γίνεται με τη μέθοδο της “καθαρής θέσης”.

Επιπρόσθετα, η μητρική εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 35,156% στην εταιρεία SUPERVISOR A.E., η οποία δραστηριοποιείται στην εμπορία ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού, βάσει της από 27/08/2014 απόφασης της Έκτακτης Γ.Σ. των Μετόχων της τελευταίας για αύξηση του Μετοχικού της Κεφαλαίου, την οποία καλύπτει ολοσχερώς η EPSILON NET A.E. Η ενοποίηση έγινε για πρώτη φορά στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2014 με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, δεδομένου ότι δεν υφίσταται η δυνατότητα καθορισμού της χρηματοοικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής της SUPERVISOR A.E., η οποία κατατάσσεται στις συγγενείς επιχειρήσεις.

Οι επενδύσεις της εταιρείας στις συγγενείς επιχειρήσεις του ομίλου απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
1η Ιανουαρίου 2016	347.080,00	425.511,88	347.080,00	425.511,88
Απομείωση Συμμετοχής SUPERVISOR A.E.	(50.000,00)	(40.000,00)	(50.000,00)	(40.000,00)
Απομείωση Συμμετοχής ΚΟΛΛΕΓΙΟ CITY U	-	(38.431,88)	-	(38.431,88)
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	297.080,00	347.080,00	297.080,00	347.080,00

8. Διαθέσιμα προς Πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Λόγω μη σημαντικότητας του ποσού συμμετοχής της μητρικής εταιρείας “EPSILON NET Α.Ε.”, η απομείωση προσδιορίστηκε με την πρακτική της αναλογίας της συμμετοχής στα Ίδια Κεφάλαια της εταιρείας “ΤΕΧΝΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.”, βάσει του τελευταίου επίσημου δημοσιευμένου ισολογισμού αυτής (31.12.2015).

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
ΤΕΧΝΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.				
1η Ιανουαρίου 2016	3.521,30	3.521,30	3.521,30	3.521,30
(Απομείωση) / Διαγραφή απομείωσης Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	-	-	-	-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	3.521,30	3.521,30	3.521,30	3.521,30

9. Αναβαλλόμενη Φορολογία και Φόρος Εισοδήματος

Η φορολογική δαπάνη υπολογίζεται ως εξής:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Καθαρά Κέρδη προ Φόρων		415.056,42	50.765,19	258.235,63
Φόρος Εισοδήματος Υπολογισμένος με τον ισχύοντα Φορολογικό Συντελεστή	14.721,90	84.581,58	14.721,91	74.888,33
Φορολογική Επίδραση Πρόβλεψης Επισφαλών Απαιτήσεων Ν.4172/2013	-	(76.633,78)	-	(76.633,78)
Φορολογική Επίδραση Αφορολόγητης Έκπτωσης 30% Δαπανών Επιστημονικής Έρευνας Ν.3296	(204.450,00)	(207.930,00)	(204.450,00)	(207.930,00)
Φορολογική Επίδραση μη Εκπιπτ. Φορολογικά Εξόδων - Λοιπές Δαπάνες Φορολογικής Αναμόρφωσης	29.000,00	33.010,12	29.000,00	32.158,41
Φορολογική Επίδραση μη Εκπιπτ. Φορολογικά Εξόδων - Πρόβλεψη Αποζημίωσης Προσωπικού	14.067,38	51.818,43	14.067,38	53.375,91
Φορολογική Επίδραση μη Εκπιπτόμενων Φορολογικά Εξόδων - Λοιστικοποίηση Πρόβλεψης Υποτίμησης Συμμετοχών	17.872,37	22.745,25	17.872,37	22.745,25
Φορολογική Επίδραση μη Φορολογησίου Εισοδήματος	199.998,03	76.873,56	199.998,03	76.873,56
Ανατροφή Φορολογικής Επίδρασης Φορολογικής Ζημίας Προηγούμενων Χρήσεων	(76.876,16)	-	(76.876,16)	-
Τρέχων Φόρος - Ανάκτηση Κρατικής Ενίσχυσης Ν.3220/2004	-	12.981,77	-	12.981,77
Αντιλογισμός σε Αναβαλλόμενο Φόρο, Λόγω Αλλαγής Φορολογικού Συντελεστή	-	49.274,65	-	49.217,86
Τρέχων Φόρος - Τέλος Επιτηδεύματος Ν.3986/2011	4.642,28	6.400,00	1.600,00	3.200,00
Σύνολο Φόρου Έξοδο / (Έσοδο)	(1.024,20)	53.121,58	(4.066,47)	40.877,31
Τα ποσά του Φόρου Εισοδήματος που επιβαρύνουν / ωφελούν τη Χρήση έχουν ως εξής:				
Αναβαλλόμενος Φόρος Έξοδο / (Έσοδο) (βλ. ανάλυση επόμενης σελίδας)	(5.666,48)	(25.071,32)	(5.666,47)	(24.522,32)
Αντιλογισμός σε Αναβαλλόμενο Φόρο, Λόγω Αλλαγής Φορολογικού Συντελεστή	-	49.274,65	-	49.217,86
Φόρος Χρήσης Πληρωτέος	-	9.536,48	-	-
Τρέχων Φόρος - Ανάκτηση Κρατικής Ενίσχυσης Ν.3220/2004	-	12.981,77	-	12.981,77
Τρέχων Φόρος - Τέλος Επιτηδεύματος Ν.3986/2011	4.642,28	6.400,00	1.600,00	3.200,00
Σύνολο Φόρου Έξοδο / (Έσοδο)	(1.024,20)	53.121,58	(4.066,47)	40.877,31

Με βάση το ισχύον φορολογικό καθεστώς, κατόπιν σχετικής διάταξης του ν.4324/2015 της 16.7.2015, ο συντελεστής φόρου εισοδήματος επί των εταιρικών κερδών διαμορφώνεται από 26% σε 29% για εισοδήματα που αποκτούνται από 1.1.2015 και ισχύει και για τη χρήση 2016.

Για την αντίστοιχη περίοδο στην Κύπρο ο συντελεστής φόρου εισοδήματος διαμορφώνεται σε 12,5%. Ο φόρος εισοδήματος προκύπτει μετά από φορολογική αναμόρφωση των μη εκπιπτόμενων δαπανών βάσει της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις παρουσιάζονται συμψηφισμένες στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016 στο κονδύλι “Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις”.

Αντίστοιχα, ο τρέχων φόρος εισοδήματος παρουσιάζεται στο κονδύλι “Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις” και η πρόβλεψη για διαφορές φορολογικού ελέγχου παρουσιάζεται στο κονδύλι “Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις”.

Πάντως πρέπει να διευκρινιστεί ότι για τον υπολογισμό του τρέχοντος φόρου εισοδήματος της χρήσης 2016, η εταιρεία σύμφωνα με το άρθρο 22^α του Ν.4172/2013, προσαύξησε εξωλογιστικά κατά 30% τις “Δαπάνες Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας”. Το κονδύλι αυτό πρέπει να εγκριθεί εντός εξαμήνου από την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος από την αρμόδια επιτροπή του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Μετά την άπρακτη παρέλευση της πιο πάνω προθεσμίας, θεωρείται ότι οι σχετικές δαπάνες έχουν εγκριθεί.

Αξιζει να σημειωθεί ότι οι αντίστοιχες Δαπάνες Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας της προηγούμενης χρήσης 2015, ύψους περίπου 717 χιλ. ευρώ αναμένεται να εγκριθούν από την αρμόδια επιτροπή του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, εντός του α’ 6μήνου 2017.

Τέλος, για τη χρήση 2016 η εταιρεία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65^α, του Ν.4174/2013. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσεως 2016. (Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις).

Για την ανέλεγκτη χρήση οι φόροι που ενδεχομένως προκύψουν εκτιμάται ότι δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις. Διευκρινίζεται ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει επαρκείς προβλέψεις ύψους 25 χιλ. € και 20 χιλ € αντίστοιχα, ως αντιστάθμισμα.

Αναλυτικά η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων εμφανίζεται στον επόμενο πίνακα:

Εν συνεχεία, στον ακόλουθο πίνακα εμφανίζεται αναλυτικά η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων:

ΟΜΙΛΟΣ

	Άλλα Στοιχεία Ενεργητικού	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Συσσωρευμένες Αναλογιστικές Ζημιές	Πρόβλεψη Υποτίμησης Συμμετοχών	Λοιπά	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €						
<u>Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις</u>						
1η Ιανουαρίου 2016			56,98			56,98
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	5.027,25	1.284,59				6.311,84
31η Δεκεμβρίου 2016	5.027,25	1.284,59	56,98	-	-	6.368,82
<u>Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις</u>						
1η Ιανουαρίου 2016	(375.584,72)	(3.140,41)		(28.341,38)	(813,12)	(407.879,63)
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		639,23				639,23
31η Δεκεμβρίου 2016	(375.584,72)	(2.501,18)	-	(28.341,38)	(813,12)	(407.240,40)
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΗ / (ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ) κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	(370.557,47)	(1.216,59)	56,98	(28.341,38)	(813,12)	(400.871,58)
<hr/>						
<u>Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις</u>						
1η Ιανουαρίου 2015						-
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	60.516,65					60.516,65
31η Δεκεμβρίου 2015	60.516,65	-	-	-	-	60.516,65
<u>Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις</u>						
1η Ιανουαρίου 2015	(390.934,72)	(3.161,93)		(25.409,51)		(419.506,16)
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	(1,83)	386,36	56,98			441,51
Χρέωση / Πίστωση Λόγω Αλλαγής Φορολογικού Συντελεστή	(45.164,82)	(364,84)		(2.931,87)	(813,12)	(49.274,65)
31η Δεκεμβρίου 2015	(436.101,37)	(3.140,41)	56,98	(28.341,38)	(813,12)	(468.339,30)
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΗ / (ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ) κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015	(375.584,72)	(3.140,41)	56,98	(28.341,38)	(813,12)	(407.822,65)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Άλλα Στοιχεία Ενεργητικού	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Συσσωρευμένες Αναλογιστικές Ζημιές	Πρόβλεψη Υποτίμησης Συμμετοχών	Λοιπά	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €						
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις						
1η Ιανουαρίου 2016						-
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	5.027,24					5.027,24
31η Δεκεμβρίου 2016	5.027,24	-	-	-	-	5.027,24
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις						
1η Ιανουαρίου 2016	(375.527,73)	(3.140,41)		(28.341,38)	(813,12)	(407.822,64)
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		639,23				639,23
Χρέωση / Πίστωση Λόγω Αλλαγής Φορολογικού Συντελεστή						-
31η Δεκεμβρίου 2016	(375.527,73)	(2.501,18)	-	(28.341,38)	(813,12)	(407.183,41)
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΗ / (ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ) κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	(370.500,49)	(2.501,18)	-	(28.341,38)	(813,12)	(402.156,17)
<hr/>						
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις						
1η Ιανουαρίου 2015						-
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	60.516,65					60.516,65
31η Δεκεμβρίου 2015	60.516,65	-	-	-	-	60.516,65
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις						
1η Ιανουαρίου 2015	(390.936,35)	(3.161,93)		(25.409,51)		(419.507,79)
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		386,36				386,36
Χρέωση / Πίστωση Λόγω Αλλαγής Φορολογικού Συντελεστή	(45.108,03)	(364,84)		(2.931,87)	(813,12)	(49.217,86)
31η Δεκεμβρίου 2015	(436.044,38)	(3.140,41)	-	(28.341,38)	(813,12)	(468.339,29)
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΗ / (ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ) κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015	(375.527,73)	(3.140,41)	-	(28.341,38)	(813,12)	(407.822,64)

10. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις

ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά εκφρασμένα σε €

Κόστος Κτήσης

1η Ιανουαρίου 2016

Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016

Μειώσεις / Διαγραφές Περιόδου 01.01 - 31.12.2016

	Εγγύηση Ενοικίων	Εγγύηση Δ.Ε.Η.	Εγγύηση για Χρησιδάνεια	Εγγύηση Μετοφορικών Μέσων	Εγγύηση για Μίσθωση Εξοπλισμού	Σύνολο
	33.977,14	5.455,20	75,00	5.743,20	103,32	45.353,86
			4,00	6.559,66		6.563,66
						-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	33.977,14	5.455,20	79,00	12.302,86	103,32	51.917,52

Κόστος Κτήσης

1η Ιανουαρίου 2015

Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2015

Μειώσεις / Διαγραφές Περιόδου 01.01 - 31.12.2015

	30.177,14	5.455,20	135,00	1.020,00	103,32	36.890,66
	5.000,00			4.723,20		9.723,20
	(1.200,00)		(60,00)			(1.260,00)
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015	33.977,14	5.455,20	75,00	5.743,20	103,32	45.353,86

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Εγγύηση Ενοικίων	Εγγύηση Δ.Ε.Η.	Εγγύηση για Χρησιδάνεια	Εγγύηση Μετοφορικών Μέσων	Εγγύηση για Μίσθωση Εξοπλισμού	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €						
Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2016	33.977,14	5.455,20	64,00	5.743,20	103,32	45.342,86
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016				2.650,94		2.650,94
Μειώσεις / Διαγραφές Περιόδου 01.01 - 31.12.2016						-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	33.977,14	5.455,20	64,00	8.394,14	103,32	47.993,80
<hr/>						
Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2015	30.177,14	5.455,20	124,00	1.020,00	103,32	36.879,66
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2015	5.000,00			4.723,20		9.723,20
Μειώσεις / Διαγραφές Περιόδου 01.01 - 31.12.2015	(1.200,00)		(60,00)			(1.260,00)
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015	33.977,14	5.455,20	64,00	5.743,20	103,32	45.342,86

11. Αποθέματα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ποσά εκφρασμένα σε €				
Εμπορεύματα	<u>26.394,69</u>	<u>30.398,70</u>	<u>26.284,53</u>	<u>30.398,70</u>

12. Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ποσά εκφρασμένα σε €						
Πελάτες	4.558.400,34		3.481.573,91		3.447.159,24	3.428.915,08
Μείον: Προβλέψεις Απομείωσης	<u>651.215,06</u>	3.907.185,28	<u>651.215,06</u>	2.830.358,85	<u>651.215,06</u>	651.215,06
Γραμμάτια Εισπρακτέα		195.897,25		195.897,25		195.897,25
Επιταγές Εισπρακτέες		1.392.334,97		1.267.497,39		1.855.867,06
Σύνολο		<u><u>5.495.417,50</u></u>		<u><u>4.293.753,49</u></u>		<u><u>4.847.708,49</u></u>
						<u><u>4.235.639,74</u></u>

13. Χρηματοοικονομικά Στοιχεία σε Εύλογη Αξία μέσω Αποτελεσμάτων

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ποσά εκφρασμένα σε €				
Εταιρικά Ομόλογα	<u>542.057,00</u>	<u>1.953.483,00</u>	-	-

14. Λοιπές Απαιτήσεις

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις Εισπρακτέες στην Επόμενη Χρήση	57.684,42	65.055,01	57.684,42	65.055,01
Χρεώστες Διάφοροι - Προκαταβολές Προσωπικού				
- Βραχυπρόθεσμες Απαιτήσεις κατά Συνδεδεμένων Επιχειρήσεων	-	-	490.000,00	-
- Προκαταβολή Φόρου Εισοδήματος	8.699,77	9.486,45	7.490,12	7.490,12
- Παρακρατημένος Φόρος από Τόκους	47,77	103,21	47,39	102,60
- Λοιποί Παρακρατημένοι Φόροι από Εισοδήματος	13.081,37	6.186,50	11.071,12	6.172,90
- Πιστωτικές Κάρτες Εισπρακτέες	82.929,87	81.740,18	77.213,30	81.740,18
- Προκαταβολές σε Προμηθευτές	96.165,90	122.543,50	83.358,81	109.827,89
- Προκαταβολές σε Λοιπούς Δικαιούχους Αμοιβών	20.186,50	35.629,82	12.158,50	24.185,83
- Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	2.756,09	-	-	-
- Λοιποί Χρεώστες	1.172,04	1.832,40	260.407,75	1.832,40
Λογαριασμοί Διαχειρίσεως Προκαταβολών & Πιστώσεων - Λοιποί Συνεργάτες Τρίτοι	9.966,98	2.736,31	7.240,86	-
- Courier	305,74	104,84	305,74	104,84
- Λοιποί Λογαριασμοί	10.272,72	-	7.546,60	-
Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ενεργητικού - Έξοδα Επόμενων Χρήσεων	62.832,28	36.040,74	51.479,81	36.040,74
- Έσοδα Χρήσεως Εισπρακτέα	9.317,00	32.421,00	68.461,74	36.040,74
Λοιπές Απαιτήσεις		1.357,04		
Σύνολο	365.145,73	395.237,00	1.058.457,82	332.552,51

15. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ταμείο - Έδρα	3.929,00	5.051,17	3.029,45	4.456,74
Ταμείο - Υποκ/μα	927,21	843,80	927,21	843,80
Καταθέσεις σε Τραπεζικούς Λογ/σμιούς	3.365.377,87	2.293.747,22	306.573,69	639.503,43
Σύνολο	3.370.234,08	2.299.642,19	310.530,35	644.803,97

16. Μετοχικό Κεφάλαιο

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Μετοχικό Κεφάλαιο αποτελούμενο από 5.587.720 Κοινές Ονομαστικές Μετοχές των τριάντα λεπτών (0,30 €) η κάθε μία	1.676.316,00	1.676.316,00	1.676.316,00	1.676.316,00

Το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της μητρικής εταιρείας, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016 ανέρχεται σε 1.676.316,00 € διαιρούμενο σε 5.587.720 κοινές ονομαστικές μετοχές, με ονομαστική αξία ανά μετοχή 0,30 €.

Εντός της χρήσης 2016 η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της εταιρείας που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 2016 και ώρα 11:00 π.μ., στα γραφεία της εταιρείας στην Θεσσαλονίκη, Πάροδος 17ης Νοεμβρίου 87, αποφάσισε μεταξύ άλλων:

- Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρείας κατά το ποσό των πεντακοσίων δύο χιλιάδων οχτακοσίων ενενήντα τεσσάρων ευρώ και ογδόντα λεπτών (502.894,80 €) με κεφαλαιοποίηση μέρους του αποθεματικού “Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο” και με αύξηση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής της εταιρείας κατά ποσό 0,09 € και εν συνεχεία
- Ισόποση μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρείας κατά το ποσό των πεντακοσίων δύο χιλιάδων οχτακοσίων ενενήντα τεσσάρων ευρώ και ογδόντα λεπτών (502.894,80 €), με μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής της εταιρείας κατά 0,09 €.

Τις ως άνω αποφάσεις ενέκρινε με σχετική απόφαση η αρμόδια αρχή του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.).

Συνεπώς, ουδεμία μεταβολή επήλθε στο ύψος του Μετοχικού Κεφαλαίου της μητρικής εταιρείας.

17. Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο

Κατά τη χρήση 2007 και συγκεκριμένα στις 21 Δεκεμβρίου 2007 με την από 21.12.2007 Έκτακτη Γ.Σ. αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά ποσό ευρώ εκατόν εξήντα οκτώ χιλιάδες (168.000,00 €), διαδικασία η οποία ολοκληρώθηκε μέσω της καταβολής μετρητών εντός του 2008. Από την ως άνω αύξηση προήλθε το κονδύλι της Διαφοράς από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο ύψους ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων δώδεκα χιλιάδων ευρώ (1.512.000,00 €), μειωμένο κατά εξήντα χιλιάδες ευρώ (60.000,00 €) ως έξοδα εισαγωγής στην Εναλλακτική Αγορά (ΕΝ.Α.) του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Χ.Α.).

Ωστόσο, οι Ετήσιες Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις των Μετόχων της εταιρείας που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Ιουνίου 2014 και στις 30 Ιουνίου 2016 αντίστοιχα, στα γραφεία της εταιρείας στο Δήμο Πυλαίας του Ν. Θεσσαλονίκης, Πάροδος 17^{ης} Νοέμβρη 87, αποφάσισαν μεταξύ άλλων:

- Ισόποση αύξηση και μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου, επιστροφή μετρητών στους μετόχους, ποσού 502.894,50€, ήτοι ποσού 0,09 € ανά μετοχή βάσει της σχετικής απόφασης ΓΣ της 30/6/2014 και
- Ισόποση αύξηση και μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου, επιστροφή μετρητών στους μετόχους, ποσού 502.894,50€, ήτοι ποσού 0,09 € ανά μετοχή βάσει της σχετικής απόφασης ΓΣ της 30/6/2016.

Τις ως άνω αποφάσεις, ομοίως, ενέκρινε με σχετικές αντίστοιχες αποφάσεις η αρμόδια αρχή του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.).

Κατόπιν των ανωτέρω αποφάσεων η Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο απεικονίζεται στον ακόλουθο πίνακα ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ποσά εκφρασμένα σε €				
Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	446.210,40	949.105,20	446.210,40	949.105,20

18. Διαφορές Αναπροσαρμογής – Επιχορηγήσεις Επενδύσεων

Εντός της χρήσης 2011 η Εταιρεία έλαβε κρατική επιχορήγηση ύψους περίπου 54 χιλ. ευρώ για την ένταξή της στο πρόγραμμα “Εξωστρέφεια – Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων”, βάσει της απόφασης με Αρ. Πρωτ. 14370/3404/13.10.2011 του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, το οποίο ολοκληρώθηκε εντός της χρήσης 2014.

Επιπλέον, εντός της χρήσης 2015 η Εταιρεία έλαβε κρατική επιχορήγηση ύψους περίπου 403 χιλ. ευρώ για την ένταξή της στο πρόγραμμα “ICT4GROWTH – Ενίσχυση επιχειρήσεων για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων ανάπτυξης – παροχής καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας”, με ηλεκτρονικό κωδικό πρότασης ICT-000066 / 05-04-2013, δυνάμει της απόφασης της 440/31-10-2013 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε. Το ανωτέρω επενδυτικό πρόγραμμα ολοκληρώθηκε εντός της χρήσης 2015.

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται η μεταβολή των επιχορηγήσεων, όπως περιγράφεται:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ποσά εκφρασμένα σε €				
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	4.188,93	5.461,72	4.188,93	5.461,72

19. Αποθεματικά

• Τακτικό Αποθεματικό

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία (κωδ. Νόμος 2190 / 1920), οι εταιρείες του Ομίλου υποχρεούνται, κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, να σχηματίζουν τακτικό αποθεματικό, ίσο με το πέντε τοις εκατό (5%), τουλάχιστον, των πραγματικών (λογιστικών) καθαρών κερδών κάθε χρήσεως.

• Έκτακτα Αποθεματικά

Η μητρική εταιρεία, κατά τη χρήση 2005, βάσει των διατάξεων της α.π. 9452/253/Α/3210/7-9-05 απόφασης του Ειδικού Γραμματέα Ανταγωνιστικότητας για την ένταξη της πράξης 1^{ος} κύκλος – Ένταξη στη Δράση 2.5.3. “Επιχειρηματικά Σχέδια Υφιστάμενων Μεσαίων Επιχειρήσεων Μεταποίησης και Εργαστηρίων Παροχής Υπηρεσιών Ποιότητας”, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα (Ε.Π.ΑΝ.) του Γ’ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, σχημάτισε έκτακτο αποθεματικό από φορολογηθέντα κέρδη, με τη δέσμευση να μη διανεμηθεί πριν την πάροδο πέντε (5) ετών από τη δημιουργία του, ως προϋπόθεση για την ένταξή της στη Δράση 2.5.3.

Το επενδυτικό σχέδιο της μητρικής εταιρείας, σύμφωνα με την αρ. πρ. 10210 / ΔΒΕ 1074 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, εντάχθηκε στη Δράση 2.5.3. του Ε.Π.ΑΝ.

Βάσει της από 9/4/2014 απόφασης της Έκτακτης Γ.Σ. των Μετόχων της Εταιρείας σχηματίστηκε Αποθεματικό από φορολογηθέντα κέρδη προηγούμενων χρήσεων κατ’ εφαρμογή σχετικού όρου του επιχορηγούμενου επενδυτικού προγράμματος ICT4GROWTH ύψους 251.927.89 €.

• Αφορολόγητα Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων Νόμων

Οι αναπτυξιακοί νόμοι, στους οποίους έχει ενταχθεί η μητρική εταιρεία του Ομίλου, είναι:

- ✓ Ο Ν.1828/1989 (άρθρο 22), ως εταιρεία παραγωγής προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, οι δραστηριότητες της οποίας συμπεριλαμβάνονται στο άρθρο 3 § 1 του Ν. 2601/1998.
- ✓ Ο Ν.2601/1998, ως εταιρεία ανάπτυξης λογισμικού, οι δραστηριότητες της οποίας συμπεριλαμβάνονται στο άρθρο 3 § 1 του παρόντος νόμου.
- ✓ Ο Ν.3220/2004, ως εταιρεία ανάπτυξης λογισμικού, οι δραστηριότητες της οποίας συμπεριλαμβάνονται στο άρθρο 3 § 1 του Ν. 2601/1998.

Η μητρική εταιρεία του Ομίλου, κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, πληρεί όλες τις απαιτούμενες κατά την ελληνική νομοθεσία, προϋποθέσεις σχηματισμού και κάλυψης των ανωτέρω αποθεματικών.

Λόγω της υποχρεωτικής εφαρμογής του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19, ο Όμιλος προέβη σε αλλαγή της λογιστικής πολιτικής και αναγνωρίζει το σύνολο των αναλογιστικών κερδών και ζημιών κατά την περίοδο στην οποία προκύπτουν, στα λοιπά συνολικά έσοδα. Η επίπτωση της αλλαγής εμφανίζεται ως αποθεματικό με αναβαλλόμενο φόρο, στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών λόγω αναγνώρισης των σωρευμένων αναλογιστικών κερδών/ζημιών που δεν είχαν αναγνωριστεί στις προηγούμενες περιόδους και αντίστοιχα στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Ανάλυση των αποθεματικών εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας Αποθεματιών

ΟΜΙΛΟΣ

	Τακτικό Αποθεματικό	Έκτακτα Δεσμευμένα Αποθεματικά	Αφορολόγητα Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων	Αποθεματικό Αναλογιστικών Ζημιών	Λοιπά	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €						
Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2016	461.047,55	626.927,89	1.797.931,44	(109.126,82)	(228.462,19)	2.548.317,87
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	6.617,15				306.028,86	312.646,01
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016						-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	467.664,70	626.927,89	1.797.931,44	(109.126,82)	77.566,67	2.860.963,88

Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2015	439.250,84	626.927,89	1.805.210,70	(21.462,44)	(131.229,38)	2.718.697,61
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2015	21.796,71					21.796,71
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2015			(7.279,26)	(87.664,38)	(97.232,81)	(192.176,45)
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015	461.047,55	626.927,89	1.797.931,44	(109.126,82)	(228.462,19)	2.548.317,87

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Τακτικό Αποθεματικό	Έκτακτα Δεσμευμένα Αποθεματικά	Αφορολόγητα Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων	Αποθεματικό Αναλογιστικών Ζημιών	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €					
Κόστος Κτήσης					
1η Ιανουαρίου 2016	461.047,55	626.927,89	1.797.931,44	(109.126,82)	2.776.780,06
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	6.617,15				6.617,15
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016					-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	467.664,70	626.927,89	1.797.931,44	(109.126,82)	2.783.397,21

Κόστος Κτήσης					
1η Ιανουαρίου 2015	439.250,84	626.927,89	1.805.210,70	(20.056,87)	2.851.332,56
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2015	21.796,71				21.796,71
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2015			(7.279,26)	(89.069,95)	(96.349,21)
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015	461.047,55	626.927,89	1.797.931,44	(109.126,82)	2.776.780,06

Ανάλυση Αφορολόγητων Αποθεματικών Ειδικών Διατάξεων

ΟΜΙΛΟΣ

	N.1828/89	N.2601/98	N.3220/04	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €				
<i>Κατανομή Αφορολόγητων Αποθεματικών</i>				
Αποθεματικά Χρήσης 2001	54.438,74			54.438,74
Αποθεματικά Χρήσης 2002		302.492,29		302.492,29
Αποθεματικά Χρήσης 2003		361.788,30	201.265,73	563.054,03
Αποθεματικά Χρήσης 2004		706.811,81	171.134,57	877.946,38
				-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	54.438,74	1.371.092,40	372.400,30	1.797.931,44

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	N.1828/89	N.2601/98	N.3220/04	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €				
<i>Κατανομή Αφορολόγητων Αποθεματικών</i>				
Αποθεματικά Χρήσης 2001	54.438,74			54.438,74
Αποθεματικά Χρήσης 2002		302.492,29		302.492,29
Αποθεματικά Χρήσης 2003		361.788,30	201.265,73	563.054,03
Αποθεματικά Χρήσης 2004		706.811,81	171.134,57	877.946,38
				-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	54.438,74	1.371.092,40	372.400,30	1.797.931,44

Εντός Δεκεμβρίου 2015 και βάσει της με Αριθμό Πρωτοκόλλου 606/2015 Έγκρισης Ανάκτησης Κρατικών Ενισχύσεων που χορηγήθηκαν με τη σύσταση ειδικών αφορολόγητων αποθεματικών των άρθρων 2 & 3 Ν.3220/2004 (Άρθρο 169 Ν.4099/2012), εκδόθηκε το με α/α 78/24-12-2015 Φύλλο Ελέγχου από την αρμόδια εφορία της Εταιρείας, βάσει του οποίου υπολογίστηκε τελικό ποσό ανάκτησης κρατικών ενισχύσεων 12.981,77 € που οφείλεται στο σχηματισμό Αφορολόγητου Αποθεματικού Ν.3220/2004 ύψους 171.134,57 € από τα καθαρά κέρδη της διαχειριστικής χρήσης 2004. Το σύνολο του εν λόγω ποσού ανάκτησης καταβλήθηκε ολοσχερώς εντός Ιανουαρίου 2016.

20. Αποτελέσματα εις Νέον

Τα Αποτελέσματα εις Νέο του ομίλου και της εταιρείας εμφανίζονται παρακάτω:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Υπόλοιπο κατά την Έναρξη της Περιόδου	5.950.044,29	5.653.524,13	5.811.507,50	5.615.945,89
Καθαρά Κέρδη Περιόδου μετά από Φόρους	115.594,53	361.934,84	54.831,66	217.358,32
Λοιπά Αποθεματικά	(161.006,46)	-	-	-
Τακτικό Αποθεματικό	(6.617,15)	(21.796,71)	(6.617,15)	(21.796,71)
Διαγραφή Υπολοίπου Ζημιών Θυγατρικής	-	(43.287,94)	-	-
Δικαιώματα Μειοψηφίας που αναλογούν σε Αποτελέσματα Περιόδου	12.809,02	(330,03)	-	-
Υπόλοιπο κατά τη Λήξη της Περιόδου	5.910.824,23	5.950.044,29	5.859.722,01	5.811.507,50

21. Δικαιώματα Μειοψηφίας

Τα Δικαιώματα Μειοψηφίας των θυγατρικών επιχειρήσεων του ομίλου απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά εκφρασμένα σε €	31.12.2016	31.12.2015
ΕPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2.288,98	6.754,79
ΕPSILON HR A.E.	7.226,58	-
ΕPSILON EUROPE PLC	196,50	166,29
	9.712,06	6.921,08

22. Δάνεια

Στα πλαίσια υλοποίησης του επενδυτικού της σχεδίου, η εταιρεία έχει λάβει μακροχρόνιο δανεισμό, προκειμένου να καλύψει τις επενδυτικές της ανάγκες.

Επιπλέον, εντός της χρήσης 2016 προσέβη σε μεμονωμένες λήψεις βραχυπρόθεσμου δανεισμού προκειμένου να καλύψει στιγμιαίες ανάγκες, όπως την κάλυψη κεφαλαίου κίνησης, με 100% κάλυψη (ενέχυρο) επιταγών πελατείας της.

Το ανεξόφλητο υπόλοιπο των δανείων της εταιρείας κατά την περίοδο που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2016 και κατά την προηγούμενη χρήση, εμφανίζεται ως ακολούθως:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός				
Τραπεζικός Δανεισμός	843.007,91	415.257,53	699.100,89	415.257,53
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός				
Τραπεζικός Δανεισμός	540.104,45	58.732,35	36.255,84	58.732,35
Μακροπρόθεσμος Τραπεζικός Δανεισμός	326.781,47	312.293,14	318.432,82	312.293,14
Πληρωτέος στους Επόμενους 12 Μήνες	866.885,92	371.025,49	354.688,66	371.025,49
Σύνολο	1.709.893,83	786.283,02	1.053.789,55	786.283,02

23. Υποχρεώσεις σε Εταιρείες Χρηματοδοτικής Μίσθωσης

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις Χρηματοδοτικής Μίσθωσης Πληρωτέες στους Επόμενους 12 Μήνες	-	-	-	-
Μεταξύ 2 και 5 Ετών	-	-	-	-
Άνω των 5 Ετών	-	-	-	-

Το κονδύλι “Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις Χρηματοδοτικών Μισθώσεων Πληρωτέες στους Επόμενους 12 Μήνες” απεικονίζεται ξεχωριστά στον Ισολογισμό.

24. Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία, ως Αναλογιστική Μελέτη	<u>377.450,32</u>	<u>328.942,12</u>	<u>377.450,32</u>	<u>328.942,12</u>

25. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνουν υποχρεώσεις σε προμηθευτές που πρόκειται να τακτοποιηθούν σε επόμενες χρήσεις, καθώς επίσης και εκτιμήσεις για λοιπές επισφαλείς απαιτήσεις που μπορεί να χαρακτηριστούν ως ανεπίδεικτες εισπραξέως στο μέλλον.

Επιπρόσθετα, οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί από την ελληνική φορολογική αρχή για ορισμένες χρήσεις, σύμφωνα με τη σημείωση 38, οπότε οι φορολογικές τους υποχρεώσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές για τις εν λόγω ανέλεγκτες χρήσεις.

Ωστόσο, βάσει εκτιμήσεων και κρίσης της διοίκησης, έχει προβλεφθεί ποσό φόρου που αντιστοιχεί σε πιθανές λογιστικές διαφορές του μελλοντικού οριστικού φορολογικού ελέγχου ανέλεγκτων χρήσεων από την ελληνική φορολογική αρχή.

Παρακάτω ακολουθεί σχετικός πίνακας ανάλυσης των λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Εκτιμήσεις Πρόσθετου Φόρου	25.000,00	25.000,00	20.000,00	20.000,00
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις - Προμηθευτές	132.897,30	132.897,30	132.897,30	132.897,30
	<u>157.897,30</u>	<u>157.897,30</u>	<u>152.897,30</u>	<u>152.897,30</u>

26. Προμηθευτές και Λοιπές Εμπορικές Υποχρεώσεις

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Προμηθευτές	804.889,80	616.661,22	426.300,96	526.776,14
Επιταγές Πληρωτέες (Μεταχρονολογημένες)	201.032,57	279.413,94	197.517,57	273.413,94
Προκαταβολές Πελατών	197.701,35	114.847,55	187.082,59	112.220,41
Μεταβατικοί Λογαριασμοί Παθητικού - Δεδουλευμένα Έξοδα	82.679,21	101.629,30	68.831,11	82.416,28
Λοιπές Εμπορικές Υποχρεώσεις	-	-	-	-
Σύνολο	1.286.302,93	1.112.552,01	879.732,23	994.826,77

27. Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις κατά την τρέχουσα χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2016 και κατά την προηγούμενη χρήση, απεικονίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Υποχρεώσεις από Φόρους-Τέλη - Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	611.187,14	539.866,48	611.187,14	539.866,48
- Φόροι-Τέλη Αμοιβών Προσωπικού	183.510,57	132.029,33	138.487,68	131.770,86
- Φόροι-Τέλη Αμοιβών Τρίτων	60.658,86	62.032,58	27.520,91	61.909,02
- Φόροι-Τέλη Τιμολογίων Αγοράς	-	2,30	-	2,30
- Λογαριασμός Εκκαθάρισης Φόρων-Τελών Δήλωσης Φορολογίας Εισ/τος	7.527,14	11.513,00	3.200,00	1.600,00
- Τέλος Χαρτοσήμου Από Ενοίκια Υπεκμίσθωσης	474,03	990,93	474,03	990,93
- Αγγελιόσημο & Ειδικός Φόρος Διαφημίσεων	4.624,20	3.673,97	4.250,20	3.673,97
- Λοιποί Φόροι-Τέλη	-	12.981,77	-	12.981,77
Σύνολο	867.981,94	763.090,36	785.119,96	752.795,33

28. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί - Ι.Κ.Α.	397.194,42	297.393,66	316.327,04	295.915,02
- Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ.	868,21	541,83	868,21	541,83
- Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.	7.402,56	6.961,00	7.402,56	6.961,00
Πιστωτές Διάφοροι - Αποδοχές Προσωπικού Πληρωτέες	314.126,48	236.859,33	231.376,96	236.859,33
- Ο.Τ.Ε.	949,68		949,68	
- Δ.Ε.Η.	1.993,13	5.186,67	1.993,13	5.186,67
- Ύδρευση	78,00	78,00	78,00	78,00
- Λοιποί Δικαιούχοι Αμοιβών	36.144,40	51.404,08	31.909,70	48.404,08
- Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις κατά Συνδεδεμένων Επιχειρήσεων	-	-	500.000,00	-
- Μέτοχοι - Αξία Μετοχών τους προς Απόδοση	2.466,36	1.036,67	2.466,36	1.036,67
- Μέτοχοι - Αποθεματικό Ν.4172/13 προς απόδοση	28,49	-	28,49	-
- Πιστωτικές Κάρτες Πληρωτέες	22.273,30	14.990,64	22.273,30	14.990,64
- Λογαριασμοί Διαχειρίσεως Προκαταβολών & Πιστώσεων	6.888,39	8.135,48	3.035,90	5.399,17
- Λοιποί Πιστωτές	384.948,23	1.259,70	794.111,52	311.954,56
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις - Έξοδα Χρήσεως Δουλεωμένα	(5.555,56)			
Σύνολο	784.857,86	623.847,06	1.118.709,33	615.372,41

29. Έξοδα ανά Κατηγορία

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Κατανομή Εξόδων Ανά Κατηγορία				
Κόστος Αποθεμάτων Αναγνωριζόμενο ως Έξοδο	343.787,56	384.308,25	313.642,79	384.308,25
Αμοιβές & Έξοδα Προσωπικού	7.127.920,29	5.576.373,94	6.337.316,54	5.477.313,64
Αποσβέσεις Παγίων	1.188.945,74	1.294.727,87	1.152.421,05	1.293.843,24
Λοιπά Έξοδα	3.658.964,83	3.638.871,96	3.003.147,49	3.486.171,27
Σύνολο	12.319.618,42	10.894.282,02	10.806.527,87	10.641.636,40

Κατανομή Εξόδων Ανά Λειτουργία				
Κόστος Πωλήσεων	6.625.804,55	5.669.044,05	6.273.738,86	5.538.443,83
Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	264.477,00	240.813,17	189.191,36	206.338,82
Έξοδα Λειτουργίας Ερευνών - Αναπτύξεως	2.983.422,95	2.396.865,57	2.368.640,43	2.396.865,57
Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως	2.437.514,77	2.287.419,30	1.971.471,94	2.200.115,85
Λοιπά Έξοδα Εκμεταλλεύσεως	8.399,15	300.139,93	3.485,28	299.872,33
Σύνολο	12.319.618,42	10.894.282,02	10.806.527,87	10.641.636,40

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Κατανομή Παροχών Προσωπικού				
Μισθοί & Ημερομίσθια	6.492.539,68	4.811.347,55	5.856.809,28	4.733.272,42
Εργοδοτικές Εισφορές	1.548.694,48	1.209.200,44	1.393.821,13	1.190.025,08
Λοιπές Παροχές	3.592,00	5.710,00	3.592,00	5.710,00
Αποζημιώσεις Απόλυσης / Αποχώρησης	25.867,81	41.580,00	25.867,81	39.770,19
Παροχές Προσωπικού Κατανεμηθείσες σε Ιδιοπαράγωγη	(942.773,68)	(491.464,05)	(942.773,68)	(491.464,05)
Σύνολο	7.127.920,29	5.576.373,94	6.337.316,54	5.477.313,64

30. Χρηματοοικονομικά Έσοδα / Έξοδα

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Χρηματοοικονομικά Έσοδα				
Έσοδα Χρεογράφων	62.487,68	125.564,68		4,75
Τόκοι Καταθέσεων Όψεως & Προθεσμίας	62.782,84	71.465,70	3.876,96	5.787,24
Έσοδα Από Πώληση Χρεογράφων		120,53		120,53
Σύνολο	125.270,52	197.150,91	3.876,96	5.912,52

Χρηματοοικονομικά Έξοδα				
Τόκοι Βραχυχρόνιων Δανείων Τραπεζών	24.834,22	9.357,84	20.985,61	9.357,84
Τόκοι Μακροχρόνιων Δανείων Τραπεζών	47.602,69	41.227,49	43.567,82	41.227,49
Τόκοι Χρηματοδοτικών Μισθώσεων	-	(2,64)	-	(2,64)
Κεφαλαιοποίηση Κόστους Δανεισμού	(23.475,69)	(20.397,55)	(23.475,69)	(20.397,55)
Προμήθειες Αγορών / Πωλήσεων Χρεογράφων	-	989,20	-	989,20
Ζημίες από Πώληση Συμμετοχών & Χρεογράφων	-	18.518,77	-	2.019,00
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	25.825,04	28.915,75	25.825,04	28.895,75
Προβλέψεις Υποτίμησης Συμμετοχών & Χρεογράφων	50.000,00	78.431,88	61.628,87	78.431,88
Έξοδα Ανυψώσεως Κεφαλαίου	(506,57)	(506,57)	(506,57)	(506,57)
Λοιπά Χρηματοοικονομικά Έξοδα	51.031,39	52.707,08	41.253,95	46.947,47
Σύνολο	175.311,08	209.241,25	169.279,03	186.961,87

31. Λοιπά Έσοδα / Έξοδα Εκμεταλλεύσεως

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Λοιπά Έσοδα Εκμεταλλεύσεως				
Κρατικές Επιχορηγήσεις Δαπανών	15.868,50	24.252,61	15.868,50	23.498,22
Επιστραττόμενα Έξοδα Αποστολής	-	32,73	-	32,73
Ενοίκια Κτηρίων	-	-	8.100,00	4.100,00
Συναλλαγματικές Διαφορές	-	0,01	-	0,01
Αναλογούσες στη Χρήση Επιχορηγήσεις	1.272,79	15.509,49	1.272,79	15.509,49
Έκτακτα Έσοδα	114,65	979,96	114,28	587,03
Έκτακτα Κέρδη από Εκποίηση Παγίων	268,16	139,48	16.326,66	139,48
Έσοδα Προηγούμενων Χρήσεων	-	6.485,09	-	6.461,09
Έσοδα από Προβλέψεις Προηγούμενων Χρήσεων	-	277.912,79	-	272.054,41
Λοιπά Έσοδα Εκμεταλλεύσεως	6.507,95	3.716,85	6.507,95	3.716,85
Σύνολο	24.032,05	329.029,01	48.190,18	326.099,31
Λοιπά Έξοδα Εκμεταλλεύσεως				
Έκτακτα & Ανόργανα Έξοδα	5.233,12	18.955,86	319,27	18.710,00
Έξοδα Προηγούμενων Χρήσεων	3.165,91	16.782,84	3.165,89	16.761,10
Έκτακτες Ζημιές	0,12	146,82	0,12	146,82
Προβλέψεις για Έκτακτους Κινδύνους	-	264.254,41	-	264.254,41
Λοιπά Έξοδα Εκμεταλλεύσεως	-	-	-	-
Σύνολο	8.399,15	300.139,93	3.485,28	299.872,33

32. Βασικά Κέρδη ανά Μετοχή / Πλήρως Κατανεμημένα Κέρδη ανά Μετοχή

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Καθαρά Κέρδη μετά Φόρων (Α)	115.594,53	361.934,84	54.831,66	217.358,32
Κατανέμονται σε:				
- Ιδιοκτήτες Μητρικής	128.403,55	361.604,81	54.831,66	217.358,32
- Δικαιώματα Μειοψηφίας	(12.809,02)	330,03	-	-
	115.594,53	361.934,84	54.831,66	217.358,32
Λοιπά Συνολικά Έσοδα Μετά Από Φόρους (Β)	-	(87.664,38)	-	(89.069,95)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα μετά από Φόρους (Α) + (Β)	115.594,53	274.270,46	54.831,66	128.288,37
Κατανέμονται σε:				
- Ιδιοκτήτες Μητρικής	128.403,55	274.020,37	54.831,66	128.288,37
- Δικαιώματα Μειοψηφίας	(12.809,02)	250,09	-	-
	115.594,53	274.270,46	54.831,66	128.288,37
Μέσος Σταθμικός Αριθμός Μετοχών Κοινές Ονομαστικές Μετοχές	5.587.720	5.587.720	5.587.720	5.587.720
Βασικά Κέρδη ανά Μετοχή σε €	0,0207	0,0648	0,0098	0,0389

33. Μερίσματα Πληρωθέντα

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31.12.2016		31.12.2015		31.12.2016		31.12.2015	
Κοινές Ονομαστικές Μετοχές	5.587.720	5.587.720	5.587.720	5.587.720	5.587.720	5.587.720	5.587.720	
	<i>Μέρισμα/Μτχ</i>	<i>Μέρισμα €</i>	<i>Μέρισμα/Μτχ</i>	<i>Μέρισμα €</i>	<i>Μέρισμα/Μτχ</i>	<i>Μέρισμα €</i>	<i>Μέρισμα/Μτχ</i>	<i>Μέρισμα €</i>
Μερίσματα Πληρωθέντα	-	-	-	-	-	-	-	

Για την παρούσα χρήση 2016, η πρόταση της διοίκησης προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της εταιρείας είναι η μη διανομή μερίσματος.

34. Πληροφόρηση κατά Τομέα

Πρωτεύων Τομέας Πληροφόρησης – Επιχειρηματικός

ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά εκφρασμένα σε €

31.12.2016

	Πληροφορική	Εκπαίδευση	Μη Κατανεμηθέν	Σύνολο
Επιχειρηματικός Τομέας				
Κύκλος Εργασιών	11.738.279,24	721.918,02	-	12.460.197,26
Λειτουργικά Κέρδη / (Ζημιές)	131.317,58	52.603,94	(19.310,63)	164.610,89
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	-	-	125.270,52	125.270,52
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	(6.546,95)	(259,49)	(168.504,64)	(175.311,08)
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων	124.770,63	52.344,45	(62.544,75)	114.570,33
Φόρος Εισοδήματος	(132,08)	(1.599,99)	2.756,27	1.024,20
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) Μετά από Φόρους	124.638,55	50.744,46	(59.788,48)	115.594,53

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό

Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	1.099.985,67	9,14	-	1.099.994,81
Αύλα Περιουσιακά Στοιχεία	5.241.708,63	-	-	5.241.708,63
Λοιπά Στοιχεία Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	300.992,72	11,00	51.515,10	352.518,82
	6.642.687,02	20,14	51.515,10	6.694.222,26
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	6.627.485,55	80.478,41	3.091.285,04	9.799.249,00
Σύνολο Ενεργητικού	13.270.172,57	80.498,55	3.142.800,14	16.493.471,26

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.284.664,49	117.112,30	377.450,32	1.779.227,11
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	2.941.994,91	74.664,05	789.369,69	3.806.028,65
Σύνολο Υποχρεώσεων	4.226.659,40	191.776,35	1.166.820,01	5.585.255,76

ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά εκφρασμένα σε €

31.12.2015

	Πληροφορική	Εκπαίδευση	Μη Κατανεμηθέν	Σύνολο
Επιχειρηματικός Τομέας				
Κύκλος Εργασιών	10.185.829,32	806.570,45	-	10.992.399,77
Λειτουργικά Κέρδη / (Ζημιές)	366.875,28	77.410,18	(17.138,70)	427.146,76
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	-	4,12	197.146,79	197.150,91
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	(55,41)	(432,61)	(208.753,23)	(209.241,25)
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων	366.819,87	76.981,69	(28.745,14)	415.056,42
Φόρος Εισοδήματος	-	(3.931,27)	(49.190,31)	(53.121,58)
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) Μετά από Φόρους	366.819,87	73.050,42	(77.935,45)	361.934,84

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό

Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	1.121.692,33	889,02	-	1.122.581,35
Αύλα Περιουσιακά Στοιχεία	4.825.549,79	-	-	4.825.549,79
Λοιπά Στοιχεία Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	313.450,00	33.641,00	48.864,16	395.955,16
	6.260.692,12	34.530,02	48.864,16	6.344.086,30
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	5.195.047,15	143.279,83	3.634.187,40	8.972.514,38
Σύνολο Ενεργητικού	11.455.739,27	177.809,85	3.683.051,56	15.316.600,68

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	764.984,65	117.112,31	427.822,64	1.309.919,60
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	2.038.930,27	47.565,63	784.019,02	2.870.514,92
Σύνολο Υποχρεώσεων	2.803.914,92	164.677,94	1.211.841,66	4.180.434,52

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά εκφρασμένα σε €

31.12.2016

	Πληροφορική	Εκπαίδευση	Μη Κατανεμηθέν	Σύνολο
Επιχειρηματικός Τομέας				
Κύκλος Εργασιών	10.252.586,93	721.918,02	-	10.974.504,95
Λειτουργικά Κέρδη / (Ζημιές)	152.294,64	63.872,62	-	216.167,26
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	-	-	3.876,96	3.876,96
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	-	-	(169.279,03)	(169.279,03)
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων	152.294,64	63.872,62	(165.402,07)	50.765,19
Φόρος Εισοδήματος	-	-	4.066,47	4.066,47
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) Μετά από Φόρους	152.294,64	63.872,62	(161.335,60)	54.831,66
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	1.044.230,15	-	-	1.044.230,15
Αύλα Περιουσιακά Στοιχεία	4.975.582,97	-	-	4.975.582,97
Λοιπά Στοιχεία Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	297.080,00	33.630,00	2.946.185,10	3.276.895,10
	6.316.893,12	33.630,00	2.946.185,10	9.296.708,22
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	6.194.691,86	48.289,33		6.242.981,19
Σύνολο Ενεργητικού	12.511.584,98	81.919,33	2.946.185,10	15.539.689,41
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.142.042,06	112.112,30	377.450,32	1.631.604,68
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	2.295.534,31	54.184,40	788.531,47	3.138.250,18
Σύνολο Υποχρεώσεων	3.437.576,37	166.296,70	1.165.981,79	4.769.854,86

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά εκφρασμένα σε €

31.12.2015

	Πληροφορική	Εκπαίδευση	Μη Κατανεμηθέν	Σύνολο
Επιχειρηματικός Τομέας				
Κύκλος Εργασιών	10.138.538,62	616.283,45	-	10.754.822,07
Λειτουργικά Κέρδη / (Ζημιές)	367.062,77	72.222,21	-	439.284,98
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	-	-	5.912,52	5.912,52
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	-	-	(186.961,87)	(186.961,87)
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων	367.062,77	72.222,21	(181.049,35)	258.235,63
Φόρος Εισοδήματος	-	-	(40.877,31)	(40.877,31)
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) Μετά από Φόρους	367.062,77	72.222,21	(221.926,66)	217.358,32
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	1.121.692,33	-	-	1.121.692,33
Αύλα Περιουσιακά Στοιχεία	4.825.549,79	-	-	4.825.549,79
Λοιπά Στοιχεία Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	313.450,00	33.630,00	3.720.393,03	4.067.473,03
	6.260.692,12	33.630,00	3.720.393,03	10.014.715,15
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	5.118.492,90	88.861,28	36.040,74	5.243.394,92
Σύνολο Ενεργητικού	11.379.185,02	122.491,28	3.756.433,77	15.258.110,07
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	764.984,65	112.112,30	427.822,64	1.304.919,59
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.964.119,87	17.104,80	752.795,33	2.734.020,00
Σύνολο Υποχρεώσεων	2.729.104,52	129.217,10	1.180.617,97	4.038.939,59

Δευτερευόν Τομέας Πληροφόρησης – Γεωγραφικός

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Ποσά εκφρασμένα σε €				
Βόρεια Ελλάδα	4.884.078,90	4.462.102,62	4.435.133,49	4.346.012,62
Νότια Ελλάδα	7.576.118,36	6.530.297,15	6.539.371,46	6.408.809,45
	12.460.197,26	10.992.399,77	10.974.504,95	10.754.822,07

35. Κεφαλαιουχικές Δεσμεύσεις

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν δεσμεύσεις για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού.

36. Ενδεχόμενες Απαιτήσεις - Υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών είτε διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή τη λειτουργία των εταιρειών του Ομίλου.

Η εταιρεία και ο Όμιλος έχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα, που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς τους, ως ακολούθως:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Εγγυήσεις για Εξασφάλιση Καλής Εκτέλεσης Σύμβασης Επενδυτικών Προγραμμάτων	538.438,06	538.438,06	538.438,06	538.438,06
Εγγυήσεις για Εξασφάλιση Καλής Εκτέλεσης Σύμβασης με Πελάτες	202.332,40	262.332,40	202.332,40	262.332,40
Εγγυήσεις για Συμμετοχή σε Διαγωνισμό	18.000,00	-	18.000,00	-
	758.770,46	800.770,46	758.770,46	800.770,46

37. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των κινήσεων της μητρικής εταιρείας που προέκυπταν από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα με αυτή μέρη, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016 έχουν ως εξής:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ								
	ΟΛΙΚΑ ΕΝΟΠΙΟΥΜΕΝΕΣ								
	ΕPSILON NET A.E.	ΕPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕVOLUTIONSNT (UK) LTD	ΕPSILON HR A.E.	SCAN A.B.E.E.	SUPERVISOR A.E.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ε.Ε.	TAX-RIGHT E.P.E.	ΣΥΝΟΛΟ
A									
Π									
A				494.660,83		111.118,87	12.645,87	12.029,59	630.455,16
I									
T	55.000,00								55.000,00
H						12.257,16			12.257,16
Σ				91.588,85					91.588,85
H									
ΣΤΟΛΟ	55.000,00			586.249,68		123.376,03	12.645,87	12.029,59	789.301,17

Οι εταιρείες “ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ε.Ε.”, “TAX-RIGHT Ε.Π.Ε.” και “SCAN A.B.E.E.” δεν ενοποιούνται με τον Όμιλο της EPSILON NET.

ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ

Π Ω Λ Η Τ Η Σ	Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΛΙΚΑ ΕΝΟΠΙΟΥΜΕΝΕΣ								ΣΤΥΛΟ
		EPSILON NET A.E.	EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	EPSILON EUROPE PLC	EPSILON HR A.E.	SCAN A.B.E.E.	SUPERVISOR A.E.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ε.Ε.	TAX-RIGHT Ε.Π.Ε.	
EPSILON NET A.E.	-			5.555,56	1.299.239,91		108.570,37		10.226,98	1.425.392,82
EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.		1.800,00								-
EPSILON EUROPE PLC										-
EPSILON HR A.E.						14.906,07				14.906,07
SCAN A.B.E.E.					400.071,66					400.071,66
SUPERVISOR A.E.	6.954,33									6.954,33
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ε.Ε.	137.129,87									137.129,87
TAX-RIGHT Ε.Π.Ε.	42.000,00									42.000,00
ΣΤΥΛΟ	186.084,20	1.800,00	5.555,56	1.699.311,57	-	123.476,44	-	10.226,98	2.026.454,75	

Τα ποσά των κινήσεων του Ομίλου και της εταιρείας, που προέκυπταν από συναλλαγές με διευθυντικά στελέχη & μέλη διοίκησης, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, κατά τη λήξη της τρέχουσας περιόδου έχουν ως εξής:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Συναλλαγές και αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοίκησης	556.884,50	650.225,03	491.582,67	633.957,59
Απαιτήσεις από Διευθυντικά Στελέχη και Μέλη Διοίκησης	5.185,10	20.676,17	5.185,10	20.676,17
Υποχρεώσεις προς τα Διευθυντικά Στελέχη και Μέλη Διοίκησης	2.082,48	2.096,68	2.019,48	2.096,68

38. Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται οι ανέλεγκτες χρήσεις της μητρικής και των θυγατρικών εταιρειών του ομίλου:

EPSILON NET A.E.	EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	EPSILON HR A.E.	EPSILON EUROPE PLC	EVOLUTIONSNT PLC	EVOLUTIONSNT (UK) LTD
-	-	-	2009	2009	-
2010	2010	-	2010	2010	-
-	-	-	2011	2011	-
-	-	-	2012	2012	-
-	-	-	2013	2013	-
-	-	-	2014	2014	2014
-	-	-	2015	2015	2015
-	-	-	2016	2016	2016

39. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη

Επί της κινητής και ακίνητης περιουσίας των εταιρειών του Ομίλου δεν υπάρχουν υποθήκες ή προσημειώσεις.

40. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

Ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου και της εταιρείας στο τέλος της τρέχουσας και της προηγούμενης περιόδου ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ενεργό Απασχολούμενο Προσωπικό - Μισθωτοί	331	276	262	276

41. Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Οι δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας δημιουργούν διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως οι πιστωτικοί κίνδυνοι, οι κίνδυνοι ρευστότητας και οι κίνδυνοι της αγοράς. Στρατηγική και πολιτική του Ομίλου και της Εταιρείας είναι η πρόληψη και ελαχιστοποίηση των δυσμενών επιπτώσεων που μπορούν να προέλθουν από τους ανωτέρω κινδύνους.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιεί κυρίως ο Όμιλος και η Εταιρεία εμπεριέχουν λογαριασμούς εμπορικών απαιτήσεων, καταθέσεις σε τράπεζες, λογαριασμούς προεξόφλησης εμπορικών απαιτήσεων, επενδύσεις σε χρεόγραφα και πληρωτέους λογαριασμούς. Η οικονομική διεύθυνση σε συνεργασία με τα υπόλοιπα τμήματά της, που αντιμετωπίζουν τους κινδύνους αυτούς είναι υπεύθυνη να τους εντοπίσει, να τους εκτιμήσει και να τους αντισταθμίσει όπου απαιτείται.

- **Συναλλαγματικός Κίνδυνος**

Το σύνολο σχεδόν των συναλλαγών του Ομίλου και της Εταιρείας πραγματοποιείται σε ευρώ όποτε δεν υπάρχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

- **Κίνδυνος Μεταβολών Επιτοκίων Αγοράς και Κίνδυνος Τιμών**

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτουν στο ενεργητικό τους έντοκα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όπως καταθέσεις όψεως και προθεσμίας και επενδύσεις σε χρεόγραφα. Επιπρόσθετα πολιτική της Διοίκησης είναι ότι τα προϊόντα του περιορισμένου με 31/12/2016 δανεισμού της να είναι κυμαινόμενου επιτοκίου. Παρά το γεγονός ότι υπάρχει κίνδυνος για τον όμιλο και την εταιρεία, η διοίκηση δε χρησιμοποιεί χρηματοπιστωτικά εργαλεία για τη μείωση του κινδύνου αυτού, επειδή δε θεωρεί ότι οι συναλλαγές είναι σημαντικές, λόγω της αξίας και της συχνότητάς τους. Ωστόσο, σε ετήσια βάση επανεκτιμάται η θέση της εταιρείας, ως προς τον ανωτέρω κίνδυνο και αξιολογείται η ανάγκη χρησιμοποίησης συγκεκριμένων χρηματοπιστωτικών εργαλείων για τον περιορισμό του.

- **Πιστωτικός Κίνδυνος**

Οι συναλλαγές του Ομίλου και της Εταιρείας με πελάτες αναπτύσσονται κατόπιν αξιολόγησης της φερεγγυότητας και της αξιοπιστίας τους, προκειμένου να μην παρατηρούνται προβλήματα καθυστερήσεων πληρωμών και επισφαλειών. Τα πιστωτικά όρια των πελατών παρακολουθούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και επανακαθορίζονται εφόσον χρειαστεί. Οι απαιτήσεις από πελάτες παρουσιάζουν μεγάλη διασπορά και συνεπώς περιορίζεται στο ελάχιστο ο πιστωτικός κίνδυνος. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων κατά το κλείσιμο του ισολογισμού της 31/12/2016 είναι όπως παρουσιάζεται παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Πελάτες και λοιπές Εμπορικές απαιτήσεις	6.146.632,56	5.498.923,55
Σχετικές Προβλέψεις	-651.215,06	-651.215,06
	<u>5.495.417,50</u>	<u>4.847.708,49</u>

Κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού της 31/12/2016 η Διοίκηση κρίνει ότι δεν υπάρχει κανένας πιστωτικός κίνδυνος που να μην καλύπτεται από πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων.

- **Κίνδυνος Ρευστότητας**

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτει χαμηλή έκθεση σε κίνδυνο ρευστότητας αφού διαθέτει επαρκή ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Επιπρόσθετα διαθέτει υψηλά όρια αδιάθετων τραπεζικών χρηματοδοτήσεων. Ο δείκτης του κυκλοφορούντος ενεργητικού έναντι των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων για τον Όμιλο την 31/12/2016 διαμορφώθηκε σε 257,5% έναντι 312,6% την 31/12/2015 και αντίστοιχα για την Εταιρεία την 31/12/2016 σε 198,9% έναντι 191,8% την προηγούμενη χρήση.

- **Άλλοι Λειτουργικοί Κίνδυνοι**

Οι ασφαλιστικές καλύψεις περιουσίας και λοιπών κινδύνων θεωρούνται επαρκείς με 31/12/2016 για τον Όμιλο και την Εταιρεία. Επιπλέον η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας έχει εγκαταστήσει ένα επαρκές και αξιόπιστο σύστημα εσωτερικού ελέγχου για την πρόληψη των κινδύνων στα πλαίσια των εμπορικών της εργασιών.

- **Διαχείριση Κεφαλαίου**

Δεν συντρέχει κίνδυνος κεφαλαίου για τον Όμιλο και την Εταιρεία, λόγω του μεγάλου ύψους των Ιδίων κεφαλαίων και της σταδιακής εξάλειψης των δανειακών υποχρεώσεων της εταιρείας. Πολιτική της εταιρείας είναι η διατήρηση ισχυρής κεφαλαιακής βάσης, ώστε να υποστηριχθεί η μελλοντική της ανάπτυξη.

42. Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιρειών

Κατά τη χρήση 2016, οι συνολικές αμοιβές για τον τακτικό και φορολογικό έλεγχο που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσης, του νόμιμου ελεγκτή της Εταιρείας «Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές Α.Ε.Ο.Ε.», σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 43^ο του Κ.Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 30 του Ν.3756/2009 ανέρχονται σε € 16.000,00 για την εταιρεία και € 22.900,00 για τον Όμιλο. Δεν χρεώθηκαν από την Ελεγκτική εταιρεία αμοιβές για λοιπές εργασίες.

43. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Πέρα των ήδη μνημονευθέντων γεγονότων, δεν υπάρχουν μεταγενέστερα του ισολογισμού της 31ης Δεκεμβρίου 2016 γεγονότα, που να αφορούν τον Όμιλο, στα οποία να επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας

“EPSILON NET - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ”

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας “**EPSILON NET ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**”, οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β'/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας “EPSILON NET ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ” και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ’ εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες (εταιρικές και ενοποιημένες) χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.

γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία “EPSILON NET ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ” και το

περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

ΑΘΗΝΑ, 27 Απριλίου 2017
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΠ. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Αρ. Μ. ΣΟΕΛ:40061
Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές α.ε.ο.ε.
μέλος της Crowe Horwath International
Φωκ. Νέγρη 3, 11257 Αθήνα
Αρ. Μ. ΣΟΕΛ 125